

แนวทางการนิเทศภายใน

โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน

เอกสารลำดับที่ 9/2562
หน่วยศึกษานิเทศก์
สำนักงำนคณะกรรมการการศึกษำขั้นพื้นฐาน

คำนำ

เอกสารแนวทางการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนเล่มนี้ หน่วยงานนิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการนิเทศภายในโรงเรียนทุกโรงเรียนในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

หน่วยงานนิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขอขอบคุณบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกคน ในการจัดทำเอกสารแนวทางการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนจนเสร็จสิ้นเรียบร้อยด้วยดี และหวังว่าเอกสารเล่มนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาการนิเทศการศึกษาคุณภาพการศึกษาทั้งในระดับชั้นเรียนและระดับโรงเรียนต่อไป

หน่วยงานนิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญ	๑
วัตถุประสงค์	๓
เป้าหมาย	๓
ภาพความสำเร็จ	๓
นิยามศัพท์	๔
ส่วนที่ ๒ หลักการและแนวคิดการนิเทศภายในโรงเรียน	๖
การพัฒนาคุณภาพการศึกษา	๖
การนิเทศภายในโรงเรียน	๗
ความหมายของการนิเทศภายในโรงเรียน	๘
จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในโรงเรียน	๙
หลักการของการนิเทศภายในโรงเรียน	๑๒
ขอบข่ายการนิเทศภายในโรงเรียน	๑๓
กระบวนการและขั้นตอนนิเทศภายในโรงเรียน	๑๕
เทคนิค/วิธีการนิเทศภายในโรงเรียน	๑๗
กิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน	๒๐
ส่วนที่ ๓ แนวทางการดำเนินการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	๒๓
ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	๒๓
ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	๒๔
ระดับโรงเรียน	๒๕
ส่วนที่ ๔ ตัวอย่างการนิเทศภายในโรงเรียน	๒๙
โรงเรียนไทรย้อยพิทยาคม	๓๐
โรงเรียนอนุบาลวัดอู่ตะเภา	๓๓
โรงเรียนวัดเขาปาเจ้า	๔๖
โรงเรียนบ้านกุดตะกาบ	๕๖

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ส่วนที่ ๕ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อสนับสนุนการนิเทศภายในโรงเรียน	๖๒
การประยุกต์ใช้ Google Classroom สำหรับการนิเทศภายในโรงเรียน	๖๕
การประยุกต์ใช้ LINE กับการนิเทศภายในโรงเรียน	๖๗
ระบบสนับสนุนการบริหารจัดการสถานศึกษา SMSS	๖๘
ระบบสนับสนุนช่วยเหลือการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา AMSS	๖๙
ระบบ OS : Online Supervision	๖๙
ส่วนที่ ๖ ระบบการรายงานผลการนิเทศภายในและระบบติดตามการนิเทศภายในโรงเรียน	๗๒
ส่วนที่ ๗ ตัวอย่างเครื่องมือนิเทศภายในโรงเรียน	๗๗
บรรณานุกรม	๘๕
คณะผู้จัดทำ	๘๘

ส่วนที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ในหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศมาตรา ๒๕๘ จ. (๓) ให้มีกลไกและระบบการผลิตคัดกรองและพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครูและ อาจารย์ให้ได้ผู้มีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริงได้รับค่าตอบแทน ที่เหมาะสมกับความสามารถและประสิทธิภาพในการสอนรวมทั้งมี กลไกสร้างระบบคุณธรรมในการบริหารงานบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพครู (๔) ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนทุกระดับเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามความถนัดและปรับปรุงโครงสร้างของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อบรรลุเป้าหมาย ดังกล่าวโดยสอดคล้องกันทั้งในระดับชาติและระดับพื้นที่ (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ : ๗๗-๘๐) นอกจากนี้ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเพื่อให้ ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยยุทธศาสตร์ที่ ๔.๓ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มี เป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่งและมีคุณภาพ มีทักษะที่จำเป็นใน ศตวรรษที่ ๒๑ (๔.๒) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต มุ่งเน้นการพัฒนาคนเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย ตั้งแต่ช่วงการ ตั้งครรภ์ ปฐมวัย วัยเด็ก วัยรุ่น วัยเรียน วัยผู้ใหญ่ วัยแรงงานและวัยผู้สูงอายุ เพื่อสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีศักยภาพมี ทักษะ ความรู้ เป็นคนดี มีวินัย เรียนรู้ได้ด้วยตนเองในทุกช่วงวัย (๔.๓) ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการ เปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ โดยมุ่งเน้นผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา มีการออกแบบระบบ การเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนบทบาทครู การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาและการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ตลอดชีวิต (ประกาศ เรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี : ๔๓-๔๔) สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙ ในยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มีเป้าหมายให้ผู้เรียนมีทักษะ และคุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองไทย มีทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ มีทักษะความรู้ ความสามารถและสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาและมาตรฐานวิชาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ตามศักยภาพ สถานศึกษาทุกระดับการศึกษาสามารถจัดกิจกรรม/กระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีคุณภาพและมาตรฐานแหล่ง เรียนรู้ สื่อ ตำราเรียน นวัตกรรมและสื่อการเรียนรู้มีคุณภาพและมาตรฐาน ประชาชนสามารถเข้าถึงได้โดย ไม่จำกัด เวลาและสถานที่ มีระบบและกลไกการวัดการติดตามและประเมินผลมีประสิทธิภาพ มีระบบการผลิตครูอาจารย์และ บุคลากรทางการศึกษาได้มาตรฐานระดับสากล ตลอดทั้งครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา สมรรถนะตามมาตรฐาน (แผนการศึกษาชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙ : ๑๖-๑๗)

การพัฒนาคุณภาพศึกษาให้เกิดคุณภาพ สิ่งหนึ่งเป็นคุณภาพของผู้เรียนที่เชื่อมั่นว่าผู้เรียนจะมีคุณภาพตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ตลอดทั้งมีทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ นั้น จะต้องมีการบูรณาการสู่ความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ๓ กระบวนการ คือ กระบวนการบริหาร กระบวนการเรียนการสอน และกระบวนการนิเทศการศึกษา ซึ่งกระบวนการนิเทศการศึกษา เป็นภารกิจจำเป็นต่อการจัดการศึกษาที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรหลายฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนที่เป็นเป้าหมายสุดท้าย บุคลากรที่เกี่ยวข้องในหน่วยงานจัดการศึกษา จำเป็นต้องพัฒนาและปรับปรุงตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยเหลือชี้แนะและพัฒนางานให้ประสบผลสำเร็จ ทันท่วงทีสภาพความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น อีกทั้งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยเหลือสนับสนุนให้กระบวนการบริหาร และกระบวนการเรียนการสอนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของประเทศ ทั้งยังเป็นส่วนสำคัญในการส่งเสริมระบบประกันคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะการจัดการศึกษาในระบอบการปฏิรูปการศึกษา การจัดการศึกษาในยุคประเทศไทย ๔.๐ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙ มาตรฐานการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการและมาตรฐานการศึกษาของชาติ ปี ๒๕๖๑ ตลอดทั้งยุทธศาสตร์ชาติ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณภาพ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และทักษะ ทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ ทักษะการเป็นผู้นำ ทักษะการเป็นนักนวัตกรรมและทักษะการนำไปสู่การสร้างนวัตกรรม ซึ่งกระบวนการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา การนิเทศศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนา ปรับปรุง และเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการการศึกษาในสถานศึกษา เพื่อให้ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความรู้ ความเข้าใจในด้านการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของสำนักงานทดสอบทางการศึกษาขององค์การมหาชน ในภาพรวมมีคะแนนไม่ถึงร้อยละ ๕๐ ในทุกกลุ่มสาระและทุกชั้น ยกเว้นกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ มีคะแนนสูงกว่าร้อยละ ๕๐ และผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ พบว่า มีคะแนนสูงขึ้นทุกด้าน แต่มีคะแนนไม่ถึงร้อยละ ๕๐ ยกเว้นความสามารถด้านภาษา และรายงานผลการทดสอบความสามารถด้านการอ่านออกของผู้เรียน (Reading Test) ปีการศึกษา ๒๕๖๑ ของสำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ จำนวนโรงเรียนที่เข้าสอบ ๓๐,๕๕๑ โรงเรียน จำนวนนักเรียนที่เข้าสอบ ๗๖๐,๒๓๒ คน (ปกติ ๗๒๕,๙๒๔ คน พิเศษ ๓๔,๒๖๘ คน) พบว่า ในภาพรวมมีคะแนนร้อยละ ๖๘.๖๙

สภาพปัจจุบันของการจัดการศึกษาของแต่ละสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจากรายงานผลการนิเทศของหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนมีความแตกต่างกัน มีทั้งปัจจัยที่เอื้อและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการนิเทศ การนิเทศยังขาดความต่อเนื่องและความเป็นเอกภาพที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคประเทศไทย ๔.๐ และการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะและคุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองไทย มีทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ นอกจากนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายังมีความต้องการให้มีการพัฒนาระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เข้มแข็งและต่อเนื่อง หน่วย

ศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้จัดทำเอกสารแนวทางการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนขึ้น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นแนวทางการขับเคลื่อนการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้กับผู้เกี่ยวข้องทั้งในระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และโรงเรียน
๒. เพื่อสร้างความเข้มแข็งของการนิเทศภายในโรงเรียนด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) การจัดการเรียนรู้ โดยใช้สื่อเทคโนโลยีทางไกล (DLTV/DLIT) การอ่านออกเขียนได้ การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และการประกันคุณภาพการศึกษา

เป้าหมาย

๑. ผู้บริหารระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกคนมีความตระหนัก มีความรู้ ความเข้าใจและดำเนินการขับเคลื่อนการนิเทศภายในโรงเรียนโดยกำหนดนโยบาย สนับสนุนส่งเสริมให้ดำเนินการนิเทศภายในทุกโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๒. ศึกษานิเทศก์ทุกคนมีความเข้าใจและสามารถดำเนินการนิเทศได้อย่างมีคุณภาพ
๓. ผู้บริหารโรงเรียนทุกคนมีความรู้ ความเข้าใจและสามารถดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๔. ครูทุกคนได้รับการนิเทศอย่างทั่วถึง และพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภาพความสำเร็จ

๑. ด้านการบริหารจัดการ
  - ๑.๑ มีระบบสารสนเทศรอบด้าน
  - ๑.๒ มีการพัฒนาและใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
  - ๑.๓ พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางอาชีพ
  - ๑.๔ จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้
  - ๑.๕ จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้
  - ๑.๖ มีแผนการนิเทศที่มีคุณภาพ
  - ๑.๗ มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

๒. ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน

๒.๑ มีข้อมูลผู้เรียนรายบุคคล

๒.๒ มีการออกแบบและจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ผ่านกระบวนการคิด ปฏิบัติจริงและประยุกต์ใช้ในชีวิตได้

๒.๓ ใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

๒.๔ ตรวจสอบ และประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน

๒.๕ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้

๓. ด้านผู้เรียน

๓.๑ ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน และการเขียน

๓.๒ สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองและประยุกต์ใช้ในชีวิตได้

๓.๓ ใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้

๓.๔ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

๓.๕ มีทักษะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรกำหนด ตลอดทั้งทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ ทักษะการเป็นผู้นำ ทักษะการเป็นนักรบวัตกรและทักษะการนำไปสู่การสร้างนวัตกรรม

นิยามศัพท์เฉพาะ

การนิเทศภายใน หมายถึง การให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ ชี้แนะ เพื่อแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูให้มีประสิทธิภาพที่ส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานของหลักสูตร

๒๕๖๒ ปีทองแห่งการนิเทศภายใน หมายถึง ปีแห่งการขับเคลื่อนการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียน โดยการส่งเสริม สนับสนุน ชี้แนะ ช่วยเหลือให้โรงเรียนมีความเข้มแข็งในการนิเทศภายใน เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การจัดทำและพัฒนาหลักสูตรรายวิชาพื้นฐาน รายวิชาเพิ่มเติม และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง บริบทของโรงเรียนท้องถิ่นและตามนโยบายและจุดเน้นสำคัญเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการนำหลักสูตรสู่ห้องเรียน การประเมินการใช้หลักสูตรและนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) หมายถึง การออกแบบการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริง สร้างองค์ความรู้ ผ่านการคิดขั้นสูง (Higher-Order Thinking) การได้ปฏิบัติงาน สร้างสรรค์งานและนำเสนองานด้วยตัวเอง

การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยีทางไกล (DLTV /DLIT) หมายถึง การออกแบบการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (Distance Learning Television : DLTV) ในโรงเรียนขนาดเล็ก และการออกแบบการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ DLIT (Distance Learning Information : DLIT) ในโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่

การอ่านออกเขียนได้ หมายถึง ความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนในด้านภาษาที่มีสมรรถนะในการอ่านและการเขียนได้ตามระดับชั้น

การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน หมายถึง การที่โรงเรียนและครูผู้สอนมีการร่วมกันวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหา และร่วมกันตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความก้าวหน้าในการเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยคำนึงความแตกต่างของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

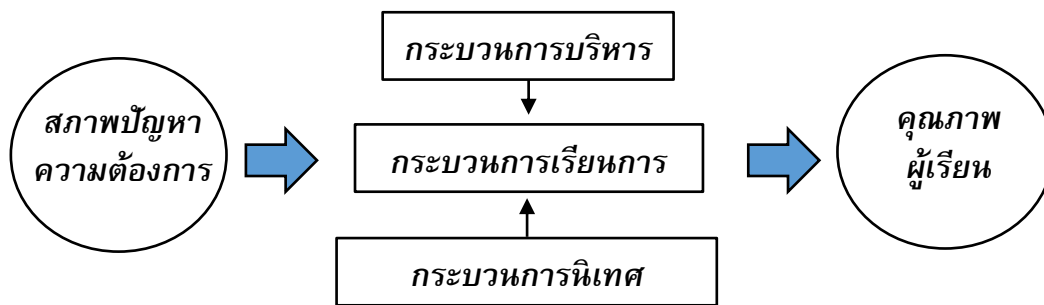
การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การที่โรงเรียนมุ่งให้เกิดคุณภาพของโรงเรียนโดยโรงเรียนมีการจัดทำมาตรฐานของสถานศึกษา มีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการพัฒนาโรงเรียนให้ได้ตามมาตรฐานการศึกษา มีการประเมินผลและการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยมีกลไก การควบคุม ตรวจสอบระบบการบริหารการศึกษาที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อให้เกิดการพัฒนา และสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชน

ส่วนที่ ๒

หลักการและแนวคิดการนิเทศภายในโรงเรียน

การพัฒนาคุณภาพการศึกษา

กระบวนการนิเทศเป็นกระบวนการหนึ่งที่มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังนี้

การพัฒนาคุณภาพการศึกษา จะสำเร็จได้ตามเป้าหมาย จำเป็นต้องมีองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนา คือ กระบวนการบริหาร กระบวนการจัดการเรียนรู้ และกระบวนการนิเทศ ที่ต้องร่วมกันสนับสนุนส่งเสริมไปด้วยกันในลักษณะของ **“เกลียวเชือก”** กระบวนการนิเทศการศึกษา (supervision) เป็นกระบวนการที่ทำให้เกิดการพัฒนาและปรับปรุง กระบวนการเรียนการสอนของครู โดยมุ่งให้เกิดการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพส่งผลถึงคุณภาพของผู้เรียน กระบวนการนิเทศการศึกษาช่วยทำให้เกิดการพัฒนาคน พัฒนางาน สร้างการประสานสัมพันธ์ และขวัญกำลังใจ ซึ่งต้องดำเนินงานให้ประสานสัมพันธ์กับกระบวนการอื่นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมาย ทำให้เกิดการพัฒนายั่งยืนถาวร ดังที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, ๒๕๔๙ : ๕๒) กล่าวว่า **“การจัดการที่ดีเป็นกุญแจนำไปสู่ความสำเร็จขององค์กร การนิเทศที่ดีนำไปสู่การจัดการที่ดี”**

การนิเทศภายในโรงเรียน

การนิเทศภายในโรงเรียน เป็นกิจกรรมสำคัญที่สุดในการสนับสนุนการเรียนการสอนภายในโรงเรียน ให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นหน้าที่ที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาต้องดำเนินการให้เกิดขึ้นภายในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และครูได้ปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนภายในชั้นเรียน รวมทั้งเป็นกระบวนการประกันคุณภาพของโรงเรียนว่า โรงเรียนสามารถบริการจัดการภายในโรงเรียน จนถึงเป้าหมายสุดท้าย คือ คุณภาพผู้เรียนที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐานหลักสูตรและเป้าหมายที่ตั้งไว้ รวมทั้งโรงเรียนและบุคลากรในโรงเรียนเป็นที่ยอมรับจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งไทลาฮัน (Tilahun, 1998 : 2168 : A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดกิจกรรมการนิเทศภายในที่พึงประสงค์ของประเทศ เอธิโอเปีย กลุ่มตัวอย่างได้แก่ครู ศึกษานิเทศก์ นักวิชาการ ผลการวิจัย พบว่า การจัดกิจกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การฝึกอบรม แนะนำ การฝึกปฏิบัติการสาธิตการสอนโดยศึกษานิเทศก์ การประชุมกลุ่มย่อยของครู การเยี่ยม ชั้นเรียน การสังเกตการสอน ครู ศึกษานิเทศก์ นักวิชาการมีความเห็นสอดคล้องกันว่า การจัดกิจกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษาจัดอยู่ในระดับปานกลาง

บัลลิส (Bullis, 1980 : 35) ได้วิจัยเรื่อง การรับรู้บทบาทการนิเทศของครูใหญ่ในโรงเรียนประถมศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาบทบาทของการนิเทศ วิธีการนิเทศโดยใช้แบบสอบถาม พบว่า ผู้รับผิดชอบมาก คือ ครูใหญ่และผู้ช่วยครูใหญ่ ครูผู้สอนทำหน้าที่ส่วนนี้น้อย ส่วนเทคนิคที่ได้ผลได้แก่ วิธีเยี่ยมชั้นเรียน การประชุมร่วมกับคณะครู

เชสเตอร์ (Chester, 1996 : 284 - 288) ได้ศึกษา การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารการศึกษาทั่วประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า พฤติกรรมที่ทำให้การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารมีสมรรถนะสูง เนื่องมาจากการส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความสามารถเพิ่มขึ้น ได้แก่ การส่งเสริมให้ครูใช้เทคนิคการสอนหลากหลายวิธี อภิปรายปัญหาการปรับปรุงการสอนในที่ประชุม จัดปฐมนิเทศเพื่อช่วยครูใหม่ จัดให้มีการอบรมความรู้เกี่ยวกับวิชาการศึกษาเพิ่มเติมแก่ครู เพื่อปรับปรุงเทคนิคการสอน

เซมัวร์ และลี (Seymour and Lee, 1999 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับคู่มือนิเทศการสอนในชั้นเรียนของครูใหญ่ พบว่า ครูใหญ่หรือผู้บริหารควรนิเทศการสอน และควรเพิ่มทักษะเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรให้กับครูผู้สอน รวมใช้กลยุทธ์ในการร่วมมือกันในการนิเทศการสอน

การนิเทศภายในโรงเรียน ศึกษานิเทศก์จะเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนให้ระบบการนิเทศภายในโรงเรียนเกิดขึ้นด้วยภารกิจบทบาทหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ และจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถและทักษะในการสร้างระบบนิเทศภายในโรงเรียน ในเรื่อง ๑) ความหมายของการนิเทศภายในโรงเรียน ๒) จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในโรงเรียน ๓) หลักการของการนิเทศภายในโรงเรียน ๔) ขอบข่ายของการนิเทศภายในโรงเรียน ๕) กระบวนการและขั้นตอนการนิเทศภายในโรงเรียน ๖) เทคนิค/วิธีการนิเทศภายในโรงเรียน ๗) กิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน

ความหมายของการนิเทศภายในโรงเรียน

การนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน เป็นกิจกรรมสำคัญที่สุดในการสนับสนุนการเรียนการสอนภายในโรงเรียนให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นหน้าที่ที่สำคัญอย่างหนึ่งของผู้บริหารสถานศึกษาต้องดำเนินการให้เกิดขึ้นภายในโรงเรียนและครูปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนภายในชั้นเรียนและโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

คำว่า “การนิเทศ” มาจากภาษาอังกฤษว่า “Supervision” ความหมายตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ หมายถึง ชี้แจงแสดง จำแนก (ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๔๒ : ๔๔๑)

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (๒๕๓๖ : ๑๑๘) ให้ความหมายว่า การนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึงการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารกับครูในโรงเรียนในการปรับปรุงพัฒนาการทำงานของครูให้มีประสิทธิภาพ เพื่อส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพตามกรอบที่หลักสูตรกำหนด

สาโรช บัวศรี (๒๕๔๐ : ๖๘) ได้ให้ความหมายของการนิเทศว่า การนิเทศเป็นการช่วยเหลือดูแล และตรวจตราแนะนำสนับสนุนส่งเสริมและเกื้อกูล เพื่อให้งานฝ่ายวิชาการและธุรการในโรงเรียนหรือแต่ละลักษณะงานเกิดผลดีซึ่งไม่เกี่ยวกับการบังคับบัญชาแต่ประการใด แต่เป็นการแนะนำช่วยเหลืออย่างเปิดเผย

สาย ภาณุรัตน์ (๒๕๓๐ : ๑๑) ให้ความหมายของการนิเทศว่า เป็นความพยายามอย่างหนึ่งในหลายๆ อย่างที่จะช่วยให้การส่งเสริมให้การศึกษามีคุณภาพด้านการเรียนการสอน

สังต์ อุทรานันท์ (๒๕๒๙ : ๗) มองการนิเทศเป็นกระบวนการทางวิชาการในการสร้างสรรค์และในการทำงานร่วมกับครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อปรับปรุงตัวของเขาให้เกิดความมั่นใจจะปฏิบัติได้ถูกต้องก้าวหน้าเกิดประโยชน์สูงสุดและบรรลุเป้าหมายทางการศึกษาที่พึงประสงค์

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (๒๕๒๙ : ๗) ให้ความหมายการนิเทศการศึกษาหมายถึงความพยายามทุกชนิดของผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่นิเทศการศึกษาให้คำแนะนำเป็นที่ปรึกษาครูและ/หรือผู้อื่นที่ทำงานการศึกษาเพื่อช่วยให้เกิดสิ่งต่อไปนี้

๑. ครูรู้จักวิธีปรับปรุงการสอนและการให้การศึกษาให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น
๒. ช่วยให้เกิดความงอกงามในวิชาชีพทางการศึกษา
๓. ช่วยพัฒนาครู
๔. ช่วยเหลือและปรับปรุงวัตถุประสงค์ของการศึกษา
๕. ช่วยเหลือและปรับปรุงวิธีสอน
๖. ช่วยเหลือและปรับปรุงการประเมินผลการสอน

กราสกี, มาร์ติน และวาลเดน (Kragewski, Martin and Walden, 1983 : 97) ได้กล่าวถึง ความหมายของการนิเทศภายในโรงเรียนว่าเป็นส่วนหนึ่งของการนิเทศการศึกษาที่ทำให้บุคลากร ในโรงเรียนดำเนินการเปลี่ยนพฤติกรรม การสอนของครูให้เหมาะสมขึ้นเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพ การเรียนการสอนให้สูงขึ้น

วัชรวิภา เลาเรียนดี (๒๕๕๓ : ๑๔๓) กล่าวถึง การนิเทศภายในโรงเรียนว่าเป็นกระบวนการนิเทศการศึกษาและ กิจกรรมต่าง ๆ ที่มุ่งพัฒนาการเรียนการสอนที่จัดดำเนินการในโรงเรียนโดยบุคลากรในโรงเรียนโดยบุคลากรในโรงเรียน เป็นหลัก ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน คณะครู และบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในโรงเรียน โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนโดยตรง

กลิคแมน และ สตีเฟน (Glickman & Stephen. 2001 : 14) กล่าวว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง เครื่องมือ กิจกรรม หรือภาระงาน ที่ช่วยพัฒนาการเรียนการสอนของครู ทั้งนี้ การนิเทศภายในสถานศึกษา มุ่งเน้นให้ครู ร่วมมือกันพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ

จากความหมายของการนิเทศภายในโรงเรียนที่นักการศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาที่กล่าวไว้ สรุปได้ว่า การนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานร่วมกัน ระหว่างบุคลากรทุกคนในโรงเรียน เพื่อการแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้นักเรียนได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพตามเป้าหมาย การศึกษาที่กำหนดและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในโรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในโรงเรียนไว้ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, ๒๕๔๗ : ๑๘๐-๑๘๑ ก)

๑. เพื่อให้การศึกษามีศักยภาพในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตร และให้เป็นไปตามแนวทางของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

๒. เพื่อให้สถานศึกษาสามารถบริหารและจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. เพื่อพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนสังคม ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทุกด้าน

๔. เพื่อให้บุคลากรในสถานศึกษาได้เพิ่มพูนความรู้ทักษะและประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อ และการปฏิบัติงาน ตลอดจนความต้องการในวิชาชีพ

๕. เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษาปฏิรูประบบบริหาร โดยให้ทุกคนมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจและ ร่วมรับผิดชอบ ชื่นชมในผลงาน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (๒๕๔๑ : ๕๕) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายการนิเทศภายในไว้ว่า

๑. เป็นการช่วยให้ครูผู้สอนสามารถปรับปรุงตนเอง และกิจกรรมการเรียนการสอน

๒. สามารถพัฒนาพฤติกรรม บุคลิกภาพการสอนของครูให้ดีขึ้น

๓. สนับสนุนความรู้ความสามารถของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

๔. กำกับ ควบคุม ติดตามผลการปฏิบัติของครูในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

๕. ส่งเสริมความสร้างสรรค์และการทำงานร่วมกันเป็นคณะ

อุทัย บุญประเสริฐ และชโลมใจ กิงคารวัฒน์ (๒๕๒๘ : ๓) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายสำคัญของการนิเทศภายในไว้ว่า

๑. ให้ได้ผลงานดีมีคุณภาพสูง
๒. พัฒนางาน
๓. พัฒนาคคน
๔. ประสานงานและประสานสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้อง
๕. สร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร

สังต์ อุทรานันท์ (๒๕๒๙ : ๑๒) กล่าวว่า จุดประสงค์ของการนิเทศการศึกษา เพื่อ

๑. พัฒนาคคน
๒. พัฒนางาน
๓. สร้างการประสานสัมพันธ์
๔. สร้างขวัญและกำลังใจ

รัชนิย์ พรรตพานิช (๒๕๓๒ : ๓-๔) ได้สรุปจุดมุ่งหมายของการนิเทศได้ ๓ ประการ คือ

๑. เพื่อพัฒนาคุณภาพคน ให้มีความรู้ ความสามารถอย่างได้ผล มีความรับผิดชอบ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดี ทำงานครบวงจร คือ คิด ทำ และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

๒. เพื่อพัฒนาคุณภาพงาน โดยไม่ได้มาเฉพาะประสิทธิผลของงานเพียงอย่างเดียว แต่เน้นที่ประสิทธิภาพของงานเป็นสำคัญ

๓. เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นการนิเทศ เพื่อเสริมสร้างจิตใจและความคิดให้กว้างขวาง มองการณ์ไกล มุ่งประโยชน์ของส่วนร่วมสังคมและประเทศชาติ มีคุณธรรมและจิตสำนึก ต้องพัฒนาคคน พัฒนางานอย่างต่อเนื่อง ไม่ติดอยู่ในกรอบข้อจำกัดของปัญหา อุปสรรค หรือทรัพยากรแต่อย่างใด

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (๒๕๓๔: ๙) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในโรงเรียนไว้ ดังนี้

๑. เป็นการช่วยให้ครูผู้สอนสามารถปรับปรุงตนเองและกิจกรรมการเรียนการสอน
๒. สามารถพัฒนาพฤติกรรม บุคลิกภาพการสอนของครูให้ดีขึ้น
๓. สนับสนุนความรู้ความสามารถของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
๔. กำกับ ควบคุม ติดตามผลการปฏิบัติงานของครูในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง
๕. ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และการทำงานร่วมกันเป็นคณะ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (๒๕๓๖: ๒๖๔ – ๒๖๕) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ ดังนี้

๑. เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการบริหารและงานวิชาการของสถานศึกษา
๒. เพื่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
๓. เพื่อสำรวจ วิเคราะห์ วิจัย และประเมินผล เพื่อปรับปรุงคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

๔. เพื่อพัฒนาหลักการและสื่อการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐาน และเอกสารทางวิชาการให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการและจำเป็นของสถานศึกษาและครู

๕. เพื่อพัฒนาบุคลากรโดยเฉพาะครูให้มีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์อันจำเป็นที่นำไปใช้ในการเรียนการสอน การจัดการศึกษา อีกทั้งให้ครูสามารถแก้ปัญหาได้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (๒๕๔๗ : ๑๘๐-๑๘๑) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในโรงเรียนไว้ดังนี้

๑. เพื่อให้การศึกษามีศักยภาพในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตรและเป็นไปตามแนวทางของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

๒. เพื่อให้สถานศึกษาสามารถบริหารและจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ

๓. เพื่อพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนสังคม ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทุกด้าน

๔. เพื่อให้บุคลากรในสถานศึกษาได้เพิ่มพูนความรู้ทักษะและประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน ตลอดจนความต้องการในวิชาชีพ

๕. เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษาปฏิรูประบบบริหาร โดยให้ทุกคนมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจและร่วมรับผิดชอบ ชื่นชมในผลงาน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (๒๕๔๒ : ๕๕) ได้รายงานถึงจุดมุ่งหมายการนิเทศภายในไว้ว่า

๑. เป็นการช่วยให้ครูผู้สอนสามารถปรับปรุงตนเอง และกิจกรรมการเรียนการสอน

๒. สามารถพัฒนาพฤติกรรม บุคลิกภาพการสอนของครูให้ดีขึ้น

๓. สนับสนุนความรู้ความสามารถของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

๔. กำกับ ควบคุม ติดตามผลการปฏิบัติของครูในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

๕. ส่งเสริมสร้างสรรค์และการทำงานร่วมกันเป็นคณะ

โกลแฮมเมอร์และคณะ (Goldhammer and Others, 1980 : 13) ได้กล่าวถึง การนิเทศเป็นลักษณะงานที่มอบหมายให้ครู หรือผู้นิเทศที่จะกระตุ้นให้ครูหรือครูแนะแนวในโรงเรียนได้มีการพัฒนาโดยนำวิธีการสอน สื่อการสอนมาใช้โดยเน้นถึงในการติดต่อสื่อสารที่จะช่วยเหลือครูในการแก้ปัญหา ช่วยเหลือครูตลอดจนสร้างบรรยากาศที่ดีระหว่างครูและนักเรียน

บริกก์และจัสท์แมน (Briggs and Justman, 1952 : 6) สรุปรว่า เป็นเรื่องของความร่วมมือ การกระตุ้นและการชี้แนะให้ครูก้าวหน้าในอาชีพ เพื่อให้ครูได้เกิดพลังที่จะกระตุ้น ชี้แนะนักเรียนของตนเอง โดยใช้สติปัญญาทำให้นักเรียนเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน

สเปียร์ (Spears, 1967 : 10) กล่าวว่า เป็นกระบวนการที่ทำให้เกิดการปรับปรุงการเรียนการสอนของครูโดยการทำงานร่วมกับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังเป็นกระบวนการกระตุ้นความเจริญก้าวหน้าของครูและมุ่งหวังที่จะช่วยเหลือครูเพื่อให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้

กู๊ด (Good, 1973 : 9) กล่าวว่า เป็นความพยายามของผู้ที่ทำหน้าที่นี้เทศที่จะช่วยในการให้คำแนะนำ แก่ครู หรือผู้อื่นที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษาให้สามารถปรับปรุงการสอนของตนเองให้ดีขึ้น ช่วยให้เกิดความเจริญก้าวหน้าในอาชีพและช่วยในการพัฒนาความสามารถของครูด้วย

แฮร์ริส (Harris, 1975 : 13) กล่าวว่า เป็นสิ่งที่บุคลากรในโรงเรียนกระทำต่อบุคคลหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยมีวัตถุประสงค์ที่จะคงไว้หรือเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงการดำเนินการเรียนการสอนในโรงเรียน เพื่อมุ่งให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอนเป็นสำคัญ

จากแนวคิดของนักการศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษา สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในโรงเรียน มุ่งพัฒนาคน พัฒนางาน มีการประสานสัมพันธ์การทำงานร่วมกัน มีการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรเพื่อให้ได้ผลงานที่ดี มีคุณภาพ

หลักการของการนิเทศภายในโรงเรียน

หลักการนิเทศการศึกษา เป็นแนวทางหรือกฎเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น เพื่องานนิเทศการศึกษาตามความคิดเห็น ความเชื่อและประสบการณ์ของนักการศึกษา ดังนี้

สงัด อุทรานันท์ (๒๕๒๙ : ๘) กล่าวว่าหลักการนิเทศการศึกษา มีดังนี้

๑. การนิเทศการศึกษา เป็นกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ
๒. การนิเทศมีเป้าหมายอยู่ที่คุณภาพของนักเรียน แต่การดำเนินงานนั้นจะกระทำโดยผ่าน “ตัวกลาง” คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา

๓. การนิเทศการศึกษา (ในประเทศไทย) เป็นบรรยากาศแห่งความเป็นประชาธิปไตย
ชาวี มณีศรี (๒๕๒๑ : ๓๑-๓๙) ให้ความเห็นว่าหลักการเบื้องต้นของการนิเทศการศึกษา มีดังนี้

๑. เป็นการช่วยกระตุ้นการประสานงานและแนะนำ
๒. ตั้งอยู่บนรากฐานของประชาธิปไตย
๓. เป็นกระบวนการส่งเสริมสร้างสรรค์
๔. เกี่ยวกับการปรับปรุงหลักสูตร
๕. เป็นการสร้างมนุษยสัมพันธ์
๖. มุ่งส่งเสริมบำรุงขวัญ
๗. มีจุดมุ่งหมายจัดช่องว่างระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

วัชรวิภา เล่าเรียนดี (๒๕๕๓ : ๑๑๖-๑๑๗) กล่าวถึงหลักการสำคัญของการนิเทศภายในสถานศึกษา ดังนี้

๑. การให้ความร่วมมือร่วมใจสอน
๒. การสร้างความผูกพันต่อภาระหน้าที่ ด้วยความเต็มใจของบุคลากรในโรงเรียนและครู
๓. การประสานสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน
๔. การประสานกันทุกฝ่าย
๕. เป็นประชาธิปไตย

๖. การยึดความแตกต่างของมนุษย์และพัฒนาการของมนุษย์แต่ละวัย

๗. การมีเป้าหมายเดียวกัน คือคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน

ดังนั้น ผู้นิเทศจึงต้องยึดหลักการนิเทศ ดังต่อไปนี้

๑. ผู้นิเทศต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักการนิเทศอย่างถูกต้อง ตรงประเด็น มีระบบและขั้นตอนที่ชัดเจนในกระบวนการนิเทศ

๒. กระบวนการนิเทศที่เกิดขึ้นต้องเกิดจากความร่วมมือของคณะครูทุกคนที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียน และการนิเทศ

๓. ต้องเป็นไปเพื่อการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนของครู และการนิเทศการศึกษาควรมีการบริหารเป็นกระบวนการเชิงระบบ มีการวางแผนการดำเนินงาน มีขั้นตอนในการปฏิบัติงาน ถือหลักการมีส่วนร่วมในการทำงานมีความเป็นประชาธิปไตย มีการดำเนินงานอย่างสร้างสรรค์ มีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอน

๔. สร้างสภาพแวดล้อมในการทำงานให้ดีขึ้น สร้างความผูกพันและความมั่นคงต่องานอาชีพ รวมทั้งพัฒนาและส่งเสริมวิชาชีพครูให้มีความรู้สีกภาคภูมิใจในวิชาชีพของตนเองพร้อมที่จะรับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (๒๕๔๑ : ๕๒ - ๕๓) ได้ให้หลักการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาที่น่าจะนำไปสู่ความสำเร็จ ดังนี้

๑. การนิเทศภายในโรงเรียน จะต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องตามขั้นตอนกระบวนการนิเทศ

๒. บุคลากรที่เป็นหลักสำคัญในการดำเนินการพัฒนาระบบการนิเทศภายในโรงเรียน คือ ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องดำเนินการโดยเปิดโอกาสให้คณะครูในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินการ การนิเทศภายในโรงเรียนจะต้องสอดคล้องกับความต้องการ ความจำเป็นในการพัฒนาครูในโรงเรียนและสอดคล้องกับระดับพัฒนาการของครู

จากแนวคิดของนักการศึกษาและและหน่วยงานทางการศึกษา สรุปได้ว่า หลักการของการนิเทศภายในโรงเรียน เป็นการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ตามความต้องการและความจำเป็นในการพัฒนา โดยมีเป้าหมายเดียวกัน

ขอบข่ายการนิเทศภายในโรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (๒๕๔๔, หน้า ๕๔ - ๕๖) ได้กล่าวว่า การบริหารโรงเรียนจะบรรลุสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้ดีนั้นย่อมต้องอาศัยงานบริหาร ๔ งาน คือ

๑. งานบริหารงานวิชาการ

๒. งานบริหารงานบุคคล

๓. งานบริหารทั่วไป

๔. งานบริหารแผนและงบประมาณ

งานวิชาการ ถือเป็นงานหลักของโรงเรียนที่มีความสำคัญที่สุด ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องให้ความสำคัญมากกว่ากิจกรรมด้านอื่น ๆ เพื่อให้การเรียนการสอนได้ผลตามเป้าหมายงานวิชาการ ประกอบด้วยงานย่อย ๆ ดังนี้

๑. งานกำหนดเป้าหมายและการวางแผนงานวิชาการ
๒. งานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ให้เหมาะสมกับท้องถิ่น
๓. งานจัดหาวัสดุการสอนและส่งเสริมการใช้สื่อการสอน
๔. การจัดทำตารางสอนจัดครูเข้าทำการสอน
๕. งานวางแผนการสอนกำหนดการสอนการสอน
๖. งานจัดชั้นเรียนแบ่งกลุ่มนักเรียน
๗. งานนิเทศการสอน
๘. งานประเมินผลการศึกษา
๙. งานห้องสมุดงานเครื่องเขียนแบบเรียน
๑๐. งานพัฒนาการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ
๑๑. งานประชุมอบรมเสริมความรู้ครู
๑๒. งานการใช้ทรัพยากรในชุมชนเพื่อการเรียนการสอน
๑๓. การจัดทำบันทึกการใช้แบบฟอร์มต่าง ๆ ทางวิชาการ สรุปรายงานประจำตัวนักเรียน แบบกรอก

คะแนนประเมินผลประจำปี

๑๔. งานหลักฐานแสดงผลการเรียนรู้เพื่อย้ายสถานศึกษาหรือได้รับการยกเว้น

กลิกแมน (Glickman, 1985 : 23) ได้จัดขอบข่ายงานนิเทศของโรงเรียนไว้ ๕ งานมาใช้ ดังนี้

๑. การให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง
๒. การเสริมสร้างประสบการณ์ทางอาชีพ
๓. การพัฒนาการทำงานกลุ่ม
๔. การพัฒนาหลักสูตร
๕. การวิจัยเชิงปฏิบัติการในห้องเรียน

ปีเตอร์ โอลิวา และ จอร์จ พาวลาส (Peter Oliva & George Pawlas, 2004 อ้างถึงใน ประกิจ สิงห์ทอง, ๒๕๕๑ : ๒๑) ได้เสนอขอบข่ายของการนิเทศภายในไว้ดังนี้

๑. การพัฒนาการสอน
๒. การพัฒนาหลักสูตร
๓. การพัฒนาทีมงาน

จากแนวคิดของนักการศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษา สรุปได้ว่า ขอบข่ายของการนิเทศภายในโรงเรียน เป็นการกำหนดกรอบเนื้อหาในการพัฒนางานร่วมกันเพื่อให้บรรลุผลตามที่กำหนดไว้

กระบวนการและขั้นตอนนิเทศภายในโรงเรียน

สังกัด อุทรานันท์ (๒๕๓๐ : ๘๔ - ๘๕) กล่าวถึง กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑. การวางแผน (Planning-P)
๒. การให้ความรู้ก่อนการนิเทศ (Informing-I)
๓. การปฏิบัติการนิเทศ (Doing-D)
๔. การสร้างเสริมขวัญกำลังใจ (Reinforcing-R)
๕. การประเมินผลการนิเทศ (Evaluating-E)
๖. การรายงานผลการนิเทศ (Reporting-R)

๑. การวางแผน (Planning-P) เป็นขั้นตอนที่ผู้บริหาร ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศจะทำการประชุม ปรึกษาหารือ เพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหาและความต้องการจำเป็นที่ต้องมีการนิเทศ รวมทั้งวางแผนถึงขั้นตอนการประชุม ปรึกษาหารือ เพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหาและความต้องการจำเป็นที่ต้องมีการนิเทศ รวมทั้งวางแผนถึงขั้นตอนการปฏิบัติเกี่ยวกับการนิเทศที่จัดขึ้น

๒. การให้ความรู้ก่อนการนิเทศ (Informing-I) เป็นขั้นตอนของการให้ความรู้ ความเข้าใจถึงสิ่งที่จะดำเนินการว่าต้องอาศัยความรู้ ความสามารถอย่างไรบ้าง จะมีขั้นตอนในการดำเนินการอย่างไร และจะดำเนินการอย่างไรให้ผลงานออกมามีคุณภาพ ขั้นตอนนี้จำเป็นทุกครั้งสำหรับเริ่มการนิเทศที่จัดขึ้นใหม่ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องใดก็ตาม และมีความจำเป็นสำหรับงานนิเทศที่ยังเป็นไปไม่ได้ผล หรือได้ผลไม่ถึงขั้นที่พอใจ ซึ่งจำเป็นที่จะต้องทบทวนให้ความรู้ในการปฏิบัติงานที่ถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง

๓. การปฏิบัติการนิเทศ (Doing-D) ประกอบด้วย การปฏิบัติงาน ๓ ลักษณะ คือ การปฏิบัติงานซึ่งผู้รับการนิเทศ (ครู) การปฏิบัติงานของผู้ให้การนิเทศ (ผู้นิเทศ) การปฏิบัติงานของผู้ให้การนิเทศ (ผู้นิเทศ) การปฏิบัติงานของผู้สนับสนุนการนิเทศ (ผู้บริหาร)

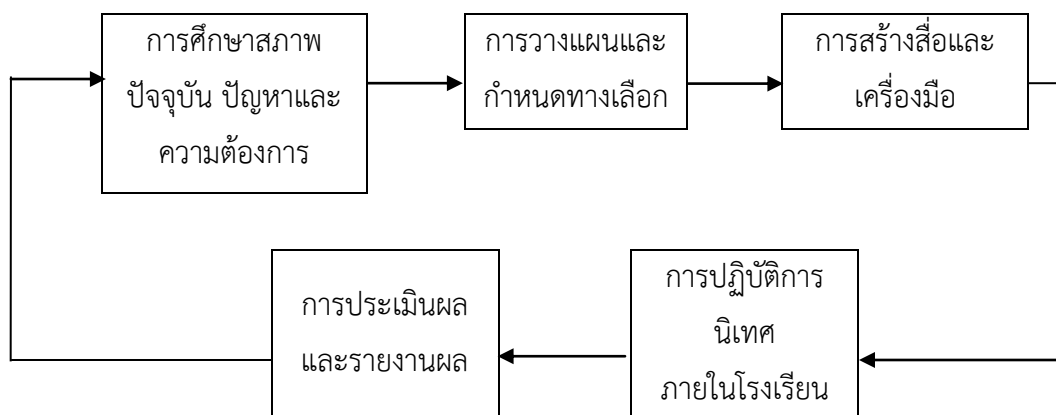
๔. การสร้างเสริมขวัญกำลังใจ (Reinforcing-R) เป็นขั้นตอนของการเสริมแรงของผู้บริหาร เพื่อให้ผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจและบังเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานขั้นนี้อาจดำเนินไปพร้อม ๆ กับผู้รับการนิเทศที่กำลังปฏิบัติงานหรือการปฏิบัติงานได้เสร็จสิ้นแล้วก็ได้

๕. การประเมินผลการนิเทศ (Evaluating-E) เป็นขั้นตอนที่ผู้นิเทศทำการประเมินผลการดำเนินงานที่ผ่านไปแล้วว่าเป็นอย่างไร หลังจากการประเมินผลการนิเทศ หากพบว่ามีปัญหาหรือมีอุปสรรคอย่างใดอย่างหนึ่งทำให้การดำเนินงานไม่ได้ผล จะต้องมีการปรับปรุง แก้ไข ซึ่งการปรับปรุงแก้ไข อาจทำได้โดยการให้ความรู้เพิ่มเติมในเรื่องที่ปฏิบัติใหม่อีกครั้ง ในกรณีที่ผลงานยังไม่ถึงขั้นน่าพอใจหรือได้ดำเนินการปรับปรุงการดำเนินงานทั้งหมดไปแล้ว ยังไม่ถึงเกณฑ์ที่ต้องการ สมควรที่จะต้องวางแผนร่วมกันวิเคราะห์หาจุดที่ควรพัฒนา หลังใช้วัฏกรรมด้านการเรียนรู้เข้ามา

วิชา เล่าเรียนดี (๒๕๕๓ : ๒๒๖) ได้นำเสนอกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนที่เป็นการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนโดยตรง ดังนี้

๑. วางแผนร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ
๒. เลือกประเด็นหรือเรื่องที่น่าสนใจจะปรับปรุงพัฒนา
๓. นำเสนอโครงการพัฒนาละขั้นตอนการปฏิบัติให้ผู้บริหารโรงเรียนได้รับทราบเพื่ออนุมัติการดำเนินการ
๔. ให้ความรู้หรือแสวงหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับเทคนิคการสังเกตการสอน ความรู้เกี่ยวกับวิธีสอน และนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่น่าสนใจ
๕. จัดทำแผนการนิเทศ กำหนดวัน เวลา ที่จะสังเกตการสอน ประชุมปรึกษาหารือเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และประสบการณ์
๖. ดำเนินการตามแผนโดยครูและผู้นิเทศ (แผนจัดการเรียนรู้และแผนนิเทศ)
๗. สรุปและประเมินผลการปรับปรุง พัฒนา และรายงานผล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (๒๕๔๔ : ๑๖) ได้กำหนดขั้นตอนการนิเทศภายในโรงเรียน ประกอบด้วย การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา ลำดับความสำคัญของปัญหา การวางแผนดำเนินการ วางแผนการสร้างเครื่องมือและพัฒนาวิธีการ ติดตามและประเมินผล

ภาพประกอบ แสดงขั้นตอนการนิเทศภายในโรงเรียน

จากแนวคิดของนักการศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษา สรุปได้ว่า กระบวนการและขั้นตอนนิเทศภายในโรงเรียน เป็นการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานร่วมกันอย่างเป็นระบบเพื่อให้การช่วยเหลือ แนะนำ ครูผู้สอนในโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่หลักสูตรกำหนดไว้

เทคนิค/วิธีการนิเทศภายในโรงเรียน

เทคนิคหรือวิธีการจัดการนิเทศภายในโรงเรียน มุ่งเน้นการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติงาน การจัดการนิเทศภายในโรงเรียนเป็นงานสำคัญที่โรงเรียนต้องดำเนินการ โดยเลือกวิธีการจัดการนิเทศให้เหมาะสมกับ สภาพการณ์และบุคลากรภายในโรงเรียนซึ่ง วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ (๒๕๓๘ : ๔๒) ได้กล่าวไว้ว่าการนิเทศการศึกษาจะ ประสบความสำเร็จด้วยดีนั้น ผู้นิเทศจำเป็นจะต้องทราบเทคนิคในการนิเทศการศึกษาเป็นอย่างดีเทคนิคหรือวิธีการ จัดการนิเทศภายในโรงเรียนซึ่งมีนักการศึกษาได้เสนอไว้ ดังนี้

Glatthorn (1984 อ้างถึงในวัชรา เล่าเรียนดี, ๒๕๔๘ : ๑๐๒-๑๐๙) ได้เสนอเทคนิค/วิธีการนิเทศ ที่หลากหลายวิธี คือ

๑. การนิเทศแบบคลินิก (Clinical Supervision)

หลักการนิเทศแบบคลินิก เป็นการนิเทศที่เน้นกระบวนการปรับปรุงการสอนของครูอย่างเข้มข้น ที่ต้องวางแผนอย่างเป็นระบบ มีการกระทำอย่างรอบคอบทุกขั้นตอน และทำให้ครบวงจร ในการนิเทศซึ่งประกอบด้วย การประชุมก่อน การสังเกตการสอน การวิเคราะห์ข้อมูลหลังการสอนการประชุมหลังการวิเคราะห์ข้อมูลและการประเมินผลโดยวงจรการนิเทศจะต้องกระทำซ้ำ ๆ หลาย ๆ ครั้งตลอดปี

สำหรับผู้ที่ทำหน้าที่นิเทศ ควรได้รับการฝึกฝนวิธีการและเทคนิคการนิเทศแบบนี้ โดยเฉพาะและควรมี สัมพันธ์ภาพอันดีกับผู้รับการนิเทศการนิเทศแบบคลินิกเริ่มจากแนวคิดของ Goldhammer and Gogan (1969, 1973, quoted in Glickman and others 1995 : 287-290)

การนิเทศแบบคลินิกเป็นทั้งความคิดรวบยอดเกี่ยวกับการนิเทศ (Concept) และโครงสร้างของการดำเนินการนิเทศ (Structure) Goldhammer, Anderson and Krajewski (1993, quoted in Glickman and others 1995 : 288) ได้เสนอลักษณะสำคัญของการนิเทศแบบคลินิกสรุปได้ดังนี้ คือ

๑. การนิเทศแบบคลินิก เป็นเทคโนโลยีในการปรับปรุงการเรียนการสอนโดยตรง
๒. การนิเทศแบบคลินิก เป็นส่วนสำคัญที่แทรกอยู่ในกระบวนการจัดการเรียนการสอน
๓. การนิเทศแบบคลินิก เป็นกระบวนการที่มีเป้าหมายวัตถุประสงค์ชัดเจน โดยเชื่อมโยงระหว่าง ความต้องการของโรงเรียนและความต้องการในความเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพของครูในโรงเรียน
๔. การนิเทศแบบคลินิก เป็นกระบวนการที่สร้างความสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานในวิชาชีพระหว่างครูและ ผู้นิเทศ
๕. การนิเทศแบบคลินิก เป็นกระบวนการที่จะต้องมีความเข้าใจเชื่อถือซึ่งกันและกัน โดยสะท้อนให้เห็นถึง ความเข้าใจสนับสนุนกันและกันและความผูกพันในการที่จะพัฒนาตนเองให้เจริญก้าวหน้า
๖. การนิเทศแบบคลินิก เป็นกระบวนการที่เป็นระบบถึงแม้ว่าการดำเนินการจะต้องยืดหยุ่น มีการปรับเปลี่ยนวิธีการอย่างต่อเนื่อง
๗. การนิเทศแบบคลินิก เป็นกระบวนการที่สร้างสรรค์เชื่อมโยงช่องว่างระหว่างความจริงกับอุดมการณ์
๘. การนิเทศแบบคลินิก เป็นกระบวนการที่อยู่บนพื้นฐานความเชื่อที่ว่า ผู้นิเทศคือผู้ที่มีความรู้อย่างแท้จริง เกี่ยวกับการวิเคราะห์การสอนและการเรียนรู้ รวมทั้งการสร้างสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างเพื่อนมนุษย์

๙. การนิเทศแบบคลินิก เป็นกระบวนการที่ต้องมีการให้การฝึกอบรมสำหรับผู้ที่ทำหน้าที่นิเทศก่อนที่จะนำการนิเทศแบบคลินิกไปใช้ โดยเฉพาะในเรื่องเทคนิคการสังเกตการสอนและการดำเนินการนิเทศแบบคลินิกที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๒. การนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพ (Cooperative professional Development)

การนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพ จัดเป็นวิธีนิเทศการสอนแบบหนึ่งของระบบการนิเทศแบบหลากหลายวิธีการของ Glatthorn (1984, อ้างใน วัชรรา เล่าเรียนดี ๒๕๔๕ : ๑๓๗) การนิเทศแบบร่วมมือพัฒนาวิชาชีพเป็นกระบวนการนิเทศที่ครูตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป ร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงาน เพื่อปรับปรุงความเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพของตนเอง โดยปกติจะมีการสังเกตการสอนกันและกันในชั้นเรียนแลกเปลี่ยนกัน ให้ข้อมูลย้อนกลับจากการสังเกตการสอนกัน และอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน

Glatthorn (1984 : 40-41) ได้กล่าวถึง ลักษณะพิเศษของการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพ ดังต่อไปนี้

๑. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้รับการนิเทศมีความเป็นทางการและเป็นเรื่องของสถานศึกษาระดับหนึ่งนั่นคือ มีการดำเนินการในโรงเรียนโดยบุคลากรในโรงเรียนตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป มีกระบวนการการทำงาน มีการแลกเปลี่ยนการสังเกตการสอนในชั้นเรียนกันและกัน และมีความสัมพันธ์ฉันท์เพื่อนที่ใกล้ชิดกัน

๒. การจับคู่กันสังเกตการสอนอย่างน้อย ๒ ครั้ง หรือมากกว่า ๒ ครั้ง ตามความจำเป็นและมีการให้ข้อมูลย้อนกลับภายหลังการสังเกตการสอน

๓. เน้นความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน ถึงแม้ว่าผู้บริหารหรือผู้นิเทศอาจจะมีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดดำเนินการและติดตามดูแลโครงการเป็นบางครั้ง หรือเข้าสังเกตการสอนในชั้นเรียน จัดประชุมกับอภิปราย โดยเข้าร่วมโครงการโดยตลอดก็ได้

๔. เน้นความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ไม่มีการประเมินมาเกี่ยวข้องการนิเทศในแบบดังกล่าว เพื่อให้การชมเชยผู้ปฏิบัติ ไม่ใช่ระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานด้วยมาตรฐาน ดังนั้น ข้อมูลจากผลการสังเกตการสอนหรือจากการประชุมจะไม่นำไปใช้ในกระบวนการประเมินผลครูของผู้บริหาร

ลักษณะสำคัญ ๔ ประการ ของการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพ เป็นลักษณะที่สำคัญของวิธีการนิเทศแบบหลากหลายวิธีการ แต่อย่างไรก็ตามจากความหมายของคำว่า การนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพซึ่งมีความหมายกว้างขึ้นทำให้เกิดความหลากหลายในการปฏิบัติในการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพ การนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพไม่ใช่เรื่องใหม่ แต่มีการนำไปใช้อย่างแพร่หลายตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๖๘ ได้นำวิธีการนิเทศแบบดังกล่าวไปใช้ แต่ค่อนข้างจะเป็นทางการ สรุบบัญญาที่เกิดขึ้น (Glatthorn, 1984 : 88) คือ ครูที่ร่วมโครงการประสบปัญหาด้านเวลาในการสังเกต การสอนกันและกัน แต่ที่สำคัญข้อดีของการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพเกิดขึ้นกล่าว คือ ครูมีโอกาสแลกเปลี่ยนวิธีสอนซึ่งกันและกัน ครูเกิดแรงจูงใจทางบวกเกี่ยวกับการสอนของตนเอง ครูเกิดความเข้าใจในงานของเพื่อนร่วมงานมากขึ้น และครูเกิดความเข้าใจในตัวนักเรียนของตนเองมากยิ่งขึ้น

๓. การนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน (Peer Coaching)

การนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน เป็นการนิเทศภายในรูปแบบหนึ่งซึ่งเน้นการพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของครู และเพื่อส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียน

วัชรวิภา เล่าเรียนดี (๒๕๔๕ : ๑๕๖-๑๕๘) ได้กล่าวถึงการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน ว่าเป็นวิธีการที่ครูและเพื่อนครูหรือครูในสาขาอื่นหรือบุคลากรที่ไม่ใช่บุคคลในสายผู้สอนตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป ร่วมกันมาปฏิบัติงานเกี่ยวกับการพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น หรือร่วมกันพัฒนาโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จะต้องมีการวางแผนการปฏิบัติร่วมกัน มีการสังเกตการสอน วิเคราะห์การสอน และการให้ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) รูปแบบต่าง ๆ ของเพื่อนนิเทศเพื่อน (Peer Coaching) ได้จำแนกการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน (Peer Coaching) เป็น ๓ ประเภทซึ่งแต่ละประเภทจะมีจุดเน้นหรือจุดมุ่งหมายในการพัฒนาต่างกัน ดังนี้

๑. Technical Coaching เป็นการนิเทศที่ช่วยและส่งเสริมการถ่ายโอนความรู้ทักษะและวิธีการสู่การปฏิบัติจริงให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด (หลังการฝึกอบรมเทคนิควิธีการใหม่ ๆ หรือนวัตกรรมใหม่ ๆ)

๒. Collegial Coaching เป็นการนิเทศที่ช่วยให้ครูได้พัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน ของตนเองด้วยตัวเอง เป็นการปฏิบัติงานพร้อมกันระหว่างผู้นิเทศกับครูหรือครูกับเพื่อนครูหรือครูกับบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียน

๓. Challenge Coaching เป็นการนิเทศที่ช่วยเหลือและให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหาการสอน ที่เกิดขึ้นเสมอและยังไม่ได้รับการแก้ไขซึ่งเป็นงานที่ทำทลายความสามารถในการแก้ปัญหาของบุคคลที่เกี่ยวข้อง

ข้อดีของการเพื่อนนิเทศเพื่อน (Peer Coaching)

๑. ช่วยให้มีการช่วยเหลือแนะนำซึ่งกันและกันอย่างต่อเนื่องทำให้มีการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ

๒. เป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้ครูได้ปรับปรุงและพัฒนาการสอนของตนเองอย่างต่อเนื่อง

๓. เป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดทักษะวิธีสอนซึ่งกันและกัน

๔. ส่งเสริมการทำงานร่วมกันในสายเดียวกันหรือต่างสาขากัน

๕. สร้างเสริมสภาพแวดล้อมที่ดีในโรงเรียนสร้างบรรยากาศที่ดีในการร่วมมือกันปฏิบัติงาน

๖. ช่วยให้ครูได้ตระหนักถึงความสำคัญและเป้าหมายในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

๗. ช่วยเติมช่องว่างระหว่างครูด้วยกันช่วยคลายกฎแห่งความโดดเดี่ยวของครูแต่ละคน ช่วยทำให้ครูรู้สึกว่าคุณเองมีเพื่อนหัวอกเดียวกันประสบปัญหาคล้ายกันข้อเสนอแนะในการเริ่มต้นโครงการเพื่อนนิเทศเพื่อน (Peer Coaching)

๑. เปิดโอกาสจัดเวลาให้มีการสังเกตการสอนเพื่อนร่วมงานทั้งในโรงเรียนเดียวกัน และโรงเรียนอื่นที่มีชื่อเสียงขณะเดียวกันเปิดโอกาสให้การสังเกตการสอนจากเพื่อน

๒. จัดประชุมปฏิบัติการเพื่อสำรวจจุดเด่นจุดบกพร่องในการจัดการเรียนการสอนของตนเอง

๓. ให้ความรู้ทบทวนหลักการและวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพหรือวิธีที่จะนำมาใช้ทดลองปฏิบัติ

๔. ให้การฝึกอบรมฝึกปฏิบัติทักษะที่จำเป็นเช่นทักษะการสังเกตการสอน

๔. การนิเทศภายในแบบพัฒนาการ (Supervisory Approach in Developmental Supervision)

ในการนิเทศแบบพัฒนาการนั้น Glickman and others (1995 : 135-171) ได้กำหนดวิธีการนิเทศหรือพฤติกรรมการนิเทศ ๔ แบบ คือ

๑. วิธีให้การนิเทศแบบชี้แนะควบคุม (Directive Control Approach) เป็นพฤติกรรมการนิเทศภายในที่เน้นการประพจน์ปฏิบัติด้วยการพูด การใช้ภาษา ท่าทางต่าง ๆ ในการให้คำแนะนำช่วยเหลือครูในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสามารถที่กระทำได้กับครูเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

๒. วิธีให้การนิเทศแบบชี้แนะให้ข้อมูล (Directive Informational Approach) เป็นพฤติกรรมการนิเทศภายในแบบชี้แนะให้ข้อมูลมีลักษณะเช่นเดียวกันกับการนิเทศแบบชี้แนะควบคุม เพียงแต่ไม่ชี้แนะหรือไม่แนะนำวิธีการปฏิบัติให้ครูโดยตรง แต่ให้ข้อมูลและวิธีการหลายวิธีให้ครูได้เลือกปฏิบัติ ซึ่งผู้นิเทศจะต้องพยายามลดพฤติกรรมการนิเทศแบบชี้แนะควบคุมให้น้อยลง และพยายามส่งเสริมครูในการตัดสินใจมากขึ้นเรื่อย ๆ จนครูสามารถที่จะร่วมคิดร่วมปฏิบัติงานได้กับบุคคลอื่น โดยไม่ต้องอาศัยผู้นิเทศช่วยแนะนำตลอดเวลา

๓. วิธีให้การนิเทศแบบร่วมมือ (Collaborative Approach) เป็นพฤติกรรมการนิเทศภายในที่เน้นทั้งผู้นิเทศและครูจะร่วมกันตัดสินใจในวิธีการแก้ปัญหาและการปฏิบัติงานตลอดเวลา ทั้งครูและผู้นิเทศจะให้ข้อเสนอแนะแก่กันและกัน เพื่อร่วมกันพิจารณาหาข้อตกลงร่วมกันในการปฏิบัติ

๔. วิธีให้การนิเทศแบบไม่ชี้แนะ (Non - directive Approach) เป็นพฤติกรรมการนิเทศภายในที่ผู้นิเทศจะใช้พฤติกรรมในการพูดคุยทำงานร่วมกับครู โดยที่ครูจะเป็นผู้ที่ตัดสินใจด้วยตัวเอง ผู้นิเทศเป็นเพียงผู้ช่วยในการสนับสนุนในเรื่องต่าง ๆ ที่ครูร้องขอเท่านั้น

จากแนวคิดของนักการศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษา สรุปได้ว่า เทคนิคและวิธีการนิเทศภายในโรงเรียน เป็นการกำหนดแนวทางการพัฒนางานร่วมกันอย่างเป็นระบบเพื่อร่วมแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นโดยการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องภายใต้ข้อตกลงร่วมกัน

กิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน

กิจกรรมต่าง ๆ ที่ใช้ในการนิเทศการศึกษา เป็นเครื่องมือสำคัญเพื่อส่งเสริมและพัฒนาการปฏิบัติงานของครู ซึ่งจะช่วยให้การดำเนินการนิเทศบรรลุเป้าหมาย กิจกรรมการนิเทศมีหลากหลาย ซึ่งผู้นิเทศสามารถเลือกใช้ให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายของการนิเทศแต่ละครั้ง เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ครูและนักเรียน ดังนั้นผู้นิเทศจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมการนิเทศ โดยจะขอนำเสนอกิจกรรมการนิเทศที่สำคัญและใช้มาก ๒๓ กิจกรรม ดังนี้

๑. การบรรยาย (Lecturing) เป็นกิจกรรมที่เน้นการถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจของผู้นิเทศไปสู่รับการนิเทศ ใช้เพียงการพูดและการฟังเท่านั้น

๒. การบรรยายโดยใช้สื่อประกอบ (Visualized Lecturing) เป็นการบรรยายที่ใช้สื่อเข้ามาช่วย เช่น สไลด์ แผนภูมิ แผนภาพ มัลติมีเดีย อินโฟกราฟฟิก เป็นต้น ซึ่งจะช่วยให้ผู้ฟังมีความสนใจมากยิ่งขึ้น

๓. การบรรยายเป็นกลุ่ม (Panel presenting) เป็นกิจกรรมการให้ข้อมูลเป็นกลุ่มที่มีจุดเน้นที่การให้ข้อมูลตามแนวความคิดหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

๔. การให้ดูภาพยนตร์หรือโทรทัศน์ (Viewing film and television) เป็นการใช้เครื่องมือที่สื่อทางสายตา ได้แก่ ภาพยนตร์ โทรทัศน์ วิดีโอเทป เพื่อทำให้ผู้รับการนิเทศได้รับความรู้และเกิดความสนใจมากขึ้น

๕. การฟังคำบรรยายจากสื่อผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สื่อสังคมออนไลน์ การถ่ายทอดสด (Live) การประชุมทางไกล (Conference) ซึ่งกิจกรรมนี้เป็นการใช้วิธีการบันทึกในรูปแบบดิจิทัลเพื่อนำเสนอแนวความคิดของบุคคลหนึ่งไปสู่ผู้ฟังคนอื่น

๖. การจัดนิทรรศการเกี่ยวกับวัสดุและเครื่องมือต่าง ๆ (Exhibiting materials and equipment) เป็นกิจกรรมที่ช่วยในการฝึกอบรมหรือเป็นกิจกรรมสำหรับงานพัฒนาสื่อต่าง ๆ

๗. การสังเกตในชั้นเรียน (Observing in classroom) เป็นกิจกรรมที่ทำการสังเกตการปฏิบัติงานในสถานการณ์จริงของบุคลากร เพื่อวิเคราะห์สภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร ซึ่งจะช่วยให้ทราบจุดหรือจุดบกพร่องของบุคลากร เพื่อใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงานและใช้ในการพัฒนาบุคลากร

๘. การสาธิต (Demonstrating) เป็นกิจกรรมการให้ความรู้ที่มุ่งให้ผู้อื่นเห็นกระบวนการและวิธีการดำเนินการ

๙. การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interviewing) เป็นกิจกรรมสัมภาษณ์ที่กำหนดจุดประสงค์ชัดเจนเพื่อให้ได้ข้อมูลต่าง ๆ ตามต้องการ

๑๐. การสัมภาษณ์เฉพาะเรื่อง (Focused interviewing) เป็นกิจกรรมการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง โดยจะทำการสัมภาษณ์เฉพาะโรงเรียนที่ผู้ตอบมีความสามารถจะตอบได้เท่านั้น

๑๑. การสัมภาษณ์แบบไม่ชี้นำ (Non-directive interview) เป็นการพูดคุยและอภิปราย หรือการแสดงแนวความคิดของบุคคลที่สนทนาด้วย ลักษณะการของการสัมภาษณ์จะสนใจกับปัญหาและความสนใจของผู้รับการสัมภาษณ์

๑๒. การอภิปราย (Discussing) เป็นกิจกรรมที่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศปฏิบัติร่วมกัน ซึ่งเหมาะสมกับกลุ่มขนาดเล็ก มักใช้ร่วมกับกิจกรรมอื่น ๆ

๑๓. การอ่าน (Reading) เป็นกิจกรรมที่ใช้มากกิจกรรมหนึ่ง สามารถใช้ได้กับคนจำนวนมาก เช่น การอ่านข้อความจากวารสาร มักใช้ร่วมกับกิจกรรมอื่น

๑๔. การวิเคราะห์ข้อมูลและการคิดคำนวณ (Analyzing and calculating) เป็นกิจกรรมที่ใช้ในการติดตามประเมินผล การวิจัยเชิงปฏิบัติการและการควบคุมประสิทธิภาพการสอน

๑๕. การระดมสมอง (Brainstorming) เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเสนอแนว ความคิดวิธีการแก้ปัญหา หรือใช้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ โดยให้สมาชิกแต่ละคนแสดงความคิดโดยเสรี ไม่มีการวิเคราะห์หรือวิพากษ์วิจารณ์แต่อย่างใด

๑๖. การบันทึกวิดีโอและการถ่ายภาพ (Videotaping and photographing) วิดีโอเทปเป็นเครื่องมือที่แสดงให้เห็นรายละเอียดทั้งภาพและเสียง ส่วนการถ่ายภาพมีประโยชน์มากในการจัดนิทรรศการ กิจกรรมนี้มีประโยชน์ในการประเมินผลงานและการประชาสัมพันธ์

๑๗. การจัดทำเครื่องมือและแบบทดสอบ (Instrumenting and testing) กิจกรรมนี้เกี่ยวข้องกับการใช้แบบทดสอบและแบบประเมินต่าง ๆ

๑๘. การประชุมกลุ่มย่อย (Buzz session) เป็นกิจกรรมการประชุมกลุ่มเพื่ออภิปรายในหัวข้อเรื่องที่เฉพาะเจาะจง มุ่งเน้นการปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่มมากที่สุด

๑๙. การจัดทัศนศึกษา (Field trip) กิจกรรมนี้เป็นการเดินทางไปสถานที่แห่งอื่น เพื่อศึกษาดูงานที่สัมพันธ์กับงานที่ตนปฏิบัติ

๒๐. การเยี่ยมชมเยียน (Inter visiting) เป็นกิจกรรมที่บุคคลหนึ่งไปเยี่ยมและสังเกตการทำงานของอีกบุคคลหนึ่ง

๒๑. การแสดงบทบาทสมมติ (Roleplaying) เป็นกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นความรู้สึกนึกคิดของบุคคล กำหนดสถานการณ์ขึ้นแล้วให้ผู้ทำกิจกรรมตอบสนองหรือปฏิบัติตนเองไปตามธรรมชาติที่ควรจะเป็น

๒๒. การเขียน (Writing) เป็นกิจกรรมที่ใช้เป็นสื่อกลางในการนิเทศเกือบทุกชนิด เช่น การเขียนโครงการ นิเทศ การบันทึกข้อมูล การเขียนรายงาน การเขียนบันทึก ฯลฯ

๒๓. การปฏิบัติตามคำแนะนำ (Guided practice) เป็นกิจกรรมที่เน้นการปฏิบัติในขณะที่ปฏิบัติ มีการคอยดูแลช่วยเหลือ มักใช้กับรายบุคคล

ส่วนที่ ๓

แนวทางการดำเนินการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

การนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เป็นการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนโดยเน้นการบูรณาการ งาน/โครงการต่าง ๆ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยีทางไกล (DLTV/DLIT) การอ่านออกเขียนได้ การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงานแต่ละระดับดังนี้

ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑. ประกาศนโยบาย ๒๕๖๒ ปีทองแห่งการนิเทศ ให้เป็นปีแห่งการขับเคลื่อนการนิเทศภายในโรงเรียนโดยการส่งเสริมสนับสนุน ชี้นำ ช่วยเหลือ ให้โรงเรียนมีความเข้มแข็งในการนิเทศภายใน เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครู ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน

๒. พัฒนาระบบการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล ทั้งระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียน

๓. จัดทำเอกสารแนวทางการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพื่อสร้างความเข้าใจให้กับบุคลากรทุกระดับทั้งในระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และโรงเรียนนำไปปฏิบัติอย่างเป็นระบบ ร้อยรัดกันอย่างมีประสิทธิภาพ

๔. พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการนิเทศภายใน ประกอบไปด้วย

๔.๑ ข้อมูลสารสนเทศทางด้านวิชาการ

๔.๒ ข้อมูลสารสนเทศตามประเด็นการนิเทศ

๑) การพัฒนาและใช้หลักสูตรสถานศึกษา

๒) การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

๓) การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยีทางไกล (DLTV/DLIT)

๔) การอ่านออกเขียนได้

๕) การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

๖) การประกันคุณภาพการศึกษา

๕. นิเทศ สนับสนุน ส่งเสริมให้เขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการนิเทศ สนับสนุน ส่งเสริมโรงเรียน ดำเนินการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพทุกทุกเขตพื้นที่การศึกษา

๖. คัดเลือกผลงานที่เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ระดับโรงเรียน และเขตพื้นที่ การศึกษา มอบรางวัล และจัดเวทีเผยแพร่การดำเนินงาน

๗. วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมิน สรุปและรายงานผลการนิเทศอย่างเป็นระบบ

ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑. สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษานำนโยบาย ๒๕๖๒ ปีทองแห่งการนิเทศ ให้เป็นปีแห่งการขับเคลื่อน การนิเทศภายในโรงเรียนสู่การปฏิบัติ

๒. ประชุมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาด้วยวิธีการที่ หลากหลาย ได้แก่ การประชุมสัมมนา VDO Conference นำเสนอผ่าน VTR ลงบน Website/Online ประชาสัมพันธ์ ผ่านโซเชียล, Info Graphic หรือ Link / QR-Code

๓. จัดทำข้อมูลสารสนเทศตามประเด็นการนิเทศ เพื่อสนับสนุนการนิเทศภายใน ประกอบไปด้วย การพัฒนาและใช้หลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อ เทคโนโลยีทางไกล (DLTV/DLIT) การอ่านออกเขียนได้ การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการประกันคุณภาพ การศึกษา ทั้งที่เป็นภาพรวมระดับเขตพื้นที่และรายโรงเรียน

๔. วิเคราะห์ข้อมูล และกำหนดยุทธศาสตร์/รูปแบบ และวิธีการนิเทศตามบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่

๕. จัดทำแผน และคู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน

๖. พัฒนาศึกษานิเทศก์เขตพื้นที่การศึกษาทุกคนให้เป็นศึกษานิเทศก์มืออาชีพสามารถดำเนินการ นิเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๗. นิเทศ สนับสนุน ส่งเสริมให้โรงเรียนดำเนินการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างมี ประสิทธิภาพทุกโรงเรียน

๘. คัดเลือกผลงานที่เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ของโรงเรียน และเขต พื้นที่ มอบรางวัล และจัดเวทีเผยแพร่การดำเนินงาน

๙. วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมิน สรุปผลและรายงานผลการนิเทศอย่างเป็นระบบ

ระดับโรงเรียน

การดำเนินการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับโรงเรียนมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

การนิเทศภายในแบบบูรณาการโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนระดับสถานศึกษา

จากแผนภาพการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มีรายละเอียดการดำเนินงานดังต่อไปนี้

๑. ประเด็นการนิเทศ

- ๑.๑ การพัฒนาและใช้หลักสูตรสถานศึกษา
- ๑.๒ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
- ๑.๓ การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยีทางไกล (DLTV/DLIT)
- ๑.๔ การอ่านออกเขียนได้
- ๑.๕ การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน
- ๑.๖ การประกันคุณภาพการศึกษา

๒. กระบวนการนิเทศ

- ๒.๑ การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ

๒.๑.๑ การจัดทำข้อมูลสารสนเทศพื้นฐานรอบด้านทั้งของผู้บริหาร ครูและนักเรียน เพื่อเป็นข้อมูลในการพิจารณาวางแผนการดำเนินงานตามประเด็นการนิเทศ ได้แก่

- ๑) การพัฒนาและการใช้หลักสูตรสถานศึกษา
- ๒) การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
- ๓) การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยีทางไกล (DLTV/DLIT)
- ๔) การอ่านออกเขียนได้
- ๕) การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

๖) การประกันคุณภาพการศึกษา

๒.๑.๒ ประชุมแลกเปลี่ยนระดมความคิดของผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียน เพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาตามบริบทของโรงเรียน

๒.๑.๓ จัดลำดับความสำคัญของปัญหาหรือความต้องการเร่งด่วนหรือที่เห็นว่าสำคัญที่สุดก่อน

๒.๑.๔ นำผลการวิเคราะห์จากประเด็นการนิเทศมากำหนดค่าเป้าหมายการพัฒนาที่เชื่อมโยงกับมาตรฐานและประเด็นพิจารณาของมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

๒.๑.๕ การสร้างการรับรู้ระหว่างผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้มีเป้าหมายในการดำเนินงานร่วมกันด้วยการใช้สื่อและวิธีการที่หลากหลาย เช่น การประชุม สัมมนา การประชาสัมพันธ์ โดยการจัดทำเอกสาร หรือเผยแพร่ในเว็บไซต์ของโรงเรียน

๒.๒ การวางแผนการนิเทศ

การวางแผนการนิเทศ เป็นการนำปัญหาและความต้องการจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศตามประเด็นการนิเทศมากำหนดรายละเอียดของกิจกรรมเพื่อจัดทำแผนนิเทศภายในโรงเรียน ดังนี้

๒.๒.๑ กำหนดแนวทาง/วิธีการการพัฒนาที่หลากหลายตามปัญหาที่เกิดขึ้นตามความต้องการและจำเป็น มีการใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) และการศึกษาชั้นเรียน (Lesson Study) เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาวิชาชีพครูและการพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

๒.๒.๒ เลือกแนวทาง/วิธีการในการพัฒนาโดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

๒.๒.๓ วางแผนการดำเนินงานพัฒนา โดย

๑) การประชุมเตรียมการนิเทศ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจร่วมกัน

๒) สร้างคณะนิเทศ ทีมงานและเครือข่ายการนิเทศ

๓) กำหนดประเด็นการนิเทศ

๔) กำหนดระยะเวลาในการนิเทศ โดยกำหนดระยะเวลาในการนิเทศที่เหมาะสมกับ

การแก้ปัญหาและการพัฒนา

๕) กำหนดวิธีการนิเทศและกิจกรรมการนิเทศที่เหมาะสมตามสภาพปัญหาและความต้องการ เช่น การประชุมสัมมนา การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสังเกตชั้นเรียน การสาธิต การบันทึกวิดีโอและการถ่ายภาพ การสัมภาษณ์ การสอนงานและการชี้แนะ (Coaching & Mentoring) ฯลฯ โดยเน้นการใช้ ICT ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การใช้ Line Application การใช้ Clip Video การประชุมระบบทางไกล (Conference) การใช้ Video Line, You Tube, Facebook Live เป็นต้น

๒.๒.๔ จัดทำแผนนิเทศภายในโรงเรียน ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย แผนการดำเนินการ กิจกรรมสำคัญ ปฏิทินการปฏิบัติงาน ทรัพยากรที่ต้องการ เครื่องมือนิเทศ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๒.๓ การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ

สื่อและเครื่องมือนิเทศเป็นสิ่งที่ช่วยให้การนิเทศมีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ และเป็นสิ่งที่จะช่วยเก็บรายละเอียดที่ผู้รับการนิเทศไม่สามารถแสดงออกมาได้ และสามารถเก็บข้อมูลนำมาเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา และสิ่งที่ทำให้มีความเข้าใจตรงกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ

๒.๓.๑ สร้างสื่อการนิเทศที่ทำให้การนิเทศบรรลุวัตถุประสงค์ เช่น วิธีการนิเทศ ทักษะการนิเทศ เทคนิคการนิเทศ โดยเป็นสื่อที่สอดคล้องในยุคศตวรรษที่ ๒๑ เน้นการใช้ ICT ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การใช้สื่อสังคมออนไลน์ การประชุมระบบทางไกล เป็นต้น

๒.๓.๒ สร้างเครื่องมือการนิเทศเพื่อเก็บข้อมูลเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและพัฒนา ตรวจสอบ ติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงาน การสะท้อนผลและการประเมินผลการดำเนินงาน ซึ่งเป็นเครื่องมือที่มีคุณภาพ ใช้ง่าย สามารถเก็บข้อมูลที่ตอบประเด็นปัญหาความต้องการ และเป็นประโยชน์ในการแก้ปัญหา ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

๒.๓.๓ จัดทำคู่มือการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อเป็นแนวทางและสร้างความเข้าใจตรงกันในการปฏิบัติงานในทีมนิเทศ

๒.๔ การปฏิบัติการณ์นิเทศ

ดำเนินการนิเทศตามรูปแบบ วิธีการการนิเทศและกิจกรรมการนิเทศที่กำหนด เช่น

๒.๔.๑ ประชุมเตรียมการก่อนการนิเทศ เพื่อสร้างความเข้าใจของผู้นิเทศ

๒.๔.๒ นิเทศตามขั้นตอน ระยะเวลา และใช้เครื่องมือตามที่กำหนด

๒.๔.๓ นิเทศภายในห้องเรียน ๑๐๐% โดยใช้กระบวนการที่โรงเรียนพัฒนาขึ้นเองหรือใช้กระบวนการที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ให้แนวทางไว้ ๕ ขั้น ๑) การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ ๒) การวางแผนการนิเทศ ๓) การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ ๔) การปฏิบัติการณ์นิเทศ และ ๕) การประเมินผลและรายงานผล

๒.๔.๔ การสะท้อน และสรุปผลการนิเทศ

๒.๔.๕ ปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงาน

๒.๔.๖ สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการนิเทศในระดับต่าง ๆ เช่น ระดับสหวิทยาเขต/เครือข่าย/เขตคุณภาพ กลุ่มโรงเรียน กลุ่มความร่วมมือทางวิชาการและเขตพื้นที่การศึกษา

๒.๕ การประเมินผลและรายงานผล

๒.๕.๑. สรุป / รายงานผลการดำเนินงาน และนำผลไปใช้ปรับปรุงพัฒนา

๒.๕.๒ วิเคราะห์ สังเคราะห์ผลการดำเนินงาน

๒.๕.๓ คัดเลือกผลงานที่เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) มอบรางวัล และจัดเวทีเผยแพร่การดำเนินงาน ตามบริบทของโรงเรียน

๒.๕.๔ รายงานผลและเผยแพร่การดำเนินงานนิเทศต่อผู้เกี่ยวข้อง

๒.๕.๕ นำผลการนิเทศไปใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและเผยแพร่

๓. ภาพความสำเร็จ

จากการดำเนินงานตามกระบวนการนิเทศ ๕ ขั้นตอน จะเกิดภาพความสำเร็จ ดังต่อไปนี้

๑. ด้านการบริหารจัดการ

- ๑.๑ มีระบบสารสนเทศรอบด้าน
- ๑.๒ มีการพัฒนาและใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
- ๑.๓ พัฒนาคู่มือและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางอาชีพ
- ๑.๔ จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้
- ๑.๕ จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้
- ๑.๖ มีแผนการนิเทศที่มีคุณภาพ
- ๑.๗ มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

๒. ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน

- ๒.๑ มีข้อมูลผู้เรียนรายบุคคล
- ๒.๒ มีการออกแบบและจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ผ่านกระบวนการคิด ปฏิบัติจริงและประยุกต์ใช้ในชีวิตได้
- ๒.๓ ใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้
- ๒.๔ ตรวจสอบ และประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน
- ๒.๕ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้

๓. ด้านผู้เรียน

- ๓.๑ ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน และการเขียน
- ๓.๒ สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองและประยุกต์ใช้ในชีวิตได้
- ๓.๓ ใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้
- ๓.๔ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น
- ๓.๕ มีทักษะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรกำหนด ตลอดทั้งทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ ทักษะการเป็นผู้นำ ทักษะการเป็นนักนวัตกรรมและทักษะการนำไปสู่การสร้างนวัตกรรม

ส่วนที่ ๔

ตัวอย่างการนิเทศภายในโรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ประกาศนโยบาย “๒๕๖๒ ปีทองแห่งการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน” เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้ขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าวสู่โรงเรียนในสังกัด ซึ่งหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ปฏิบัติการนิเทศ ติดตาม การดำเนินงานในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและระดับโรงเรียน พบรูปแบบและบวรการดำเนินงานที่น่าสนใจ จึงนำเสนอเพื่อเป็นตัวอย่างในการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียน ดังนี้

๑. “ไทรย้อยนิเทศวิถี” โรงเรียนไทรย้อยพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๙
๒. การนิเทศภายในแบบ MIND Model โรงเรียนอนุบาลวัดอู่ตะเภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑
๓. การศึกษาชั้นเรียน (Lesson Study) ตามกระบวนการ PQRAS โรงเรียนวัดเขาปาเจ้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต ๑
๔. การนิเทศภายใน โรงเรียนบ้านกุดตะกาบ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๒

“ไทรย้อยนิเทศวิถี” โรงเรียนไทรย้อยพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๙

การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของครู เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษา โรงเรียนไทรย้อยพิทยาคมประสบปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนส่วนใหญ่ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ผลการทดสอบระดับชาติ (ONET) อยู่ในระดับต่ำ จึงจำเป็นต้องพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู ด้วยการนิเทศ ติดตาม ส่งเสริม สนับสนุน สร้างขวัญกำลังใจ โดยเน้นหลักการมีส่วนร่วมของคณะครูและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

๑. สภาพปัจจุบัน/ปัญหา โรงเรียนไทรย้อยพิทยาคม ตำบลไทรย้อย อำเภอนิคมบ่งช้าง จังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๙ มีครูจำนวน ๑๙ คน นักเรียนจำนวน ๒๓๐ คน จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ผลการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาโดยคณะครู พบว่า การจัดการเรียนรู้ของครูมีส่วนสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน จึงต้องดำเนินการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลการทดสอบระดับชาติ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

รายวิชา	คะแนนเฉลี่ย ปี ๒๕๖๐	คะแนนเฉลี่ย ปี ๒๕๖๑	ผลต่างปี ๖๐-๖๑
ภาษาไทย	๔๘.๕๔	๕๑.๖๕	๓.๑๑
ภาษาอังกฤษ	๒๔.๑๗	๒๕.๘๕	๑.๖๘
คณิตศาสตร์	๒๒.๖๗	๒๔.๒๐	๑.๕๓
วิทยาศาสตร์	๒๘.๔๒	๓๒.๓๐	๓.๘๘
เฉลี่ยรวม	๓๐.๙๕	๓๓.๕๐	๒.๕๕

ผลการทดสอบระดับชาติชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖

รายวิชา	คะแนนเฉลี่ย ปี ๒๕๖๐	คะแนนเฉลี่ย ปี ๒๕๖๑	ผลต่างปี ๖๐-๖๑
ภาษาไทย	๔๒.๑๕	๔๐.๕๖	-๑.๕๙
สังคมศึกษา	๒๙.๑๗	๓๒.๖๒	๓.๔๕
ภาษาอังกฤษ	๒๑.๓๐	๒๖.๐๑	๔.๗๑
คณิตศาสตร์	๑๖.๔๑	๒๓.๗๕	๗.๓๔
วิทยาศาสตร์	๒๕.๑๒	๒๖.๐๖	๐.๙๔
เฉลี่ยรวม	๒๖.๘๓	๒๙.๘๐	๒.๙๗

๒. เป้าหมาย/จุดเน้น

พัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้การนิเทศแบบ Coaching และชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพครู (Professional Learning Community : PLC) เน้นหลักการมีส่วนร่วมทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

๓. รูปแบบ/กระบวนการนิเทศ

นำรูปแบบการนิเทศที่หลากหลายมาใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนโดยใช้ห้องเรียนและชุมชนเป็นฐาน ด้วยรูปแบบการนิเทศแบบ Coaching การชี้แนะสะท้อนคิดการปฏิบัติงานของครูชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพครู (Professional Learning Community : PLC) การใช้เทคโนโลยีเพื่อการนิเทศ และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือจากชุมชนและสถาบันอุดมศึกษา ครูทุกคนมีบทบาทเป็นทั้งผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ และนำผลการนิเทศเข้าสู่กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพครู (Professional Learning Community : PLC) เพื่อนำสู่การพัฒนาต่อไป โดยมีกระบวนการ ดังนี้

๓.๑ ประชุมวางแผน สร้างความรู้ความเข้าใจ ความตระหนักในความสำคัญจำเป็นของการนิเทศ และร่วมกันกำหนดตัวชี้วัด

๓.๒ สร้างเครื่องมือ กำหนดปฏิทินการนิเทศ

๓.๓ สังเกตการจัดการเรียนรู้ซึ่งกันและกันภายในกลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพครู (Professional Learning Community : PLC)

๓.๔ นำผลการสังเกตการจัดการเรียนรู้มาทบทวน สะท้อนคิดแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

๓.๕ ครูจัดทำแผนพัฒนาตนเอง

๓.๖ สร้างเครือข่ายความร่วมมือจากภายนอก

๔. การประเมินผลและการรายงานผล

ผู้บริหารและคณะครูร่วมกันประเมินผลจาก แบบบันทึกการนิเทศ แบบบันทึกชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพครู (Professional Learning Community : PLC) แบบประเมินความพึงพอใจจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พบว่า ครู มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) นักเรียนมีความสนใจและมีความสุขกับการเรียนมากขึ้น ครูตระหนักใน ความสำคัญของการวิเคราะห์หลักสูตร มาตรฐาน ตัวชี้วัด เพื่อวางแผนการจัดการเรียนรู้และมีความสุขกับการทำงาน ส่งผลให้ผลการทดสอบระดับชาติ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ เปรียบเทียบปีการศึกษา ๒๕๖๐ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ สูงขึ้นทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ สูงขึ้น ๔ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ยกเว้นกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ดังตารางเปรียบเทียบข้างต้น มีการรายงานผลการดำเนินการต่อต้านสังกัดและคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน

๕. นำผลการนิเทศภายในไปใช้ปรับปรุงและพัฒนา

๕.๑ ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรทวิศึกษา หลักสูตรอาชีวะระยะสั้น

๕.๒ คัดกรองการอ่านคล่อง เขียนคล่อง จัดทำแบบพัฒนาผู้เรียนรายบุคคล (IEP) และพัฒนาระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน

๕.๓ พัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ด้วยกิจกรรมค่ายวิชาการบูรณาการ ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้

๕.๔ พัฒนาสื่ออุปกรณ์ DLIT ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นในทุกห้องเรียน

๕.๕ พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้เข้มแข็ง ดำเนินการเป็นวงจรต่อเนื่องจนเป็นวัฒนธรรมองค์กร

๕.๖ ปรับปรุง พัฒนา รูปแบบ กระบวนการนิเทศให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความยั่งยืนจนเป็น “ไทรย้อยนิเทศวิถี”

รูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนไทรย้อยพิทยาคม “ไทรย้อยนิเทศวิถี”

๑. ข้อมูลพื้นฐาน

โรงเรียนอนุบาลวัดอู่ตะเภา ตั้งอยู่ หมู่ที่ ๖ ตำบลหนองไม้แดง อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑

เปิดสอนชั้นอนุบาล ๑ ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ปัจจุบัน มีนักเรียน ๑,๒๔๐ คน มีข้าราชการครู ๔๘ คน
ครูอัตราจ้าง ๑๕ คน อัตราจ้างสนับสนุนการสอน ๒ คน

ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๐

กลุ่มสาระการเรียนรู้	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ		
	ระดับโรงเรียน	ระดับประเทศ	คะแนนเปรียบเทียบระหว่างโรงเรียน และระดับประเทศ
ภาษาไทย	๕๓.๐๐	๔๖.๕๘	๖.๔๒
คณิตศาสตร์	๔๔.๗๕	๓๗.๑๒	๗.๖๓
วิทยาศาสตร์	๔๓.๔๘	๓๙.๑๒	๔.๓๖
ภาษาอังกฤษ	๔๒.๖๐	๓๖.๓๔	๖.๒๖
รวมทุกกลุ่มสาระฯ	๔๕.๙๖	๓๙.๗๙	๖.๑๗

ผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๐

ความสามารถ	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ		
	ระดับโรงเรียน	ระดับประเทศ	คะแนนเปรียบเทียบระหว่างโรงเรียน และระดับประเทศ
ด้านภาษา	๕๕.๒๙	๕๒.๖๗	๒.๖๒
ด้านคำนวณ	๓๗.๙๙	๓๗.๗๕	๐.๒๔
ด้านเหตุผล	๔๓.๕๒	๔๕.๓๑	-๑.๗๙
รวมทุกด้าน	๔๕.๖๐	๔๕.๒๔	๐.๓๖

๒. เป้าหมายการนิเทศภายใน

โรงเรียนอนุบาลวัดอุตะเถา มีเป้าหมายการดำเนินการนิเทศภายใน เพื่อพัฒนาครู ผู้การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ดังนี้

๑. พัฒนาคูรู้ให้มีความสามารถในการวิเคราะห์หลักสูตร และปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวชี้วัดชั้นปีของหลักสูตร และจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ของโรงเรียน **“พูดเก่ง อ่านเก่ง คิดเก่ง ปฏิบัติได้”**

๒. พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ O-NET และ NT และสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ และสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

๓. พัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน **“พูดเก่ง อ่านเก่ง คิดเก่ง ปฏิบัติได้”**

๓. รูปแบบการนิเทศภายใน

โรงเรียนอนุบาลวัดอุตะเถา ใช้การนิเทศภายในเป็นกลยุทธ์หนึ่งในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยใช้การนิเทศภายใน แบบ MIND Model (ทำงานด้วยใจ) ประกอบด้วยรายละเอียด ดังนี้

M : Management By Objectives คือ การบริหารโดยยึดวัตถุประสงค์

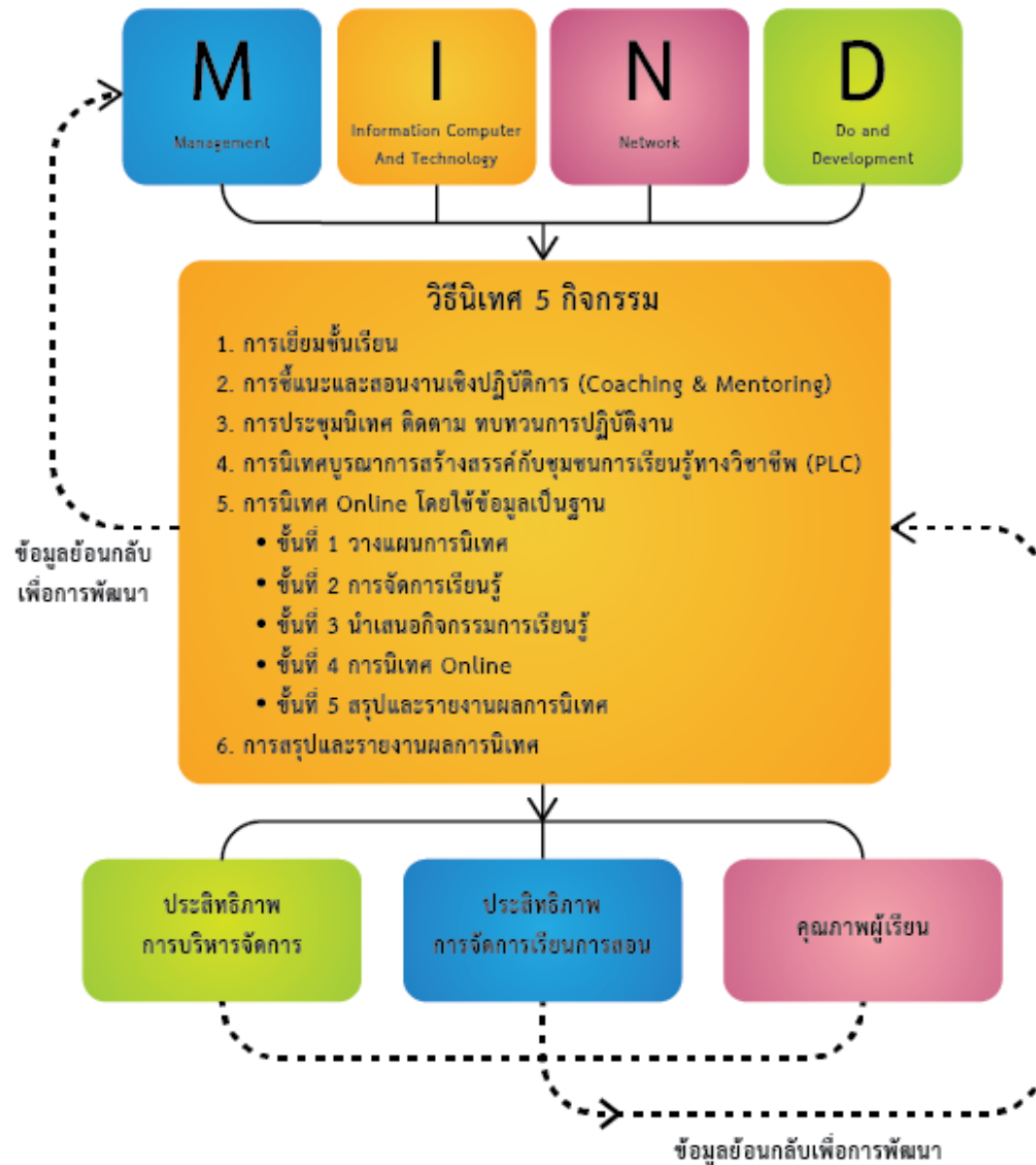
I : Information and Communication Technology คือ เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร

N : Network คือ การสร้างเครือข่าย

D : Do and Development คือ การปฏิบัติและพัฒนา

การพัฒนาคุณภาพการศึกษา
โดยใช้การนิเทศภายในแบบ MIND MODEL
โรงเรียนอนุบาลวัดอู่ตะเภา

Management By Objectives การบริหารโดยยึดวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาครูสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยจัดระบบโครงสร้างการบริหารให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบงานนิเทศ จัดวางตัวบุคลากร และคณะกรรมการ รับผิดชอบ จัดทำแผนการนิเทศภายใน จัดการงบประมาณและวัสดุ อุปกรณ์ สำหรับการนิเทศภายใน

Information and Communication Technology ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการ รวบรวม จัดระบบข้อมูลสารสนเทศ ทั้งเอกสาร ไฟล์ประมวลผล (excel หรือ Google sheet) รูปภาพ คลิปวีดีโอ ไฟล์ นำเสนอ ในระบบจัดเก็บที่ Google Drive เชื่อมโยงกับสื่อสังคมออนไลน์ เช่น Facebook หรือ กูเกิ้ลพลัส G+ สำหรับ การจัดการกลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้ร่วมพัฒนา และนำเสนอผ่านเว็บไซต์นิเทศภายในของโรงเรียน

Network สร้างเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ภายในโรงเรียนประกอบด้วย ทีมนิเทศของครูในสาย ชั้น ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูในกลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) สำหรับเครือข่ายภายนอกประกอบด้วย การประสานความร่วมมือกับสหวิทยาเขต เขตพื้นที่ การศึกษา สถาบันการศึกษา หน่วยงาน องค์กรในชุมชน และภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เข้ามามีส่วนร่วมในการนิเทศ

Do and Development การปฏิบัติและพัฒนาการนิเทศภายใน โรงเรียนอนุบาลวัดอู่ตะเภา ปฏิบัติการโดย การบูรณาการหลักสูตร กิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมเสริมหลักสูตร การประกันคุณภาพการศึกษา การวางแผน พัฒนาการจัดการศึกษา และการนิเทศภายใน ให้มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน ปฏิบัติควบคู่กับการติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาอย่างจริงจัง และนำผลมาพัฒนาต่อเนื่อง โดยมีวิธีการนิเทศสู่ห้องเรียน ที่สำคัญ ดังนี้

- ๑) เยี่ยมชั้นเรียนและสังเกตการสอน
- ๒) ชี้แนะและสอนงานเชิงปฏิบัติการ
- ๓) ประชุมนิเทศ ติดตาม และทบทวนการปฏิบัติงาน
- ๔) นิเทศบูรณาการสร้างสรรค์กับกลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC)
- ๕) นิเทศออนไลน์โดยใช้ข้อมูลเป็นฐาน

การดำเนินการนิเทศภายใน โรงเรียนอนุบาลวัดอู่ตะเภา ได้ประยุกต์ใช้วิธีการนิเทศแบบปกติ มาบูรณาการกับแนวคิดการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มาใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้วยวิธีการ “**นิเทศออนไลน์โดยใช้ข้อมูลเป็นฐาน**” ตามแนวดำเนินการระดับสถานศึกษา และระดับครูผู้สอนและผู้นำนิเทศ ดังนี้

ระดับสถานศึกษา

ดำเนินการมอบหมายคณะทำงาน จัดการระบบข้อมูลสารสนเทศ และการบริหารจัดการนิเทศออนไลน์ โดยใช้ข้อมูลเป็นฐาน ดังนี้

๑. การจัดการข้อมูลสารสนเทศของปีการศึกษาที่ผ่านมา โดยนำข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา มาจัดเก็บไว้อย่างเป็นระบบใน Google Drive และแชร์ข้อมูลให้ครูทุกคนเข้าใช้งานได้ทุกที่ทุกเวลา ได้แก่

๑.๑ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน O-NET

๑) วิเคราะห์ตามภาพรวมรายวิชา

๒) วิเคราะห์ตามสาระและมาตรฐานการเรียนรู้

๓) วิเคราะห์ข้อมูลร้อยละของผู้เรียนที่ได้คะแนน ๕๐ ขึ้นไป

๑.๒ ผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (NT)

๑.๓ ผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านออกเขียนได้

๑.๔ ผลการประเมินปลายปีตามรายวิชา

๑.๕ ผลการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย

๑.๖ ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑.๗ ผลการประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน

๑.๘ ผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

๑.๙ ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑.๑๐ ผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย

๑.๑๑ ผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒. การจัดการข้อมูลสารสนเทศปีการศึกษาปัจจุบัน โดยสร้างแบบกรอกข้อมูล ด้วย Google sheets ไว้ใน Google Drive เพื่อให้ครูเข้ากรอกข้อมูลการวัดผล การวิเคราะห์ผู้เรียนของปีปัจจุบันแบบเรียลไทม์ เช่น ข้อมูลความสามารถพื้นฐานการอ่าน การเขียน ทักษะพื้นฐานการคิดคำนวณ ข้อมูลการวัดผลรายหน่วยการเรียนรู้ เป็นต้น ซึ่งข้อมูลเหล่านี้เมื่อครูบันทึกข้อมูลเสร็จ จะแปลผลข้อมูลเป็นร้อยละ เป็นระดับคุณภาพ และเป็นกราฟ ได้ทันที ครูผู้สอน ครูผู้นิเทศ ผู้อำนวยการโรงเรียน และครูทุกคนในโรงเรียนสามารถรู้ผลและดูได้ในทุกที่ทุกเวลา

๓. สร้างกลุ่มบนเฟซบุ๊ก (Facebook) หรือชุมชนใน Google Plus (G+) เพื่อให้ครูบันทึกข้อมูล ภาพถ่าย คลิปวีดีโอกิจกรรมการเรียนรู้ผลงานของผู้เรียน

๔. สร้าง Google Form สำหรับครู บันทึก Link ข้อมูล ภาพถ่าย คลิปวีดีโอ กิจกรรมการเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียน เชื่อมโยงกับกลุ่มเฟซบุ๊ก (Facebook) หรือ Google Plus (G+)

๕. สร้าง Google Form สำหรับผู้นิเทศ บันทึก Link ข้อมูล ความคิดเห็นของผู้นิเทศ ที่บันทึกไว้ใน การนิเทศออนไลน์ ผ่านกลุ่มเฟซบุ๊ก (Facebook) หรือ Google Plus (G+)

๖. สร้างเว็บไซต์นิเทศออนไลน์ ด้วย Google Site โดยทำ Link เชื่อมโยงข้อมูลที่กล่าวแล้วในข้อ ๑ - ๕ ให้สามารถดูข้อมูลปัจจุบันและใช้งานการนิเทศออนไลน์ได้ทุกที่ทุกเวลา

๗. ประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครู สร้างความรู้ความเข้าใจในการใช้ G-Suite For Education (Google Apps) และวิธีการดำเนินการนิเทศออนไลน์โดยใช้ข้อมูลเป็นฐาน

๘. จัดทีมนิเทศออนไลน์โดยใช้ข้อมูลเป็นฐาน เป็นทีมพัฒนา ๒ - ๓ คน รวมมีนิเทศซึ่งกันและกัน สัปดาห์ละครั้ง

ระดับครูผู้สอนและผู้นิเทศ

ครูรวมกลุ่มเป็นทีมพัฒนา ๒-๓ คน จัดการเรียนรู้และร่วมมือนิเทศซึ่งกันและกัน ดำเนินการตาม กระบวนการ ๕ ขั้น ต่อ ๑ หน่วยการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ ๑ ขั้ววางแผนโดยใช้ข้อมูลเป็นฐาน

๑.๑ ครูวางแผนจัดการเรียนรู้ โดยศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียน ศึกษาวิเคราะห์ ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เกี่ยวข้อง ศึกษาหลักสูตร โดยเน้นมาตรฐาน ตัวชี้วัดชั้นปี และสมรรถนะที่จะเกิดขึ้นกับ ผู้เรียน

๑.๒ ครูจัดทำโครงสร้างรายวิชา แผนการจัดการเรียนรู้รายปี (ระบุรายละเอียดเป็นหน่วยการ เรียนรู้) และจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้รายคาบ

๑.๓ ครูนำเสนอแผนการจัดการเรียนรู้ กับทีมพัฒนา

๑.๔ ทีมพัฒนาร่วมสนทนาเสนอแนะ (ขั้น ป.๑ - ๓ ทุกวันพุธ ชั้น ป.๔ - ๖ ทุกวันพฤหัสบดี ขึ้นอนุบาล ทุกวันศุกร์) ครูผู้สอนนำไปปรับปรุงแก้ไข

๑.๕ ครูบันทึกแผนการจัดการเรียนรู้ใน Google Drive เชื่อมโยงที่เว็บไซต์การนิเทศภายใน ที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้

ขั้นที่ ๒ ขั้นจัดการเรียนรู้

๒.๑ ครูจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน โดยเน้นกิจกรรมที่สอดคล้องกับ keyword และประเด็นคำถาม จากมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตร

๒.๒ ครูบันทึกภาพหรือคลิปวิดีโอกิจกรรมการเรียนรู้ และผลงานของนักเรียน

ขั้นที่ ๓ ขั้นนำเสนอกิจกรรมการเรียนรู้

๓.๑ ครูนำเสนอภาพ หรือคลิปวิดีโอกิจกรรมการเรียนรู้ หรือข้อมูลที่ได้จากการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน ในกลุ่ม Facebook : utapao teachergroups

๓.๒ ครูนำ Link ส่งผ่าน Google form เชื่อมโยงระบบข้อมูล ใน Google Drive และเว็บไซต์นิเทศภายใน

ขั้นที่ ๔ ขั้นนิเทศออนไลน์

๔.๑ ผู้นิเทศ (ครูในทีมพัฒนา) ศึกษาข้อมูล กิจกรรมการเรียนรู้ ที่ครูบันทึกไว้ใน Facebook : utaopao teachergroups

๔.๒ ผู้นิเทศเสนอความคิดเห็น ข้อเสนอแนะใน Facebook : utaopao teachergroups ตามประเด็นในเครื่องมือประกอบการนิเทศออนไลน์โดยใช้ข้อมูลเป็นฐาน ซึ่งสอดคล้องกับจุดเน้นการพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียน

ขั้นที่ ๕ ขั้นสรุปผลการนิเทศ

ครูผู้สอนและทีมนิเทศ ร่วมประชุมสรุปผล สะท้อนผล ให้ข้อคิดเห็น เสนอแนะเพื่อปรับปรุงพัฒนา ตามประเด็นประกอบการนิเทศออนไลน์โดยใช้ข้อมูลเป็นฐาน ดังนี้

๕.๑ ความสัมพันธ์ของแผนการจัดการเรียนกับมาตรฐานและตัวชี้วัดชั้นปีของหลักสูตร

๕.๒ การกำหนด Keyword ประเด็นคำถาม และการนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕.๓ ความสอดคล้องของกิจกรรมการเรียนรู้กับจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

๕.๔ การใช้ ICT ในการจัดการเรียนรู้

๕.๕ วิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผล

วิดิทัศน์รูปแบบการนิเทศออนไลน์ โดยใช้ข้อมูลเป็นฐาน
ของ โรงเรียนอนุบาลวัดอู่ตะเภา สพป.ชลบุรี เขต ๑
ที่ <http://gg.gg/utapao๒๐๒๑๒๔> หรือที่ QR Code

หมายเหตุ : ทีมพัฒนาจะร่วมมือดำเนินการตามกระบวนการ ๕ ขั้น ต่อ ๑ หน่วยการเรียนรู้ เป็นวงจรต่อเนื่องทุกหน่วยการเรียนรู้ และสรุป แสดงผลการนิเทศภายใน เมื่อสิ้นปีการศึกษา

ผลการดำเนินการ

จากการดำเนินการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอนของครูด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจ และดำเนินการนิเทศภายใน โดยใช้ MIND MODEL เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาครู สู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ปรากฏว่าบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ดังนี้

๑. ครูทุกคนได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์หลักสูตร ให้มีความสำคัญกับการมาตรฐาน ตัวชี้วัดชั้นปีของหลักสูตร สามารถกำหนดคำสำคัญ (Keyword) และตั้งประเด็นคำถามเพื่อนำไปออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ และจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนได้สอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวชี้วัด และสมรรถนะสำคัญของหลักสูตร

๒. ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับดีเยี่ยม มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET และ NT) ปีการศึกษา ๒๕๖๑ สูงกว่าปีการศึกษา ๒๕๖๐ สูงกว่าค่าเฉลี่ยร้อยละระดับประเทศ และเมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยร้อยละของโรงเรียนที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยร้อยละระดับประเทศ ปรากฏว่าสูงกว่าปีการศึกษา ๒๕๖๐ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

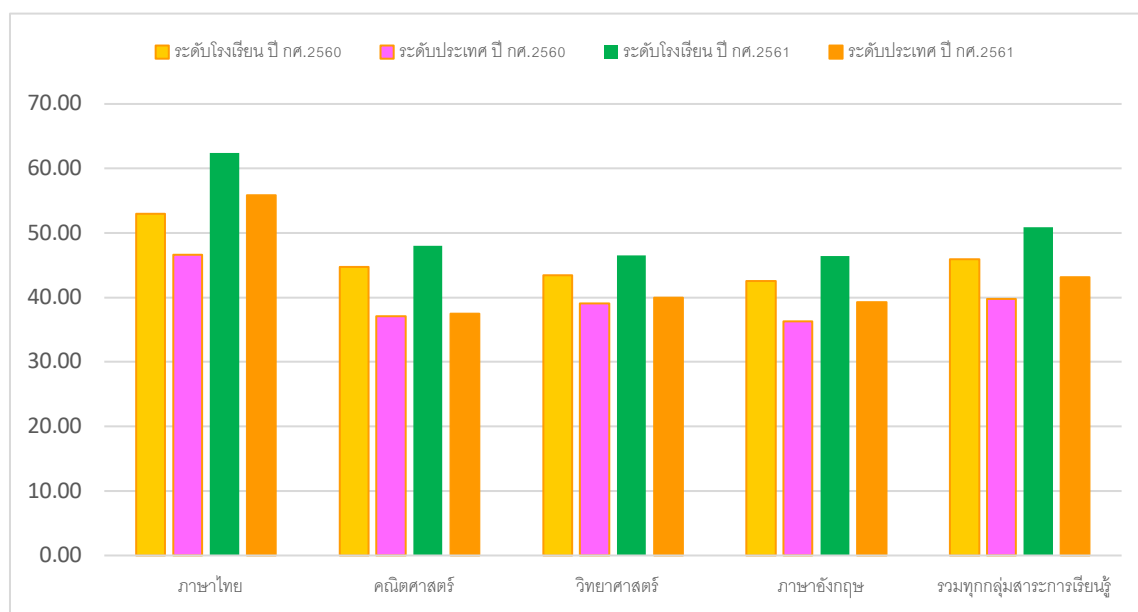
ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ และปีการศึกษา ๒๕๖๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้	ปีการศึกษา		ผลการพัฒนา
	๒๕๖๐	๒๕๖๑	
ภาษาไทย	๕๓.๐๐	๖๒.๔๕	๙.๔๕
คณิตศาสตร์	๔๔.๗๕	๔๗.๙๙	๓.๒๔
วิทยาศาสตร์	๔๓.๔๘	๔๖.๔๙	๓.๐๑
ภาษาอังกฤษ	๔๒.๖๐	๔๖.๔๕	๓.๘๕
รวมทุกกลุ่มสาระ	๔๕.๙๖	๕๐.๘๕	๔.๘๙

คะแนนเฉลี่ยร้อยละของผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ และปีการศึกษา ๒๕๖๑ สูงขึ้นในทุกกลุ่มสาระ

กลุ่มสาระการเรียนรู้	คะแนนเฉลี่ยร้อยละปีการศึกษา ๒๕๖๐			คะแนนเฉลี่ยร้อยละปีการศึกษา ๒๕๖๑		
	ระดับโรงเรียน	ระดับประเทศ	ผลต่าง	ระดับโรงเรียน	ระดับประเทศ	ผลต่าง
ภาษาไทย	๕๓.๐๐	๔๖.๕๘	๖.๔๒	๖๒.๔๕	๕๕.๙๐	๖.๕๕
คณิตศาสตร์	๔๔.๗๕	๓๗.๑๒	๗.๖๓	๔๗.๙๙	๓๗.๕๐	๑๐.๔๙
วิทยาศาสตร์	๔๓.๔๘	๓๙.๑๒	๔.๓๖	๔๖.๔๙	๓๙.๙๓	๖.๕๖
ภาษาอังกฤษ	๔๒.๖๐	๓๖.๑๒	๖.๒๖	๔๖.๔๕	๓๙.๒๔	๗.๒๑
รวมทุกกลุ่มสาระฯ	๔๕.๙๖	๓๙.๗๙	๖.๑๗	๕๐.๘๕	๔๓.๑๔	๗.๗๐

คะแนนเฉลี่ยร้อยละของผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ และปีการศึกษา ๒๕๖๑ สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละระดับประเทศ

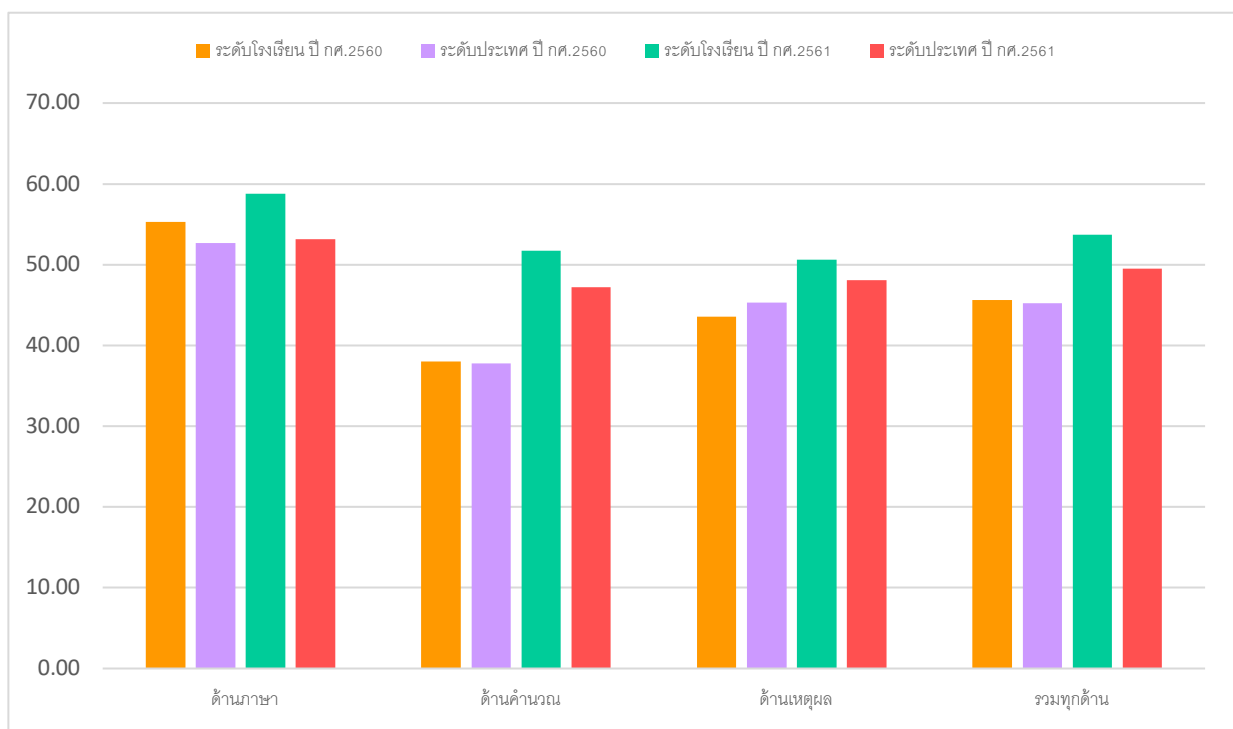

เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยร้อยละของผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ พบว่า คะแนนเฉลี่ยรวมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ สูงกว่า คะแนนเฉลี่ยร้อยละของระดับประเทศ เมื่อพิจารณารายทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

ผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ และปีการศึกษา ๒๕๖๑

ความสามารถ	คะแนนเฉลี่ยร้อยละปีการศึกษา ๒๕๖๐			คะแนนเฉลี่ยร้อยละปีการศึกษา ๒๕๖๑		
	ระดับโรงเรียน	ระดับประเทศ	ผลต่าง	ระดับโรงเรียน	ระดับประเทศ	ผลต่าง
ด้านภาษา	๕๕.๒๙	๕๒.๖๗	๒.๖๒	๕๘.๗๕	๕๓.๑๘	๕.๕๗
ด้านคำนวณ	๓๗.๙๙	๓๗.๗๕	๐.๒๔	๕๑.๗๔	๔๗.๑๙	๔.๕๕
ด้านเหตุผล	๔๓.๕๒	๔๕.๓๑	-๑.๗๙	๕๐.๖๕	๔๘.๐๗	๒.๕๘
รวมทุกด้าน	๔๕.๖๐	๔๕.๒๔	๐.๓๖	๕๓.๗๑	๔๙.๔๘	๔.๒๓

คะแนนเฉลี่ยร้อยละของผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ และปีการศึกษา ๒๕๖๑ สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละระดับประเทศ

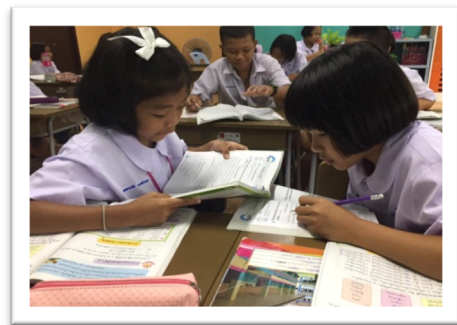
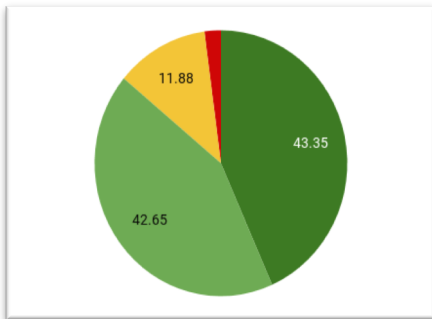

เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยร้อยละของผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ พบว่า คะแนนเฉลี่ยร้อยละรวมทุกด้านสูงกว่าระดับประเทศ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละสูงกว่าระดับประเทศทุกด้าน

๓. ผู้เรียนมีความสามารถตามจุดเน้นการพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียน “พูดเก่ง อ่านเก่ง คิดเก่ง ปฏิบัติได้” ดังตัวอย่าง เช่น

ผู้เรียนกล้าพูดกล้าแสดงออก พูดสื่อสาร นำเสนอ ในกิจกรรม Show & share ได้ ผู้เรียนมีทักษะการอ่านโดยภาพรวมอยู่ในระดับดี และชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ มีผลการประเมินจากการทดสอบความสามารถด้านการอ่านออกของผู้เรียน (RT) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

ระดับคุณภาพ	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
ร้อยละ	๔๓.๓๕	๔๒.๖๕	๑๑.๘๘	๒.๐๙

ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านซึ่งเป็นเครื่องมือการเรียนรู้ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และมีความสามารถอื่น ๆ ทางภาษาไทยในระดับดี ทำให้โรงเรียนได้รับรางวัลโรงเรียนที่ส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาที่ประสบผลสำเร็จกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับดีเด่น ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดและปฏิบัติได้ตามจุดเน้นและวิสัยทัศน์ของโรงเรียน มีความสามารถในการคิดแบบจินตคณิต แก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ จัดทำโครงงานคณิตศาสตร์ โครงงานวิทยาศาสตร์ โครงงานคุณธรรม เป็นคนดี มีวินัย มารยาทดี มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ผู้เรียนได้รับรางวัลเด็กและเยาวชนดีเด่น (เด็กหญิงกฤตวรรณ นามโสม) ในโอกาสวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๖๒ จากนายกรัฐมนตรี ได้รับรางวัลในงานมหกรรมความสามารถทางศิลปหัตถกรรม วิชาการ และเทคโนโลยีของนักเรียน ระดับประเทศ เช่น เหรียญทองการประกวดโครงงานคุณธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓ และชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ เหรียญเงิน การแข่งขันการทำหนังสือเล่มเล็ก ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ เหรียญเงิน การประกวดยุวบรรณารักษ์ส่งเสริมการอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ เหรียญเงิน การแข่งขันหุ่นยนต์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖ และ เหรียญทองแดง การแข่งขันการสร้างการ์ตูนด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์กราฟิก ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓ เป็นต้น

การนำผลการนิเทศภายในไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

โรงเรียนอนุบาลวัดอู่ตะเภา ดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้การนิเทศภายใน แบบ MIND Model ทำให้ครูมีการพัฒนาและส่งผลกระทบต่อคุณภาพผู้เรียน ดังกล่าวแล้ว ดังนั้นเพื่อการดำเนินการเป็นไปอย่างต่อเนื่อง เกิดผลการพัฒนาที่ยั่งยืน และทำให้การบริหารจัดการของโรงเรียนและการนิเทศภายในมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงนำผลการนิเทศภายใน ปีการศึกษา ๒๕๖๑ มาใช้ในพัฒนาครูสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ปีการศึกษา ๒๕๖๒ ดังนี้

๑. พัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนที่เน้นให้ผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานและคุณลักษณะเพื่อการเรียนรู้ มีความสามารถทางด้านเทคโนโลยีและวิทยาการคำนวณ มีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ชิ้นงานหรือสร้างนวัตกรรมได้เหมาะสมกับช่วงวัย

๒. พัฒนาครูให้มีความสามารถในการวิเคราะห์ผลการประเมินระดับชาติ และนำผลการประเมินไปใช้ในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้นอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

๓. พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศแบบเรียลไทม์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๔. จัดทำแผนการนิเทศภายใน และจัดทำปฏิทินดำเนินการ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๒ ดังนี้

ระยะเวลา	รายการปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้ร่วมรับผิดชอบ
๓-๑๔ พ.ค.๒๕๖๒	จัดทำแผนและแนวทางดำเนินการนิเทศภายใน	นางยมนา พาณิชย์	กลุ่มบริหารงานประกันคุณภาพ การบริหาร
๑๕-๑๗ พ.ค.๒๕๖๒	ประชุมชี้แจงแนวดำเนินการตามแผนนิเทศภายใน นิเทศการวัดและประเมินผลความสามารถพื้นฐาน การอ่านเขียน	นายพิทักษ์ ประสิทธิ์เวชานนท์	นางยมนา พาณิชย์
๑๘ มิ.ย.๒๕๖๒	นิเทศการวัดและประเมินผลพื้นฐานทักษะการคิด คำนวณ	นางสาวภักพิชชา ต่ายเกิด	ครูผู้สอนภาษาไทย
๑๙ มิ.ย.๒๕๖๒	ประชุมนิเทศ ติดตาม ทบทวนการดำเนินการ ตามเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	นางสายพิน เกษมสวัสดิ์	ครูผู้สอนคณิตศาสตร์
มิถุนายน ๒๕๖๒	นิเทศออนไลน์โดยใช้ข้อมูลเป็นฐาน (ตามกระบวนการ ๕ ขั้น ต่อ ๑ หน่วยการเรียนรู้	นายพิทักษ์ ประสิทธิ์เวชานนท์	ครูและเจ้าหน้าที่ทุกคน
มิ.ย.๒๕๖๒-ก.พ.๒๕๖๓ เดือนละ ๔ ครั้ง (ป.๑-๓ ทุกวันพุธ ป.๔-๖ ทุกวันพฤหัสบดี อนุบาล ทุกวันศุกร์) บูรณาการกับ PLC	ประชุมนิเทศ ติดตาม ทบทวนการปฏิบัติงาน	นางยมนา พาณิชย์	ครูผู้สอนทุกคน
มิ.ย.๒๕๖๒-ก.พ.๒๕๖๓ เดือนละ ๒ ครั้ง (ตามปฏิทินเพิ่มเติมหรือตาม ความเหมาะสม)	เยี่ยมชั้นเรียนและสังเกตการสอน ครั้งที่ ๑ (เน้นเรื่องการอ่านออกเสียง การพัฒนาการอ่าน ๖ กิจกรรมหลัก และทักษะพื้นฐานการคิดคำนวณ)	นายพิทักษ์ ประสิทธิ์เวชานนท์	ครูกลุ่มเป้าหมาย แต่ละครั้ง
๑๒-๑๖ ส.ค.๒๕๖๒	เยี่ยมชั้นเรียนและสังเกตการสอน ครั้งที่ ๒	นายพิทักษ์ ประสิทธิ์เวชานนท์	หัวหน้าสายชั้น ผู้ช่วยหัวหน้าสายชั้น
๒๓-๓๐ ก.ย.๒๕๖๒	ประเมินผลการดำเนินการนิเทศภายใน ภาคเรียนที่ ๑	นายพิทักษ์ ประสิทธิ์เวชานนท์	หัวหน้าสายชั้น ผู้ช่วยหัวหน้าสายชั้น

ระยะเวลา	รายการปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้ร่วมรับผิดชอบ
๗-๑๑ ต.ค.๒๕๖๒	เยี่ยมชั้นเรียนและสังเกตการสอน ครั้งที่ ๓ (เน้นเรื่องการอ่านออกเสียง การพัฒนาการอ่าน ๖ กิจกรรมหลัก และทักษะพื้นฐานการคิดคำนวณ)	นายพิทักษ์ ประสิทธิ์เวชานนท์	นางยมนา พาณิชย์ และกลุ่มบริหารงานประกันคุณภาพ การศึกษา
๔-๘ พ.ย.๒๕๖๒	เยี่ยมชั้นเรียนและสังเกตการสอน ครั้งที่ ๔	นายพิทักษ์ ประสิทธิ์เวชานนท์	หัวหน้าสายชั้น ผู้ตามช่วยหัวหน้าสายชั้น
๒๓-๓๑ มี.ค.๒๕๖๓	สรุปและรายงานผลการประเมิน การดำเนินการ นิเทศภายใน	นายพิทักษ์ ประสิทธิ์เวชานนท์	หัวหน้าสายชั้น ผู้ช่วยหัวหน้าสายชั้น นางยมนา พาณิชย์ และกลุ่มบริหารงานประกัน คุณภาพการศึกษา

๑. สภาพปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ เห็นความสำคัญของการจัดการศึกษา จึงกำหนดไว้ในหมวด ๔ มาตราที่ ๒๒ - ๓๐ ในส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการกำหนดไว้ในหมวดที่ ๕ มาตราที่ ๓๑ - ๔๐ และการนิเทศภายใน มีกำหนดไว้ในกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งกำหนดการกำกับ ติดตาม การจัดการศึกษาของผู้บริหารไว้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ เกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ยังได้กำหนดให้การนิเทศภายในเป็นส่วนหนึ่งของเกณฑ์การประเมินด้วยเพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้ตระหนัก เห็นความสำคัญและนำไปปฏิบัติในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพและได้ผลอย่างเป็นรูปธรรม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงมีนโยบายในการประกันคุณภาพการศึกษาให้เข้าสู่มาตรฐานนักเรียนได้รับการพัฒนาทุกด้าน ซึ่งการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาดังกล่าวนั้น ต้องอาศัยกระบวนการอย่างน้อย ๓ กระบวนการ คือ กระบวนการบริหารจัดการ กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกระบวนการนิเทศการศึกษา โดยจะต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องสอดคล้องและควบคู่กันไป การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นกิจกรรมที่สำคัญ ที่ให้ผู้บริหารและครูปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนในชั้นเรียนซึ่งจะส่งผลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความสนใจและส่งเสริมการจัดการนิเทศภายในโรงเรียนมากขึ้น

การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่สำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาพฤติกรรม การสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเฉพาะการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การนิเทศการสอนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะในบางครั้งแม้ว่าครูผู้สอนจะใช้ความรู้ความสามารถในกิจกรรมที่ได้วางแผนไว้แล้วก็ตาม อาจมีบางอย่างไม่สมบูรณ์ หากมีคณคอยชี้แนะ แนะนำช่วยเหลือ จะทำให้การสอนเกิดผลดีมีประสิทธิภาพมากกว่าที่จะทำการสอนเพียงคนเดียว หรือนิเทศตนเองได้ ความสำเร็จสูงสุดของการนิเทศ คือ “การนิเทศเพื่อการนิเทศ” ซึ่งในการที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ต้องปรับปรุงกลยุทธ์ในการนิเทศการศึกษาจากการนิเทศเป็นกลุ่มใหญ่เป็นนิเทศกลุ่มย่อยและเน้นการนิเทศเป็นรายบุคคลให้มากขึ้น ซึ่งต้องปรับปรุงทั้งตัวผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศให้เกิดการยอมรับการนิเทศและนำไปปฏิบัติ บรรยากาศทางการนิเทศจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ถ้าผู้นิเทศมีความสามารถ ผู้รับการนิเทศมีความพร้อมก็จะส่งเสริมให้ การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของครูและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

โรงเรียนวัดเขาป่าเจ้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต ๑ จัดกิจกรรมการเรียน การสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาล ๒ – ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ มีผู้บริหารสถานศึกษา ๑ คน ข้าราชการครู ๓ คน ครูอัตราจ้าง ๒ คน จากการศึกษาสภาพจริงของโรงเรียนพบว่า มีครูไม่ครบชั้น รับผิดชอบสอนเกือบทุกรายวิชา และมีภาระงานอื่น ตามโครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียน จึงทำให้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของนักเรียน

จากการวิเคราะห์ผลการประเมินระดับชาติ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ พบว่า ผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test : NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ความสามารถด้านภาษา คะแนนเฉลี่ยร้อยละ ๔๖.๔๒ ความสามารถด้านคำนวณ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ ๔๔.๒๘ ความสามารถด้านเหตุผล คะแนนเฉลี่ย ๓๖.๗๘ รวมความสามารถทั้ง ๓ ด้าน คะแนนเฉลี่ย ๔๒.๕๐ ซึ่งลดลงจากปีการศึกษา ๒๕๕๙ และผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ภาษาไทย คะแนนเฉลี่ย ๕๙.๖๗ คณิตศาสตร์ คะแนนเฉลี่ย ๕๓.๓๓ วิทยาศาสตร์ คะแนนเฉลี่ย ๓๗.๕๘ ภาษาอังกฤษ คะแนนเฉลี่ย ๓๕.๐๐ และรวม ๔ รายวิชาคะแนนเฉลี่ย ๔๖.๓๙ ลดลงจากปีการศึกษา ๒๕๕๙ ทั้งนี้จากการวิเคราะห์ พบว่า ครูไม่ได้ใช้สื่อที่หลากหลาย กิจกรรมการเรียนรู้เป็นแบบบรรยายมากกว่าให้นักเรียนลงมือปฏิบัติจริง (Active Learning) และการนิเทศภายในไม่ได้ดำเนินการตามโครงการที่กำหนด ซึ่งการนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่สำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาพฤติกรรมการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน การนิเทศการสอนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะในบางครั้งแม้ว่าครูผู้สอนจะใช้ความรู้ความสามารถในกิจกรรมที่ได้วางแผนไว้แล้วก็ตาม อาจมีบางอย่างไม่สมบูรณ์ หากมีคณคอยชี้แนะ แนะนำช่วยเหลือ จะทำให้การสอนเกิดผลดีมีประสิทธิภาพมากกว่าที่จะทำการสอนเพียงคนเดียว หรือนิเทศตนเองได้

ในปีการศึกษา ๒๕๖๑ โรงเรียนวัดเขาป่าเจ้า จึงดำเนินการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยประยุกต์ใช้วิธีการศึกษาชั้นเรียน (Lesson Study) ตามกระบวนการ PORAS โดยมีขั้นตอน ๕ ขั้นตอน คือ ๑) Plan (วางแผน) ๒) Observe (สังเกตการจัดการเรียนรู้) ๓) Reflect (การสะท้อนผล) ๔) Adjust (การปรับปรุงการจัดการเรียนรู้) และ ๕) Support (การส่งเสริม สนับสนุน) มีผู้ร่วมศึกษาชั้นเรียน ประกอบด้วย ๑) ผู้บริหารสถานศึกษา ๒) หัวหน้างานวิชาการ ๓) ตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ๔) ตัวแทนผู้ปกครองในชั้นเรียน ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

๒. ข้อมูลพื้นฐาน

โรงเรียนวัดเขาป่าเจ้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต ๑ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ ตำบลแพรงหา อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ มีเขตพื้นที่บริการ ๓ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ ๔ หมู่ที่ ๖ และหมู่ที่ ๘

๒.๑ ข้อมูลครูและบุคลากร

๒.๑.๑ ครูประจำการ

ที่	ชื่อ - ชื่อสกุล	ตำแหน่ง/วิทยฐานะ	วุฒิ	วิชา เอก
๑.	นางภัทรพร หนูปักขิม	ผู้อำนวยการชำนาญการ	ศษ.ม.	บริหารการศึกษา
๒.	นายอรรถวิทย์ กรดเต็ม	ครู ชำนาญการพิเศษ	กศ.บ.	ประวัติศาสตร์
๓.	นางจรรยา ปานเพชร	ครู ชำนาญการ	ค.บ.	สังคมศึกษา
๔.	น.ส.รวิกัญญา ลากจินดา	ครูผู้ช่วย	ศษ.บ.	ประถมศึกษา

๒.๑.๒ ครูอัตราจ้าง

ที่	ชื่อ - ชื่อสกุล	ตำแหน่ง/วิทยฐานะ	วุฒิ	วิชา เอก
๑.	น.ส.จุฬารัตน์ สงย้อย	ครูอัตราจ้าง	กศ.บ	วิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์
๒.	น.ส.เย็นฤดี สุกการ	ครูอัตราจ้าง	ค.บ	ภาษาไทย

จำนวนครูที่สอนวิชาตรงเอก ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๐

จำนวนครูที่สอนตรงความถนัด ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๐

๒.๒ ข้อมูลนักเรียน

๑) จำนวนนักเรียนในโรงเรียนทั้งสิ้น ๕๙ คน

ระดับปฐมวัย

ชั้น	ชาย	หญิง	รวม
อ.๒	๗	๓	๑๐
อ.๓	๔	๖	๑๐
รวมอนุบาล	๑๑	๙	๒๐
ระดับประถมศึกษา			
ชั้น	ชาย	หญิง	รวม
ป.๑	๘	๐	๘
ป.๒	๓	๓	๖
ป.๓	๓	๒	๕
ป.๔	๕	๓	๘
ป.๕	๔	๓	๗
ป.๖	๓	๒	๕
รวมประถมศึกษา	๒๖	๑๓	๓๙

๓. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

๓.๑ ผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test : NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ความสามารถ	คะแนนเฉลี่ย			
	ปีการศึกษา ๒๕๕๙		ปีการศึกษา ๒๕๖๐	
	ประเทศ	โรงเรียน	ประเทศ	โรงเรียน
ด้านภาษา (Literacy)	๕๑.๐๐	๕๕.๙๑	๕๒.๖๗	๕๖.๔๒
ด้านคำนวณ (Numeracy)	๓๖.๙๙	๔๘.๑๖	๓๗.๗๕	๔๔.๒๘
ด้านเหตุผล (Reasoning Abilities)	๕๓.๓๘	๖๘.๕๗	๔๕.๓๑	๓๖.๗๘
รวมความสามารถทั้ง ๓ ด้าน	๔๗.๑๓	๕๗.๕๕	๔๕.๒๕	๔๒.๕๐

๓.๒ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินำขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

รายวิชา	คะแนนเฉลี่ย			
	ปีการศึกษา ๒๕๕๙		ปีการศึกษา ๒๕๖๐	
	ประเทศ	โรงเรียน	ประเทศ	โรงเรียน
ภาษาไทย	๕๒.๙๘	๗๐.๑๗	๔๖.๕๘	๕๙.๖๗
คณิตศาสตร์	๔๐.๔๗	๖๖.๖๗	๓๗.๑๒	๕๓.๓๓
วิทยาศาสตร์	๔๑.๒๒	๕๒.๐๘	๓๙.๑๒	๓๗.๕๘
ภาษาอังกฤษ	๓๔.๕๙	๓๖.๖๗	๓๖.๓๔	๓๕.๐๐
รวม	๔๒.๓๑	๕๖.๓๙	๓๙.๗๙	๔๖.๓๙

๔. เป้าหมาย

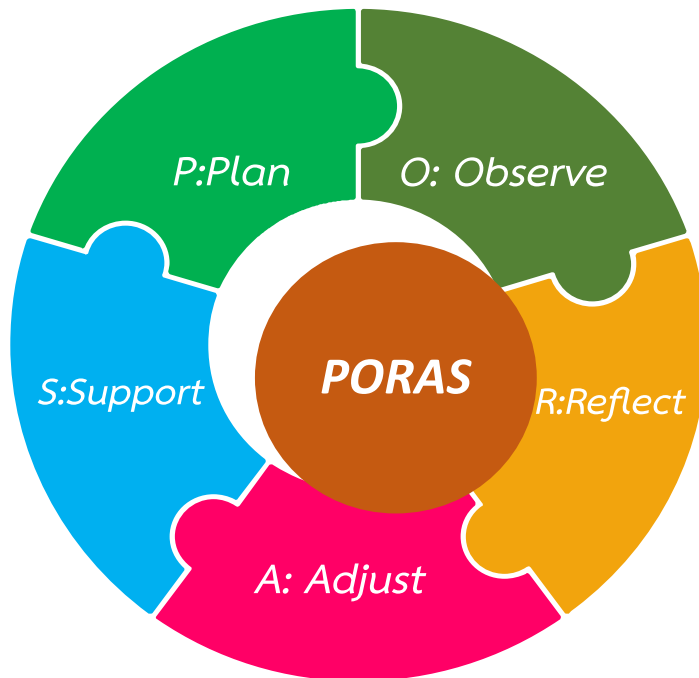
๔.๑ ผลสัมฤทธิ์ การทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ แต่ละด้านเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕

๔.๒ ผลสัมฤทธิ์การทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินำขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ แต่ละรายวิชาเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕

๔.๓ ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญใช้กระบวนการเชิงรุก (Active Learning)

๔.๔ การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองนักเรียน

กระบวนการนิเทศภายในโดยประยุกต์ใช้วิธีการศึกษาชั้นเรียน (Lesson Study) ตามกระบวนการ PORAS ของโรงเรียนวัดเขาป่าเจ้า

1. P- Plan (วางแผน) มีวิธีดำเนินการ ดังนี้

๑.๑ ประชุมครูเพื่อสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการนิเทศภายใน

๑.๒ ประชุมครูร่วมกันจัดทำแผนการนิเทศภายในโรงเรียนวัดเขาป่าเจ้า

๑.๓ กำหนดปฏิทินการนิเทศภายใน การศึกษาชั้นเรียน (Lesson Study) โดยกำหนด ๑ ครั้ง ต่อ ๑ คนในแต่ละเดือน

๑.๔ ประชุมครูชี้แจงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยประยุกต์ใช้วิธีการศึกษาชั้นเรียน (Lesson Study) ตามกระบวนการ PORAS ของโรงเรียนวัดเขาป่าเจ้า

๑.๕ ประชุมให้ความรู้และสร้างความตระหนักให้ครูเห็นความสำคัญของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นฐาน (PLC)

๑.๖ ประชุมวิเคราะห์ผลการทดสอบดังนี้

๑.๖.๑ วิเคราะห์ผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ ระดับผลการทดสอบความสามารถแต่ละด้านและตัวชี้วัดที่ต้องปรับปรุง

๑.๖.๒ วิเคราะห์ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ ตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่โรงเรียนควรเร่งพัฒนาเนื่องจากคะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนต่ำกว่า

คะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ และสาระที่โรงเรียนควรเร่งพัฒนาเนื่องจากคะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ

๑.๗ ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชี้แจงการดำเนินการศึกษาชั้นเรียน (Lesson Study) ตามกระบวนการ PORAS และการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นฐาน (PLC) ของโรงเรียนวัดเขาป่าเจ็

๑.๘ ประชุม/อบรม การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

๑.๙ ครูผู้สอนคัดกรองนักเรียน รู้จักนักเรียนรายบุคคลโดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๓ กลุ่ม คือ เก่ง ปานกลาง อ่อน

๑.๑๐ ครูผู้สอนพัฒนาตนเองในการเข้ารับการอบรมต่าง ๆ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ค้นหาเทคนิควิธีการ นวัตกรรมใหม่ ๆ นำมาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น

๑.๑๑ ครูออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการและกิจกรรมที่หลากหลาย

๑.๑๒ การบริหารจัดการชั้นเรียน เช่น การจัดเตรียมห้องเรียน การสร้างบรรยากาศภายใน สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน เป็นต้น

๒. O - Observe สังเกตการจัดการเรียนรู้ มีวิธีดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ สังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูผู้สอนและการเรียนรู้เชิงรุกของผู้เรียน (มีแผนการจัดเรียนรู้ประกอบ) โดยมีผู้ศึกษาชั้นเรียน ดังนี้

๑. ผู้บริหารสถานศึกษา

๒. หัวหน้างานวิชาการ

๓. ตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๔. ตัวแทนผู้ปกครองในชั้นเรียน

๒.๒ ผู้ศึกษาชั้นเรียนบันทึกสะท้อนการเรียนรู้ (Learning Reflection) รายบุคคล

๒.๓ ผู้ศึกษาชั้นเรียน ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นฐาน (PLC) กิจกรรมการเรียนการสอนของครู

๒.๔ บันทึกสะท้อนการเรียนรู้ (Learning Reflection) จากการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นฐาน (PLC)

๓. R - Reflect (การสะท้อนผล) มีวิธีดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ ผู้ศึกษาชั้นเรียน (ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการ ตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและตัวแทนผู้ปกครอง) และครูผู้สอนร่วมกันสะท้อนผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลังจากการสอนเสร็จในชั่วโมงนั้น ๆ โดยการบอกจุดแข็งและจุดควรพัฒนาเพื่อให้ครูผู้สอนพัฒนาปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนในครั้งต่อไป

๔. A - Adjust (การปรับปรุงการจัดการเรียนรู้) มีวิธีดำเนินการ ดังนี้

๔.๑ ผู้บริหารสถานศึกษาบันทึกผลการนิเทศการศึกษารายบุคคลของครูผู้สอน โดยบันทึกจากผลการสะท้อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๔.๒ ครูผู้สอนนำผลการสะท้อนการเรียนรู้ไปปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในครั้งต่อไป

๔.๓ ครูผู้สอนบันทึกผลการปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในบันทึกการนิเทศการศึกษารายบุคคลของตนเอง

๕. S – Support (การสนับสนุน ส่งเสริม) มีวิธีดำเนินการ ดังนี้

ด้านความรู้

๕.๑ ประชุม/อบรมให้ความรู้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

๕.๒ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูเข้าร่วมอบรม/ประชุมต่าง ๆ ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพัทลุง เขต ๑ หรือหน่วยงานอื่น ๆ จัดขึ้น

๕.๓ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเองตลอดเวลา โดยการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจาก หนังสือ เอกสาร เว็บไซต์ต่าง ๆ

๕.๔ ส่งเสริมสนับสนุนครูในการฝึกซ้อมนักเรียนเพื่อแข่งขันทักษะทางวิชาการ

ด้านงบประมาณ

๕.๕ สนับสนุนงบประมาณในการฝึกซ้อมนักเรียนแข่งขันทักษะทางวิชาการ

๕.๖ สนับสนุนงบประมาณในการจัดทำสื่อ อุปกรณ์การจัดการเรียนรู้ เช่น Flash Drive ให้ความรู้ ดำเนินการจัดทำ Flash Drive เพื่อให้คุณครู Download ข้อมูลสื่อการจัดการเรียนการสอนจาก DLTV, YouTube หรือเว็บไซต์การศึกษาต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน

ด้านขวัญและกำลังใจ

๕.๗ สร้างขวัญและกำลังใจในการนิเทศต่อครูผู้สอนโดยการนิเทศแบบกัลยาณมิตร

๕.๘ ชื่นชมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอน สนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

๕.๙ ชื่นชมและให้กำลังใจครูผู้สอนในที่ประชุม

๕.๑๐ ให้คำแนะนำ ชี้แนะ แนวทางการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

๕.๑๑ เชื่อมมั่นในศักยภาพของครูผู้สอนในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

๕.๑๒ จัดเตรียมอาหารว่างให้ครูผู้สอนและนักเรียนในการเรียนเพิ่มเติมนอกเวลาเรียน

สรุปผลสำเร็จของการดำเนินการนิเทศภายใน

๑. ผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test : NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ความสามารถ	คะแนนเฉลี่ย		ผลการพัฒนา
	ปีการศึกษา ๒๕๖๐	ปีการศึกษา ๒๕๖๑	
ด้านภาษา (Literacy)	๔๖.๔๒	๗๑.๔๒	+๒๕.๐๐
ด้านคำนวณ (Numeracy)	๔๔.๒๘	๗๙.๐๔	+๓๔.๗๖
ด้านเหตุผล (Reasoning Abilities)	๓๖.๗๘	๗๐.๔๗	+๓๓.๖๙
รวมความสามารถทั้ง ๓ ด้าน	๔๒.๕๐	๗๓.๖๕	+๓๑.๑๕

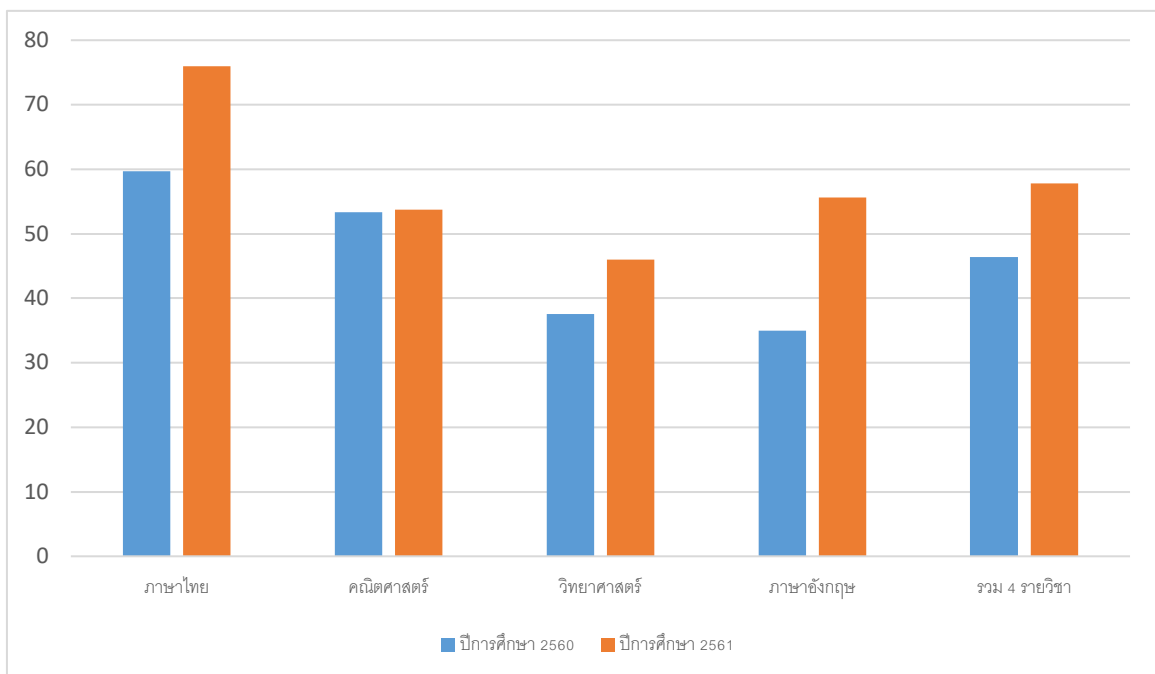

จากตารางผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test : NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ดังนี้

- ๑) ด้านภาษา คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๕.๐๐
  - ๒) ด้านคำนวณ คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๔.๗๖
  - ๓) ด้านเหตุผล คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๓.๖๙
  - ๔) รวม ๓ ด้าน คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๑.๑๕
- คะแนนเฉลี่ยรายด้านแต่ละด้านเพิ่มขึ้นตามเป้าหมายที่กำหนด

๒. ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

กลุ่มสาระการเรียนรู้	คะแนนเฉลี่ย		ผลการพัฒนา
	ปีการศึกษา ๒๕๖๐	ปีการศึกษา ๒๕๖๑	
ภาษาไทย	๕๙.๖๗	๗๖.๐๐	+๑๖.๓๓
คณิตศาสตร์	๕๓.๓๓	๕๓.๗๕	+๐.๔๒
วิทยาศาสตร์	๓๗.๕๘	๔๖.๐๐	+๘.๔๒
ภาษาอังกฤษ	๓๕.๐๐	๕๕.๖๓	+๒๐.๖๓
รวม ๔ กลุ่มสาระการเรียนรู้	๔๖.๓๙	๕๗.๘๕	+๑๑.๔๕

จากตารางผลการ ทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ดังนี้

- ๑) ภาษาไทย คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๖.๓๓
- ๒) คณิตศาสตร์ คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๔๒
- ๓) วิทยาศาสตร์ คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๘.๔๒
- ๔) ภาษาอังกฤษ คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐.๖๓
- ๕) รวม ๔ รายวิชา คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๑.๔๕

คะแนนเฉลี่ยแต่ละรายวิชาภาษาไทย วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ เพิ่มขึ้นตามเป้าหมายที่กำหนดรายวิชา คณิตศาสตร์คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นแต่ไม่เป็นไปตามเป้าที่กำหนด

๓. ด้านครู

๓.๑ ครูปรับเปลี่ยนกิจกรรม วิธีการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

๓.๒ ครูจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

๓.๓ ครูใช้สื่อการสอนที่หลากหลายและทันสมัย เช่น DLTV สื่อของจริง วัสดุทัศน เพลง บัตรคำ รูปภาพ เป็นต้น

๓.๔ ครูวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลายตามสภาพจริงเหมาะสมกับผู้เรียน แต่ละกลุ่ม

๔. ด้านการมีส่วนร่วม

๔.๑ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

๔.๒ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๑ ของโรงเรียนวัดเขาป่าเจ้า ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนและการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับมากที่สุดร้อยละ ๓๔.๐๐ ระดับมาก ร้อยละ ๖๐.๐๐ และระดับปานกลางร้อยละ ๖.๐๐

การนำผลการนิเทศภายในไปใช้ปรับปรุงและใช้พัฒนา

การดำเนินการนิเทศภายในโดยประยุกต์ใช้วิธีการศึกษาชั้นเรียน (Lesson Study) ตามกระบวนการ PORAS ของโรงเรียนวัดเขาป่าเจ้า ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น ครูมีรูปแบบวิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย และนำข้อเสนอแนะจากการเรียนรู้ร่วมกันในชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) ไปปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังนั้นเพื่อให้การนิเทศภายในดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน จึงดำเนินการนิเทศภายในแบบบูรณาการโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานอย่างต่อเนื่องโดยประยุกต์ใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศในการนิเทศภายใน พัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

รายงานการนิเทศภายในเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยประยุกต์ใช้วิธีการศึกษาชั้นเรียน (Lesson Study) ตามกระบวนการ PORAS ปีการศึกษา ๒๕๖๑
(เอกสารฉบับเต็ม)

ข้อมูลพื้นฐาน

จากนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ให้มีการนิเทศแบบบูรณาการโดยใช้พื้นที่เป็นฐานและนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนตามนโยบาย “๒๕๖๒ ปีทองแห่งการนิเทศภายใน ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อคุณภาพของผู้เรียน” ขึ้น เพื่อสร้างความเข้มแข็งการนิเทศภายในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล บรรลุเป้าหมายการจัดการศึกษาประเทศไทย ๔.๐ การนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นกระบวนการที่ผู้นิเทศในสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร ครูวิชาการ และที่ผู้บริหารมอบหมายดำเนินการโดยใช้ภาวะผู้นำทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจ ประสานงานและใช้ศักยภาพการทำงานอย่างเต็มที่ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนางานของสถานศึกษา โดยส่วนรวม ให้เป็นไปตามมาตรฐานหลักสูตร มาตรฐานการศึกษา นอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๕๓ มีเจตนารมณ์อย่างชัดเจนในเรื่องกระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยยึดนักเรียนเป็นสำคัญ จะต้องปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ให้เด็กได้คิดและปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง จึงต้องมีการพัฒนาครูให้สอดคล้องกับหลักการดังกล่าว

โรงเรียนบ้านกุดตะกาบ ที่ตั้ง ๑ หมู่ที่ ๑๗ ตำบลวาริชภูมิ อำเภวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๒ โทร ๐๔๒-๑๖๕๔๓๓ โทรสาร๐๔๒-๑๖๕๔๓๓ e-mail : kudtakab_๑@hotmail.com Facebook: โรงเรียนบ้านกุดตะกาบ วาริชภูมิ เปิดสอนระดับชั้น อนุบาลปีที่ ๑ ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เนื้อที่ ๒๙ ไร่ ๒๗ ตารางวา เขตพื้นที่บริการบ้านกุดตะกาบ และบ้านกุดตะกาบทุ่ง

ประวัติโรงเรียนโดยย่อ

โรงเรียนบ้านกุดตะกาบ สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๐ ที่หมู่ ๑๗ ตำบลวาริชภูมิ อำเภวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร โดยรองอำมาตราชูวิจารย์สันทรกรรมนายอำเภอพรรณานิคม มีรองอำมาตราชูวิจารย์ เป็นปลัดอำเภอบริการ นายหนูเกววงศ์พรหม เป็นผู้ช่วยกรรมการ กิ่ง นายคำดีวงศ์ประพุด เป็นครูใหญ่ เปิดทำการที่ศาลาวัดศรีสะอาดมีนักเรียนทั้งหมด ๕๑ คน ดำรงอยู่ด้วยเงินศึกษาพลีดำเนินการสอนอยู่ที่ศาลาวัดจนถึง พ.ศ. ๒๔๘๘

พ.ศ. ๒๔๘๘ ทางโรงเรียนได้รับงบประมาณก่อสร้างอาคารเรียนเป็นเงิน ๒๘,๐๐๐บาท และราษฎรชาวบ้านหาตัวไม้สมทบในการสร้างอีก จึงได้ทำการก่อสร้างขึ้นในที่ดินที่ทางชาวบ้านได้สงวนไว้ในพื้นที่ ๒๐ไร่ ซึ่งเป็นบริเวณที่ตั้งโรงเรียนในปัจจุบัน ขณะนี้ได้จัดการเรียนการสอน ตั้งแต่ชั้นอนุบาล ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ มีอาคารเรียน ๔ หลัง โรงฝึกงาน ๑ หลัง ปัจจุบัน มีครู-อาจารย์ทั้งสิ้น ๑๕ คน ผู้อำนวยการโรงเรียนปัจจุบันคือนายบุญจันทร์ เจริญไชย มีนักการภารโรง ๑ คน มีนักเรียนในปีการศึกษา ๒๕๖๒ จำนวน ๑๖๒ คน

สภาพชุมชนรอบบริเวณโรงเรียนมีลักษณะ เป็นชุมชนชนบท เศรษฐกิจค่อนข้างยากจน มีประชากรประมาณ ๒,๓๐๐ คน บริเวณใกล้เคียงโดยรอบโรงเรียน ได้แก่ สวนผลไม้ และ สวนยางพารา อาชีพหลักของชุมชน คือ เกษตรกรรมส่วนใหญ่เน้นถือศาสนาพุทธ ประเพณี/ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เป็นที่รู้จักโดยทั่วไป คือ การย้อมผ้าจากสีของเปลือกไม้การทำไวน์เม่า

ผู้ปกครองส่วนใหญ่ จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ ๔ อาชีพหลัก คือ เกษตรกรรม ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ฐานะทางเศรษฐกิจ/รายได้โดยเฉลี่ยต่อครอบครัว ต่อปี ๒๐,๐๐๐ บาท จำนวนคนเฉลี่ยต่อครอบครัว ๕ คน

๑) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ ทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ เฉลี่ยร้อยละ ๗๘.๑๗ และภาพรวมแยกตามระดับคะแนน จำนวนนักเรียนที่ได้ระดับ ๓ ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๖๗ ของนักเรียนทั้งหมด ๑๕ คน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ ทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ เฉลี่ยร้อยละ ๗๘.๐๗ และภาพรวมแยกตามระดับคะแนน จำนวนนักเรียนที่ได้ระดับ ๓ ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๖๙.๑๖ ของนักเรียนทั้งหมด ๑๒ คน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ ทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ เฉลี่ยร้อยละ ๗๙.๕๓ และภาพรวมแยกตามระดับคะแนน จำนวนนักเรียนที่ได้ระดับ ๓ ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๗๘.๕๘ ของนักเรียนทั้งหมด ๑๔ คน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ ทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ เฉลี่ยร้อยละ ๗๖.๖๕ และภาพรวมแยกตามระดับคะแนน จำนวนนักเรียนที่ได้ระดับ ๓ ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ของนักเรียนทั้งหมด ๙ คน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ ทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ เฉลี่ยร้อยละ ๗๒.๒๕ และภาพรวมแยกตามระดับคะแนน จำนวนนักเรียนที่ได้ระดับ ๓ ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๑๑ ของนักเรียนทั้งหมด ๑๙ คน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ ทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ เฉลี่ยร้อยละ ๗๓.๙๐ และภาพรวมแยกตามระดับคะแนน จำนวนนักเรียนที่ได้ระดับ ๓ ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๗๓ ของนักเรียนทั้งหมด ๑๑ คน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ ทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ เฉลี่ยร้อยละ ๗๓.๗๙ และภาพรวมแยกตามระดับคะแนน จำนวนนักเรียนที่ได้ระดับ ๓ ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๗๘.๕๗ ของนักเรียนทั้งหมด ๑๔ คน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ ทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ เฉลี่ยร้อยละ ๗๕.๓๐ และภาพรวมแยกตามระดับคะแนน จำนวนนักเรียนที่ได้ระดับ ๓ ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๖๒ ของนักเรียนทั้งหมด ๑๓ คน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ ทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ เฉลี่ยร้อยละ ๗๕.๒ และภาพรวมแยกตามระดับคะแนน จำนวนนักเรียนที่ได้ระดับ ๓ ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๗๓ ของนักเรียนทั้งหมด ๑๑ คน

๒) ผลการประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียน ตามหลักสูตรสถานศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ จำนวนนักเรียนที่ได้ระดับดี-ดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๖๕ ของนักเรียนทั้งหมด ๘๐ คน

๓) ผลการประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียน ตามหลักสูตรสถานศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ จำนวนนักเรียนที่ได้ระดับดี-ดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ของนักเรียนทั้งหมด ๔๐ คน

๔) ผลการประเมินการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test : NT) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ผลการประเมินการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test: NT) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ เปรียบเทียบระดับเขต ระดับประเทศ

ความสามารถ	ปีการศึกษา ๒๕๕๙	ปีการศึกษา ๒๕๖๐	ปีการศึกษา ๒๕๖๑	เขตพื้นที่การศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๑	สพฐ ปีการศึกษา ๒๕๖๑
ด้านภาษา	๗๑.๐๒	๕๔.๒๘	๔๓.๘๙	๕๓.๓๙	๕๒.๗๓
ด้านคำนวณ	๖๖.๙๓	๔๙.๒๐	๔๗.๒๗	๔๙.๙๔	๔๗.๘๙
ด้านเหตุผล	๘๐	๕๔.๖๐	๔๗.๕๓	๔๗.๓๑	๔๗.๕๗
รวมทั้ง ๓ ด้าน	๗๒.๖๕	๕๒.๖๙	๔๕.๒๓	๕๐.๒๑	๔๙.๔๐

ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมพื้นฐาน (O-NET) ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

วิชา	ปีการศึกษา ๒๕๕๙	ปีการศึกษา ๒๕๖๐	ระดับ โรงเรียน ปีการศึกษา ๒๕๖๑	เขตพื้นที่การศึกษา ปีการศึกษา๒๕๖๑	ประเทศ
ภาษาไทย	๕๘.๒๓	๔๓.๘๖	๕๙.๒๘	๕๓.๔๓	๕๕.๙
คณิตศาสตร์	๓๖	๓๔.๕๕	๔๘.๗๕	๓๓.๗๙	๓๗.๕
วิทยาศาสตร์	๔๔.๒๕	๔๐.๘๒	๔๐.๒๕	๓๘.๑๖	๓๙.๙๓
ภาษาอังกฤษ	๓๐.๗๕	๓๗.๗๓	๓๖.๕๖	๓๓.๕๓	๓๙.๒๔
รวมเฉลี่ย	๔๒.๓๑	๓๙.๒๔	๔๖.๒๑	๓๙.๗๓	๔๓.๑๔

เปรียบเทียบภาพรวมผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) และร้อยละของผลต่างระหว่าง ปีการศึกษา ๒๕๖๐ - ๒๕๖๑

วิชา	ปีการศึกษา ๒๕๖๐	ปีการศึกษา ๒๕๖๑	ร้อยละของผลต่าง ระหว่างปีการศึกษา
ภาษาไทย	๔๓.๘๖	๕๙.๒๘	๑๕.๔๒
คณิตศาสตร์	๓๔.๕๕	๔๘.๗๕	๑๔.๒
วิทยาศาสตร์	๔๐.๘๒	๔๐.๒๕	-๐.๕๗
ภาษาอังกฤษ	๓๗.๗๓	๓๖.๕๖	-๑.๑๗
รวมเฉลี่ยทั้ง๔ด้าน	๓๙.๒๔	๔๖.๒๑	๖.๙๗

ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

วิชา	ระดับโรงเรียน	เขตพื้นที่การศึกษา	ประเทศ
ภาษาไทย	๕๗.๒๗	๕๐.๕๘	๕๔.๔๒
คณิตศาสตร์	๒๘.๘๒	๒๕.๙๖	๓๐.๐๔
วิทยาศาสตร์	๓๔.๓๖	๓๕.๒๐	๓๖.๑๐
ภาษาอังกฤษ	๒๖.๗๓	๒๖.๑๔	๒๙.๔๕
รวมเฉลี่ย	๓๖.๐๕	๓๔.๔๘	๓๔.๔๘

เปรียบเทียบภาพรวมผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) และร้อยละของผลต่างระหว่างปีการศึกษา ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

วิชา	ปีการศึกษา ๒๕๕๙	ปีการศึกษา ๒๕๖๐	ปีการศึกษา ๒๕๖๑	ร้อยละของผลต่าง ระหว่างปีการศึกษา
ภาษาไทย	๔๔.๒๓	๔๖.๕๐	๕๗.๒๗	๑๐.๗๗
คณิตศาสตร์	๒๔.๓๗	๑๙	๒๕.๘๒	๖.๘๒
วิทยาศาสตร์	๒๗.๐๘	๓๐.๓๓	๓๔.๓๖	๔.๐๓
ภาษาอังกฤษ	๒๕.๖๙	๒๓.๕๐	๒๖.๗๓	๓.๒๓
รวมเฉลี่ย	๓๐.๓๔	๒๙.๘๓	๓๖.๐๕	๖.๒๒

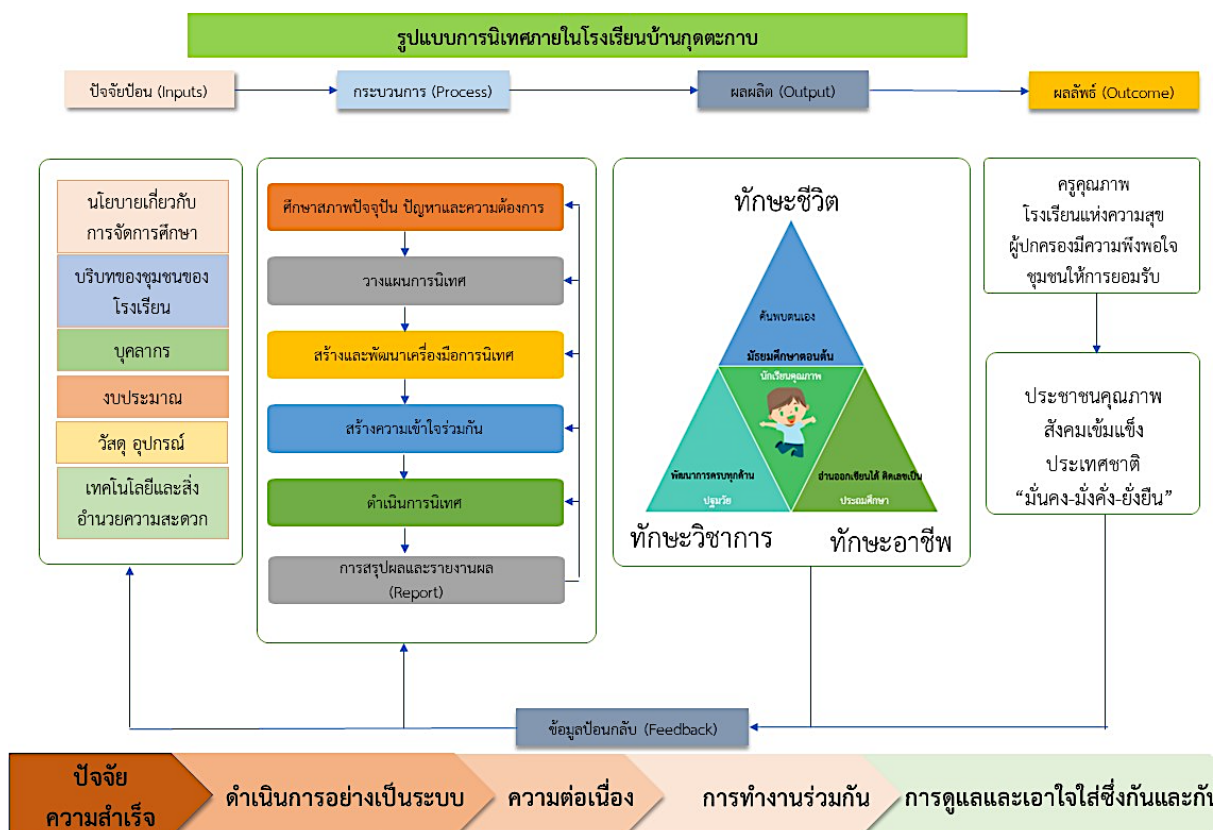
๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้โรงเรียนมีรูปแบบและกระบวนการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลภายในโรงเรียน
๒. เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนของครูให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ
๓. เพื่อให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

๓. เป้าหมาย

๑. โรงเรียนมีคู่มือการนิเทศที่ชัดเจน
๒. ครูและบุคลากรทุกคนในโรงเรียนได้รับการนิเทศภายใน
๓. นักเรียนทุกคนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นทุกกลุ่มสาระ

๔. รูปแบบ/กระบวนการ

ทักษะวิชาการ หมายถึง ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถทางด้านวิชาการตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ของหลักสูตร มีทักษะพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการทักษะการสื่อสาร มีความรู้ความสามารถด้านการอ่าน การเขียน และการคิดคำนวณ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุผลและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ผลงานได้อย่างภาคภูมิใจ

ทักษะชีวิต หมายถึง ผู้เรียนมีความตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น มีความสามารถคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและมีวิจารณญาณในการแก้ปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ สามารถจัดการกับอารมณ์และความเครียดได้อย่างเหมาะสม มีความสามารถในการสร้างสัมพันธภาพที่ดี กับผู้อื่นและสามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น ในอนาคตมีความเป็นผู้นำมีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่นมีความสำนึกรักษ์ถิ่นฐาน และดำรงอยู่อย่างพอเพียงและมีทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม

ทักษะอาชีพ หมายถึง ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการประกอบสัมมาชีพ สามารถวิเคราะห์และประเมินทางเลือก ในการเข้าสู่อาชีพ ตามความถนัดและความสนใจของตนเอง มีทักษะพื้นฐานด้านอาชีพที่ตอบสนอง ความถนัด ความสนใจและสอดคล้องความต้องการของสถานประกอบการและชุมชนสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการ อาชีพได้

๕. เครื่องมือนิเทศ

๑. แผนการนิเทศภายใน
๒. ปฏิทินการนิเทศภายใน
๓. แบบประเมินการนิเทศภายใน
๔. แบบสัมภาษณ์ครู
๕. แบบสังเกตการณ์นิเทศภายใน และแบบสังเกตการสอน
๖. แบบบันทึก PLC
๗. แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง

๖. ประเมิน/สรุป

๑. ประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการความวัตถุประสงค์ และเป้าหมาย
๒. ประเมินความคิดเห็นเพื่อทราบความพึงพอใจของผู้รับการนิเทศ
๓. ประเมินการนิเทศภายในโรงเรียน
๔. สรุปผลการประเมิน เพื่อใช้สำหรับการปรับปรุงการปฏิบัติงานในโอกาสต่อไป

ส่วนที่ ๕

การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อสนับสนุนการนิเทศภายในโรงเรียน

ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) มีบทบาทในชีวิตประจำวันมนุษย์อย่างเห็นได้ชัดเจน และเป็นยุคแห่งการติดต่อสื่อสารแบบไร้ขอบเขต **“Anytime Anywhere Anyplace”** ภายใต้อินเทอร์เน็ตของสรรพสิ่ง (IoT) หรือ อินเทอร์เน็ตสรรพสิ่ง ที่อุปกรณ์ เครื่องใช้ หรือสิ่งต่าง ๆ ถูกเชื่อมโยงบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทำให้เราสามารถสั่งการควบคุมการใช้งานอุปกรณ์ต่าง ๆ ผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เช่น การสั่งเปิด-ปิดไฟผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ การดำเนินการเกี่ยวกับธุรกรรมการเงินผ่านแอปพลิเคชัน เป็นต้น ซึ่งในขณะนี้โลกของเรากำลังก้าวเข้าสู่ยุคพลิกผัน (Disruption Era) ที่มีการพัฒนาเทคโนโลยีแบบก้าวกระโดด มีการพัฒนาปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) ที่มีความฉลาดหรือความรู้ที่สร้างขึ้นมาจากสิ่งที่ไม่มีชีวิต ซึ่งรวบรวมหลาย ๆ สิ่งไว้ในสิ่งนั้น เพื่อให้ตอบสนองความต้องการของมนุษย์ให้สามารถคิดและเป็นผู้ช่วยในด้านต่าง ๆ เช่น ระบบนำทางรถยนต์ไร้คนขับ, ช่วยผู้อัจฉริยะในสมาร์ตโฟน ที่เราคู่กับชื่อ Siri ในระบบปฏิบัติการบนโทรศัพท์มือถือ iPhone พัฒนาการของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารดังกล่าว ทำให้ชีวิตความเป็นอยู่เปลี่ยนแปลง ส่งผลต่อการดำรงชีวิตประจำวันทำให้มนุษย์ต้องเรียนรู้ และปรับเปลี่ยนตนเอง ให้ทันต่อวิทยาการใหม่ๆ ทั้งในปัจจุบันและอนาคต หรืออีกนัยหนึ่งคือต้องรู้เท่าทันเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT Literacy) ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านการศึกษา เศรษฐกิจ สังคม การเมืองและวัฒนธรรม บทบาทเหล่านี้มีแนวโน้มที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ

การนิเทศภายในโรงเรียนก็มีความจำเป็นที่จะต้องมีการปรับเปลี่ยนเพื่อให้มีความทันสมัย ก้าวทันการพัฒนาของเทคโนโลยี ซึ่งการประยุกต์ใช้นั้นผู้อำนวยการโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาภายในโรงเรียน รวมทั้งนักเรียนทุกคน จำเป็นจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อที่จะนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทและความพร้อมของโรงเรียน ทั้งในด้านโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ด้านอุปกรณ์ (Hardware) ด้านบุคลากร (People-ware) ซึ่งในปัจจุบันมีแอปพลิเคชันที่พัฒนาขึ้นเพื่อสนับสนุนการจัดการหรือการเรียนรู้ที่หลากหลาย ในครั้งนี้จะขอแนะนำเสนอแอปพลิเคชันที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อสนับสนุนการนิเทศภายในโรงเรียน ดังต่อไปนี้

๑. การประยุกต์ใช้ Google Classroom สำหรับการนิเทศภายในโรงเรียน
๒. การประยุกต์ใช้ LINE กับการนิเทศภายในโรงเรียน
๓. ระบบสนับสนุนการบริหารจัดการสถานศึกษา SMSS
๔. ระบบสนับสนุนช่วยเหลือการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา AMSS
๕. ระบบ OS : Online Supervision

๑. การประยุกต์ใช้ Google Classroom สำหรับการนิเทศภายในสถานศึกษา

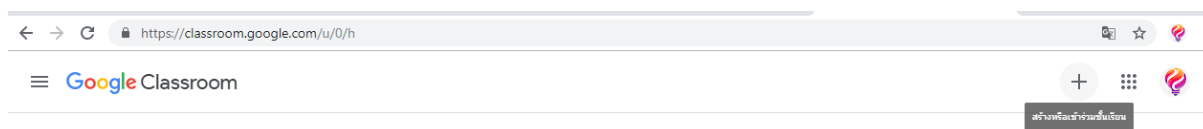
Google Classroom เป็นแอปพลิเคชันที่พัฒนาขึ้นโดย Google ที่จัดอยู่ในกลุ่มของการให้บริการในหมวดหมู่ Google for Education ที่มีเครื่องมือสำหรับใช้ในงานด้านการศึกษาที่ประกอบไปด้วยแอปพลิเคชัน ต่าง ๆ เช่น จีเมล (Gmail) เอกสาร (Docs) ปฏิทิน (Calendar) ไดรฟ์ (Drive) และห้องเรียน (Classroom) เป็นต้น โดยเครื่องมือ ที่พัฒนาขึ้นมาสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้อย่างหลากหลายทั้ง ในเรื่องของการบริหารงานในองค์กร หรือนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนหรือมาประยุกต์สำหรับการนิเทศภายในสถานศึกษาได้ด้วย สำหรับวัตถุประสงค์ของ Google for Education พัฒนา ขึ้นมาเพื่อรองรับการทำงานของโรงเรียนในทุกระดับ ทั้งโรงเรียน ขนาดเล็กหรือใหญ่ หรือแม้กระทั่งมหาวิทยาลัย สามารถที่จะ ใช้งานได้ เนื่องด้วยเป็นบริการที่เปิดใช้งานแบบฟรี ไม่ต้องเสีย ค่าใช้จ่าย มีการใช้งานที่สะดวกและง่าย ทำให้ทุกคนไม่ว่าจะเป็น ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูบุคลากรทางการศึกษาและนักเรียน สามารถใช้งาน ได้โดยการมีส่วนร่วมในการใช้งานแอปพลิเคชันต่าง ๆ ร่วมกัน รวมถึงการใช้งานได้ทุกที่ทุกเวลา (Any time Any place) เข้าถึงได้ในหลากหลาย อุปกรณ์ ทั้งเครื่องคอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต (Tablet) โทรศัพท์มือถือ เป็นต้น

สัญลักษณ์	ชื่อแอปพลิเคชัน	ลักษณะการทำงาน
	จีเมล (Gmail)	สำหรับรับส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (electronics)
	ไดรฟ์ (Drive)	สำหรับสร้างเอกสาร และใช้งานร่วมกับบุคคลอื่น รวมถึงจัดเก็บข้อมูลต่างๆ บนระบบคลาวด์ (Cloud)
	เอกสาร (Docs)	สำหรับสร้างเอกสารออนไลน์
	ชีต (Sheets)	สำหรับสร้างงานที่เกี่ยวข้องกับตารางคำนวณออนไลน์
	ฟอร์ม (Forms)	สำหรับสร้างแบบฟอร์มและแบบทดสอบออนไลน์
	สไลด์ (Slides)	สำหรับสร้างงานนำเสนอออนไลน์
	ไซต์ (Sites)	สำหรับสร้างและพัฒนาเว็บไซต์
	ปฏิทิน (Calendar)	สำหรับสร้างตารางปฏิทินออนไลน์ที่สามารถใช้งานและกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับบุคคลอื่น
	คลาสรูม (Classroom)	สำหรับสร้างห้องเรียนออนไลน์ที่สามารถสร้างการบ้าน ให้คะแนนการบ้าน และติดต่อสื่อสารกับผู้เรียนได้ทุกที่ทุกเวลา
	แฮงเอาท์ (Hangouts)	ใช้ในการสนทนาในกลุ่มหรือสร้างห้องสำหรับจัดทำวิดีโอคอนเฟอเรนซ์ (video conference)

อ้างอิง: ดนัยศักดิ์ กาโร (๒๕๖๑)

ในครั้งนี้จะขอเสนอแนะการประยุกต์ใช้งาน การประยุกต์ใช้ Google Classroom สำหรับการนิเทศภายในสถานศึกษา ซึ่งการใช้งาน Google Classroom สำหรับการสร้างเป็นห้องเรียนออนไลน์ไว้สำหรับมอบหมายงาน พบปะพูดคุยหรือแลกเปลี่ยน ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ กัน ระหว่างผู้อำนวยการสถานศึกษา ที่นิเทศภายใน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ภายในโรงเรียน นอกจากนี้ยังสามารถเชิญ รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษาพิเศษประจำศูนย์เครือข่าย ศึกษาพิเศษของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือผู้เชี่ยวชาญเพื่อทำหน้าที่ให้ปรึกษา แนะนำ ในรูปแบบ

ออนไลน์ซึ่งสามารถเข้าไปสร้างห้องเรียนไว้ใน Google Classroom ได้ที่ <https://classroom.google.com> จากนั้นดำเนินการสร้างห้อง โดยคลิกที่เครื่องหมาย + มุมบนด้านขวาตามรูป

ความสามารถของ Google Classroom

๑. สามารถเชิญผู้คนที่เข้าร่วมในฐานะครู (ผู้นิเทศ เช่น ผู้อำนวยการโรงเรียน ทีมนิเทศ รองผอ.สพท.ศึกษานิเทศก์ ผู้เชี่ยวชาญ เป็นต้น) และ นักเรียน (ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นผู้รับการนิเทศ)
๒. ผู้นิเทศสามารถมอบหมายงาน ให้ผู้รับการนิเทศดำเนินการ เช่น การส่งแผนการจัดการเรียนรู้ ส่งคลิปวิดีโอบรรยายการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน ส่งข้อมูลข่าวสาร ความรู้ การให้คำแนะนำทั้งรูปแบบกลุ่มและรายบุคคล
๓. สามารถกำหนดระยะเวลากำหนดการส่งงาน กำหนดการให้คะแนน นัดหมาย
๔. สามารถส่งงานในรูปแบบการอัปโหลดเข้าภายในห้องหรือเชื่อมโยงไปยัง Drive หรือ เว็บไซต์อื่น ได้
๕. สามารถจัดการยกเลิกหรือผู้ใช้งาน
๖. สามารถบันทึกหรือสำรองข้อมูลภายในห้องได้
๗. ผู้รับการนิเทศสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันภายในห้องและผู้นิเทศสามารถให้คำแนะนำ หรือ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
๘. สามารถใช้งานได้บนเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เคลื่อนที่ทั้งโทรศัพท์มือถือและแท็บเล็ต
๙. สามารถจัดการเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศ แจ้งข่าว นำเสนอความรู้ในรูปแบบเอกสาร คลิปวิดีโอ ในรูปแบบออนไลน์
๑๐. สามารถเชื่อมโยงกับแอปพลิเคชันของ Google for Education

เงื่อนไขสำหรับการใช้งาน Classroom

๑. ผู้ใช้งานทั้งครู (ผู้นิเทศ) และ นักเรียน (ผู้รับการนิเทศ) จำเป็นต้องมีบัญชีผู้ใช้งาน Gmail สำหรับเข้าใช้งาน
๒. รองรับการใช้งานสำหรับครู (ผู้นิเทศ) ได้ไม่เกิน ๒๐ คน และ นักเรียน (ผู้รับการนิเทศ) ไม่เกิน ๑,๐๐๐ คน ต่อ ๑ ห้อง
๓. ผู้ใช้งานต้องเชื่อมต่อระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อใช้งาน

สำหรับการใช้งาน Google Classroom มีคำอธิบายอย่างละเอียดซึ่งสามารถเข้าเรียนรู้และศึกษาเพิ่มเติมได้ที่ <https://support.google.com/edu/classroom#topic=๖๐๒๐๒๗๗> หรือตาม QR-Code ต่อไปนี้

๒. การประยุกต์ใช้ LINE กับกรณีศึกษาในโรงเรียน

ปัจจุบันการสื่อสารของมนุษย์ได้รับการพัฒนาให้สื่อสารถึงกันอย่างรวดเร็ว อันเป็นผลมาจากความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ที่ได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของมนุษย์มากขึ้น สื่อชนิดหนึ่งที่ผู้ใช้สามารถมีส่วนร่วมสร้าง และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่าง ๆ ผ่านระบบอินเทอร์เน็ตได้ คือ Social Media คำนี้ คณะกรรมการจัดทำพจนานุกรมศัพท์คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ราชบัณฑิตยสถาน บัญญัติศัพท์ว่า สื่อสังคม หรือที่คนทั่วไปเรียกว่า สื่อออนไลน์ หรือ สื่อสังคมออนไลน์ ในทางเทคนิค สื่อสังคม จะหมายถึง โปรแกรมกลุ่มหนึ่งที่ทำงานโดยใช้พื้นฐานและเทคโนโลยีของเว็บตั้งแต่รุ่น ๒.๐ เช่น บีโอบ มายสเปซ เฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ วิกิพีเดีย ไฮไฟฟ์ และบล็อกต่าง ๆ ในทางธุรกิจเรียกสื่อสังคมว่า สื่อที่ผู้บริโภคสร้างขึ้น (consumer-generated media หรือ CGM) สำหรับกลุ่มบุคคลผู้ติดต่อสื่อสารกันโดยผ่านสื่อสังคม ซึ่งนอกจากจะส่งข่าวสารข้อมูลแลกเปลี่ยนกันแล้ว ยังอาจทำกิจกรรมที่สนใจร่วมกันด้วย กลุ่มบุคคลที่ติดต่อสื่อสารกันโดยผ่านสื่อสังคมดังกล่าว คือ Social Network ซึ่งคณะกรรมการจัดทำพจนานุกรมศัพท์คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ บัญญัติศัพท์ Social Network ว่า เครือข่ายสังคม ในเครือข่ายสังคม กลุ่ม “เพื่อน” หรือ “ผู้ติดต่อกัน” จะต้องแนะนำตนเองอย่างสั้น ๆ โดยทั่วไปซอฟต์แวร์ที่ให้บริการเครือข่ายสังคมจะเปิดโอกาสให้กลุ่มเพื่อน ๆ วิพากษ์วิจารณ์กันเองได้ ส่งข้อความส่วนตัว และเข้าไปอ่านข้อความของเพื่อน ๆ ในกลุ่มได้ ซอฟต์แวร์บางประเภทจะสามารถให้เพื่อน ๆ เพิ่มเสียงและภาพเคลื่อนไหวลงในประวัติของตนได้ด้วย นอกจากนี้ เพื่อนบางคนก็อาจจะสร้างโปรแกรมน้อย ๆ ขึ้นมาให้ใช้ร่วมกันได้ เช่น เล่นเกม ถ้ามมีปัญหา หรือปรับแต่งรูปภาพ ทำให้บางคนมีผู้สมัครเข้ามาเป็นเพื่อนด้วยมากมาย

เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social networks) คือ เว็บไซต์หรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ช่วยให้คน สามารถการสื่อสารและแบ่งปันข้อมูล บนอินเทอร์เน็ตโดยใช้คอมพิวเตอร์หรือโทรศัพท์มือถือ อีกความหมายคือ รูปแบบของเว็บไซต์ในการสร้างเครือข่ายสังคม สำหรับผู้ใช้งานในอินเทอร์เน็ต เขียนและอธิบายความสนใจ และกิจการที่ได้ทำ และเชื่อมโยงกับความสนใจและกิจกรรมของผู้อื่น ในบริการเครือข่ายสังคมมักจะประกอบไปด้วย การแชต ส่งข้อความ ส่งอีเมล วิดีโอ เพลง อัปโหลดรูป บล็อก การทำงานคือ คอมพิวเตอร์เก็บข้อมูลพวกนี้ไว้ในฐานข้อมูล sql ส่วน video หรือ รูปภาพ อาจเก็บเป็น ไฟล์ก็ได้ บริการเครือข่ายสังคมที่เป็นที่นิยมได้แก่ ไฮไฟฟ์ มายสเปซ เฟซบุ๊ก ออร์กัต มัลติพลา และไลน์ โดยเว็บเหล่านี้มีผู้ใช้งานมากมาย เช่น เฟซบุ๊ก เป็นเว็บไซต์ที่คนไทยใช้มากที่สุด ในขณะที่ ออร์กัตเป็นที่นิยมมากที่สุดในประเทศอินเดีย ปัจจุบัน บริการเครือข่ายสังคม มีผลประโยชน์คือหาเงินจากการโฆษณา การเล่นเกมโดยใช้บัตรเติมเงิน โดยสรุป เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social network) หมายถึง เว็บไซต์หรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ช่วยให้คนสามารถสร้างเครือข่ายสังคม สำหรับผู้ใช้งานในอินเทอร์เน็ต เพื่อใช้ในการสื่อสารแบ่งปันข้อมูล

เขียนและอธิบายความสนใจ และกิจการที่ได้ทำ และเชื่อมโยงกับความสนใจและกิจกรรมของผู้อื่น เช่น Applications Line, Facebook เป็นต้น

แอปพลิเคชันไลน์ (Applications LINE)

ไลน์ (อังกฤษ: LINE) เป็นโปรแกรมระบบส่งข้อความทันที ที่มีความสามารถใช้งานได้ทั้งโทรศัพท์มือถือที่มีระบบปฏิบัติการไอโอเอส, แอนดรอยด์, วินโดวส์โฟน ทั้งยังสามารถใช้งานได้บนคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล และแมคโอเอส ด้วยความที่มีลูกเล่นมากมาย สามารถคุย ส่งรูป ส่งไอคอน ส่งสติ๊กเกอร์ ตั้งค่าคุยกันเป็นกลุ่ม สามารถสร้างแบบสำรวจ สร้างตารางการนัดหมายกิจกรรม ฯลฯ ทำให้มีผู้ใช้งานโปรแกรมนี้เป็นจำนวนมาก ชาวไทยนิยมใช้เป็นอันมาก

จากความสามารถของแอปพลิเคชันไลน์ที่สามารถส่งข้อความ ส่งรูปภาพ ไฟล์วิดีโอ และสามารถตั้งค่าการคุยเป็นกลุ่มได้ ทำให้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการนิเทศภายในโรงเรียนได้ โดยสามารถตั้งกลุ่มการคุยสำหรับการนิเทศภายในโรงเรียน ดังนี้

๑. กลุ่มไลน์โรงเรียน (สูงสุด ๕๐๐ คน) สมาชิกประกอบด้วย ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนในโรงเรียน ใช้สำหรับแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกันภายในโรงเรียน เป็นช่องทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ใช้ในการสั่งการ การนิเทศติดตามการดำเนินงาน เป็นช่องทางในแจ้งปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนของครู หรือรายงานผลการจัดการเรียนการสอนของครูในโรงเรียน

๒. กลุ่มไลน์กลุ่มสาระการเรียนรู้ สมาชิกประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูผู้สอน ใช้สำหรับแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกันภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นช่องทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา/หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ใช้ในการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนของครูในกลุ่มสาระฯ เป็นช่องทางสำหรับครูผู้สอนในการแจ้งปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอน หรือรายงานผลการจัดการเรียนการสอนของครูในกลุ่มสาระฯ มีแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ ครูผู้สอนรายงานผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในไลน์กลุ่มสาระฯ พร้อมเอกสารหลักฐาน เช่น รูปภาพการจัดกิจกรรม เอกสารประกอบการสอน บันทึกผลหลังสอน และชิ้นงานนักเรียน เป็นต้น

๒.๒ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ที่ผู้บริหารมอบหมาย ทำการนิเทศการสอน ให้ข้อเสนอแนะ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนที่ได้รายงานมาในไลน์กลุ่มสาระฯ ในขั้นตอนนี้อาจใช้รูปแบบ PLC ในการนิเทศสรุปได้ ดังภาพประกอบ

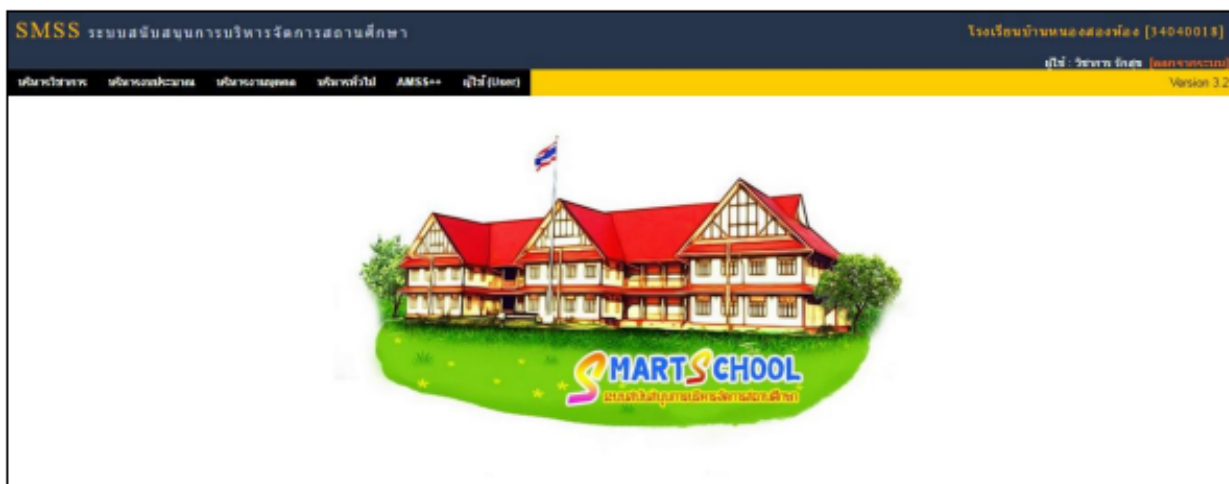

ภาพแสดง แนวทางการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนด้วยไลน์กลุ่ม

๓. ระบบสนับสนุนการบริหารจัดการสถานศึกษา SMSS

ระบบสนับสนุนการบริหารจัดการสถานศึกษา (SMSS) เป็นระบบที่ออกแบบและพัฒนาขึ้นเพื่อเปลี่ยนแปลงไปสู่การบริหารจัดการสมัยใหม่ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (Management Information System) โดยหวังว่าจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อการจัดการการศึกษา ส่งผลกระทบในทางบวกอย่างใหญ่หลวงต่อประเทศชาติ

โดยโปรแกรมดังกล่าวเป็นระบบขนาดใหญ่ที่โรงเรียนสามารถนำไปบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศพื้นฐานของโรงเรียน การประยุกต์ใช้ระบบรับส่งหนังสือระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้ ตลอดจนสามารถประยุกต์เพื่อใช้ในการนิเทศภายในของโรงเรียน

ข้อจำกัดของโปรแกรม

1. ระบบจะต้องมีการติดตั้งผ่านเครื่อง Server ที่จะต้องมีผู้เชี่ยวชาญด้านคอมพิวเตอร์ในการติดตั้งระบบ
2. โรงเรียนจะต้องมีเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย Server ในการติดตั้งโปรแกรม SMSS

๔. ระบบสนับสนุนช่วยเหลือการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา AMSS

ระบบ AMSS (Area Management Support System) คือ ระบบ สนับสนุนช่วยเหลือการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำหรับให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดเก็บข้อมูลโดยตรงกับสถานศึกษา

โปรแกรม AMSS สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั่วประเทศ สามารถติดตั้งและใช้งานในการบริหารจัดการสำนักงานและเชื่อมโยงระหว่างโปรแกรม SMSS เพื่อส่งเอกสารทางราชการไปยังสถานศึกษาในสังกัดได้เป็นอย่างดี

ข้อจำกัดของโปรแกรม

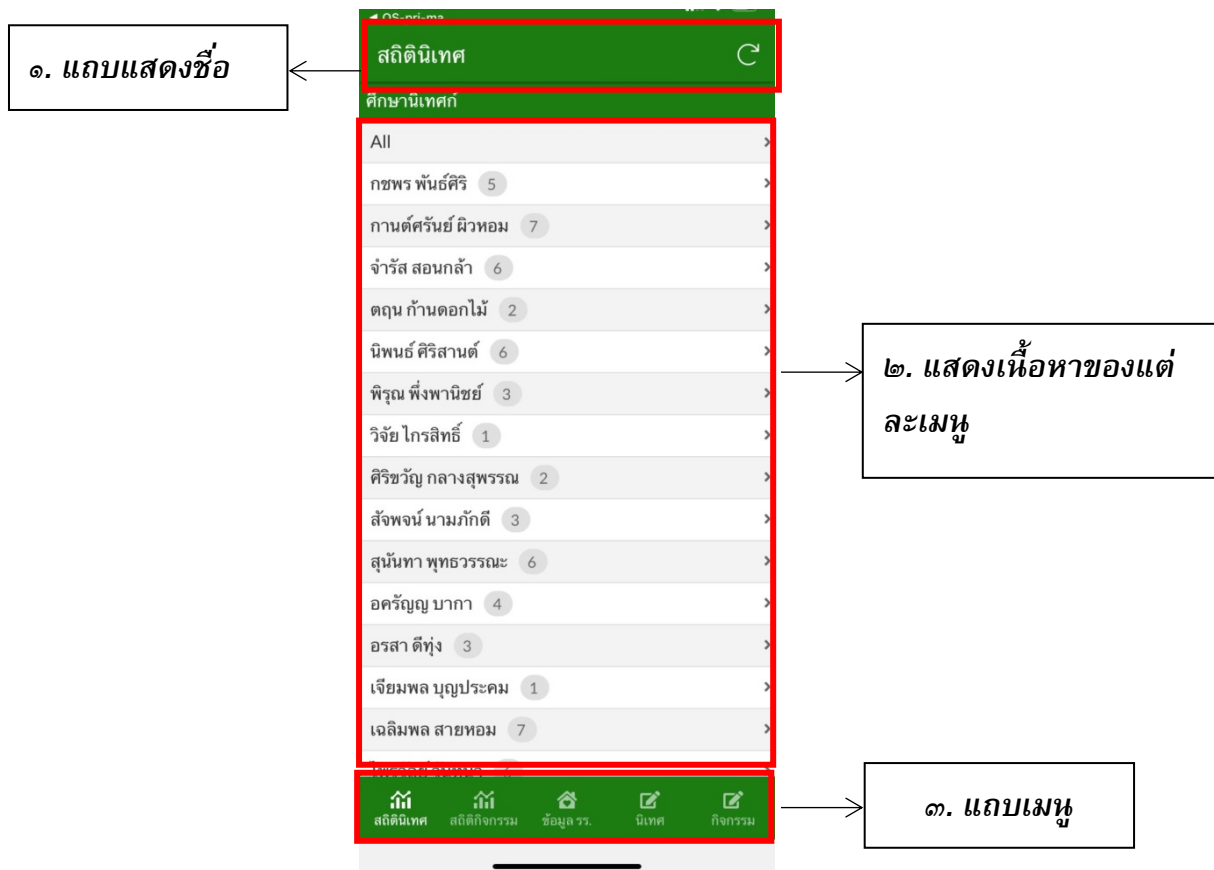
1. ระบบจะต้องมีการติดตั้งผ่านเครื่อง Server ที่จะต้องมีผู้เชี่ยวชาญด้านคอมพิวเตอร์ในการติดตั้งระบบ
2. โรงเรียนจะต้องมีเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย Server ในการติดตั้งโปรแกรม AMSS

๖. ระบบ OS : Online Supervision

เป็นระบบที่ถูกพัฒนาขึ้นให้สามารถใช้งานได้บนมือถือทั้งระบบ OS และ Android เป็น Application ทางการศึกษาที่สร้างขึ้นมาเพื่อใช้ในการบันทึกการนิเทศของศึกษานิเทศก์ ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู รวมถึงเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

Application จะมีหน้าจอองค์ประกอบของแอปพลิเคชัน OS : Online Supervision ดังภาพ

แสดงองค์ประกอบของหน้าจอหลักของ Application

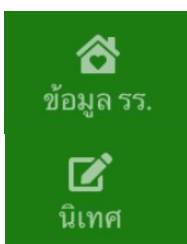
Application จะมีเมนูการใช้งานใน Application OS : Online Supervision ประกอบด้วย ๕ เมนูหลัก ดังนี้

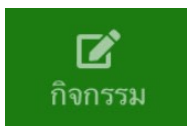
๒.๑) สถิติการนิเทศ ประกอบด้วย รายชื่อสมาชิก โรงเรียนที่รับผิดชอบ เรื่องนิเทศ

๒.๒) สถิติกิจกรรม ประกอบด้วย รายชื่อสมาชิก กิจกรรม หน่วยที่จัด

๒.๓) ข้อมูลโรงเรียน ประกอบด้วย เครือข่ายโรงเรียน รายชื่อโรงเรียน ข้อมูลโรงเรียน

๒.๔) นิเทศ ประกอบด้วย ข้อมูลพื้นฐาน รายการนิเทศ

๒.๕) กิจกรรม ประกอบด้วย ข้อมูลพื้นฐาน รายการกิจกรรม

รายละเอียดการใช้งานแต่ละเมนู

๑. สถิติการนิเทศ เป็นการสรุปข้อมูลการนิเทศของศึกษานิเทศก์ของแต่ละคน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

๑.๑ รายชื่อศึกษานิเทศก์ โดยจะมีจำนวนครั้งในการไปนิเทศปรากฏท้ายชื่อของศึกษานิเทศก์แต่ละคน ซึ่งเมื่อกดเข้าไปจะพบรายชื่อโรงเรียนที่ไปนิเทศ

๑.๒ โรงเรียนที่ไปนิเทศ ซึ่งจะมีจำนวนครั้งของการไปนิเทศกำกับอยู่ เมื่อกดเข้าไปจะพบกับเรื่องที่เป็นนิเทศ

๑.๓ การนิเทศ วัน/เดือน/ปี ที่ไปนิเทศ โรงเรียน เครือข่ายโรงเรียน และภาพถ่ายการนิเทศ

๒. เมนูสถิติกิจกรรม เป็นการสรุปข้อมูลการจัดกิจกรรมของศึกษานิเทศก์ของแต่ละคน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

๒.๑ รายชื่อศึกษานิเทศก์ โดยจะมีจำนวนครั้งในการจัดกิจกรรม ซึ่งเมื่อกดเข้าไปจะพบกิจกรรมที่ได้ศึกษานิเทศก์ได้จัดขึ้น

๒.๒ กิจกรรมเรื่อง ซึ่งแยกตามประเภทกิจกรรม (วิทยากร ประชุม อบรม ประเมินและอื่น ๆ) โดยภายในแต่ละกิจกรรม ประกอบด้วยข้อมูล คือ เรื่องที่จัดกิจกรรม หน่วยงานที่จัด สถานที่ กิจกรรม วัน/เดือน/ปี ที่เริ่มและสิ้นสุด จำนวนผู้เข้าร่วม ผลที่เกิดจากกิจกรรม และชื่อศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบ

๒.๓ หน่วยงานที่จัด ซึ่งจะแยกตามหน่วยงานที่จัดกิจกรรม ประกอบด้วยข้อมูล คือ เรื่องที่จัดกิจกรรม หน่วยงานที่จัด สถานที่ ประเภทกิจกรรม วัน/เดือน/ปี ที่เริ่มและสิ้นสุด จำนวนผู้เข้าร่วม ผลที่เกิดจากการจัดกิจกรรม และชื่อศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบ

๓. เมนูข้อมูลโรงเรียน ประกอบด้วย

๓.๑ เครือข่ายโรงเรียน

๓.๒ สมาชิกโรงเรียนในเครือข่าย

๓.๓ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน ประกอบด้วย ชื่อผู้อำนวยการ, ที่อยู่โรงเรียน, ขนาดของโรงเรียน, พิกัดที่ตั้งของโรงเรียน (ละติจูด, ลองจิจูด) เบอร์โทรศัพท์ และอีเมล

๔. เมนูนิเทศ ประกอบด้วย

๔.๑ ข้อมูลพื้นฐาน โดยให้ใส่ข้อมูล เวลา วัน/เดือน/ปี ที่ไปนิเทศ เครือข่ายโรงเรียนที่ไปนิเทศ

๔.๒ รายงานนิเทศ ประกอบด้วย เรื่องนิเทศ, ผู้รับการนิเทศ, เทคนิคการนิเทศ, ผลการนิเทศ และภาพกิจกรรมการนิเทศจำนวน ๕ รูป ซึ่งจะต้องมีรูปถ่ายบันทึกการนิเทศจำนวน ๑ รูป เมื่อใส่ข้อมูลครบ

๕. เมนูกิจกรรมนิเทศ ประกอบด้วย

๕.๑ ข้อมูลพื้นฐาน โดยใส่ข้อมูลกิจกรรมการนิเทศ , เรื่องที่ไปนิเทศ และหน่วยงานที่จัดกิจกรรมจากนั้นกดถัดไป

๕.๒ รายงานกิจกรรม ใส่ข้อมูล วัน/เดือน/ปี ที่เริ่มและสิ้นสุด, สถานที่, จำนวนผู้เข้าร่วม, ผลการจัดกิจกรรม และภาพถ่ายกิจกรรม (อย่างน้อย ๒ ภาพ)

ส่วนที่ ๒

ระบบการรายงานผลการนิเทศภายในและระบบติดตามการนิเทศภายในโรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีนโยบายเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ เน้นการพัฒนาหน่วยงานในสังกัดให้เป็นหน่วยงานที่มีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ สามารถให้บริการได้อย่างมีคุณภาพ และประสิทธิภาพ แยกแยะบทบาทหน่วยงานแต่ละระดับอย่างชัดเจน เช่น ระดับปฏิบัติ ระดับที่ทำหน้าที่ในการกำกับติดตาม เป็นหน่วยงานที่มีขีดสมรรถนะสูง ยึดหลักธรรมาภิบาล และโปร่งใสเป็นองค์กรที่ปราศจากการทุจริตคอร์รัปชัน ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์ และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย พร้อมทั้งจะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรมเทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานในรูปแบบดิจิทัล (Digital Technology) เข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า และปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล รวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกัน และเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานได้อย่างสะดวกรวดเร็ว

นโยบายที่ ๕ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ประเด็นกลยุทธ์ที่ ๕ ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษา หน่วยงานทุกระดับนำ Digital Technology มาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารอย่างเป็นระบบนำไปสู่การนำเทคโนโลยี Big Data เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลด้านต่าง ๆ ตั้งแต่ข้อมูลผู้เรียน ข้อมูลครู ข้อมูลสถานศึกษา ข้อมูลงบประมาณ และข้อมูลอื่น ๆ ที่จำเป็นมาวิเคราะห์เพื่อให้สถานศึกษา สามารถจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล ตามสมรรถนะ ความถนัด และสามารถวิเคราะห์เป็นข้อมูลวางแผนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศต่อไป

ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ที่เกี่ยวข้องจะต้องมีความเข้าใจ ฝึกปฏิบัติการใช้ระบบสารสนเทศ ปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศ (Information up-dated) เพื่อให้ระบบสารสนเทศที่ใช้มีความเป็นปัจจุบัน ถูกต้อง และสามารถเรียกใช้เพื่อการกำหนดนโยบาย การวางแผน ติดตามงานพัฒนาผู้เรียนและทำงานด้านการศึกษา หรือด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเกิดประโยชน์และช่วยทำให้การศึกษาในภาพรวม สร้างโอกาส สร้างคุณภาพ และความเสมอภาค ประสบความสำเร็จตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

เกี่ยวกับการดำเนินการพัฒนาระบบรายงานผลและติดตามการนิเทศภายในโรงเรียน ในครั้งนี้ขอเสนอผลการพัฒนาระบบดังกล่าว เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาเพิ่มเติม โดยเป็นผลงานของกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔๒ ที่ได้จัดทำระบบติดตามการนิเทศภายในโรงเรียน โดยเป็นการพัฒนาระบบ Digital Platform ด้านการเรียนรู้ผู้เรียน และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาและหน่วยงานในสังกัดใช้ในการปฏิบัติงานตามภารกิจ พัฒนา Big Data เพื่อเชื่อมโยงวิเคราะห์ข้อมูลทุกมิตินำไปสู่การวางแผน การจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน เพื่อกระตุ้นสถานศึกษาพัฒนาคุณภาพการศึกษา และประสิทธิภาพการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง ทราบข้อมูลจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา เงื่อนไขของความสำเร็จ และสาเหตุของปัญหาของสถานศึกษา

ส่งเสริมให้มีการพัฒนาคุณภาพ และประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง ทราบความก้าวหน้าของการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา ทราบระดับคุณภาพของสถานศึกษาในการดำเนินการภารกิจต่าง ๆ มีระบบรายงานสภาพ และการพัฒนาด้านคุณภาพ และมาตรฐานของสถานศึกษาต่อสาธารณชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยในปีการศึกษา ๒๕๖๑ ได้ดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างความตระหนักถึงความสำคัญและวิธีการใช้งานของระบบติดตามการ นิเทศภายในโรงเรียนให้แก่สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔๒ นำลงสู่การปฏิบัติ ขับเคลื่อนกับสถานศึกษาจำนวน ๕๘ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ของสถานศึกษาในสังกัด

ตารางแสดงข้อมูล4. การอ่านหนังสือตามเกณฑ์ ปีการศึกษา 2561

สำนักงานเขตพื้นที่	จำนวนนักเรียน	ผ่าน		ไม่ผ่าน	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สพม.42	42,236	39,145	92.68	3,031	7.18

ภาพ | รายงานรูปแบบตารางเชิงเปรียบเทียบระดับเขตพื้นที่

ตารางแสดงข้อมูลแยกราย โรงเรียน | 4. การอ่านหนังสือตามเกณฑ์ ปีการศึกษา 2561

โรงเรียน	จำนวนนักเรียน	ผ่าน		ไม่ผ่าน	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย อุทัยธานี	240	238	99.17	2	0.83
โรงเรียนการุญวิทยาคม	378	351	92.86	22	5.82
โรงเรียนจันเสนเชิงสุวรรณอนุสรณ์	342	265	77.49	77	22.51
โรงเรียนชุมแสงชนูทิศ	1,969	1,797	91.26	55	2.79
โรงเรียนช่องแคพิทยาคม	167	114	68.26	53	31.74
โรงเรียนตลุกคู่วิทยาคม	488	488	100.00	0	0.00
โรงเรียนตะคร้อพิทยา	369	359	97.29	10	2.71
โรงเรียนตากฟ้าวิชาประสิทธิ์	931	719	77.23	184	19.76
โรงเรียนตากลิประชาสวรรค์	2,602	2,473	95.04	129	4.96
โรงเรียนทหารอากาศอนุสรณ์	540	459	85.00	81	15.00

Showing 1 to 10 of 58 entries

ภาพ | รายงานรูปแบบตารางเชิงเปรียบเทียบรายโรงเรียน

ตารางแสดงข้อมูล แยกรายการ | 19. ทักษะด้าน Scientific Literacy ปีการศึกษา 2561

Search:

ระดับชั้น	จำนวนนักเรียน	ดีมาก		ดี		พอใช้		ปรับปรุง	
		คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
มัธยมศึกษาปีที่ 1	8,333	2,018	24.22	2,924	35.09	2,817	33.81	520	6.24
มัธยมศึกษาปีที่ 2	8,059	1,741	21.60	3,076	38.17	2,738	33.97	453	5.62
มัธยมศึกษาปีที่ 3	7,715	1,980	25.66	2,852	36.97	2,234	28.96	559	7.25
มัธยมศึกษาปีที่ 4	6,287	1,520	24.18	2,729	43.41	1,692	26.91	314	4.99
มัธยมศึกษาปีที่ 5	5,919	1,485	25.09	2,384	40.28	1,702	28.75	301	5.09
มัธยมศึกษาปีที่ 6	5,923	1,427	24.09	2,411	40.71	1,676	28.30	290	4.90

Showing 1 to 6 of 6 entries

Previous 1 Next

ภาพ | รายงานรูปแบบตารางเชิงเปรียบเทียบรายชั้นเรียน

ผลการดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างความตระหนักถึงความสำคัญและวิธีการใช้งานของระบบติดตามการนิเทศภายในโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔๒ ได้กำหนดระยะเวลาการรายงานผลข้อมูลเข้าสู่ระบบภายในเดือนกันยายน ๒๕๖๑ ปรากฏว่า สถานศึกษาได้ดำเนินการรายงานข้อมูลเข้าสู่ระบบครบทุกรายงานครบทุกโรงเรียน ทำให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔๒ มีระบบสารสนเทศทางด้านวิชาการที่เป็นระบบสามารถนำข้อมูลไปรายงานหน่วยงานต้นสังกัดได้ทันที พร้อมทั้งกำกับติดตาม ทราบข้อมูลจุดเด่นจุดควรพัฒนาของสถานศึกษาในสังกัด และสถานศึกษามีแหล่งเก็บข้อมูล และสารสนเทศที่เป็นระบบ ครูทุกคนสามารถเข้าถึงข้อมูลสามารถนำข้อมูลมาวางแผนในการจัดการศึกษา เห็นจุดเด่นจุดควรพัฒนาของตน และสามารถเข้าถึงข้อมูลของโรงเรียนใกล้เคียง เพื่อนำมาวิเคราะห์ถึงข้อแตกต่างระหว่างสถานศึกษาทั้งใกล้เคียงและในระดับเดียวกัน สามารถวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบปีการศึกษาย้อนหลัง ทำให้สามารถทราบถึงความก้าวหน้าและพัฒนาของสถานศึกษาแต่ละสถานศึกษาได้

รายงานสารสนเทศ

หน้าหลัก > รายงานสารสนเทศ > รายงานสารสนเทศ > สารสนเทศระดับเขตพื้นที่

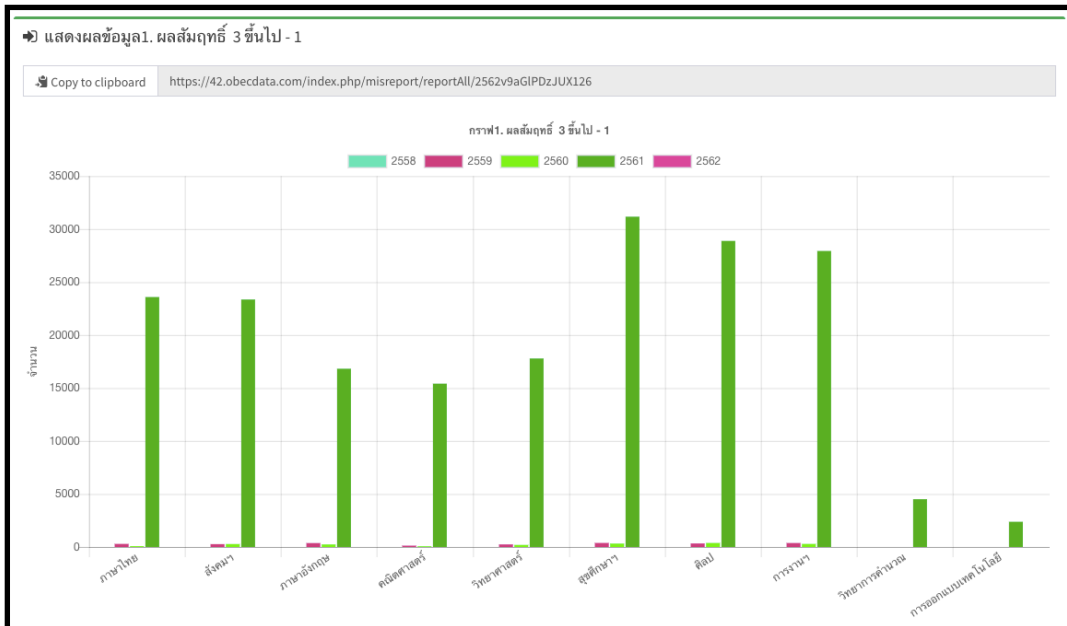
๑) สารสนเทศระดับเขตพื้นที่

รายงาน: 19. ทักษะด้าน Scientific Literacy ปีการศึกษา: ปีการศึกษา 2561 แสดงรายงาน

๒) แสดงผลข้อมูล 19. ทักษะด้าน Scientific Literacy

Copy to clipboard <https://42.obecdata.com/index.php/misreport/reportAll/2561v9aGIPDzJUX403>

ภาพ | ลิงค์เชื่อมโยงสำหรับการแบ่งปัน สำหรับการอ้างอิง

ระบบติดตามการนิเทศภายในโรงเรียน พัฒนาระบบให้สถานศึกษาสามารถรายงานข้อมูลย้อนหลังเข้าไปในระบบได้ ทำให้สถานศึกษามีข้อมูลที่สามารถเปรียบเทียบข้อมูลในรายงานนั้นย้อนหลังและระบบจะประมวลผลข้อมูลออกมาในรูปแบบแผนภูมิ ตาราง และสามารถนำข้อมูลไปใช้งานได้ด้วยการ นำลิงค์ไปอ้างอิงในเอกสาร และข้อมูลตารางระบบสามารถส่งข้อมูลออกในรูปแบบไฟล์ตารางได้ (Sperate Sheet File)

ตารางแสดงข้อมูล4. การอ่านหนังสือตามเกณฑ์ปีการศึกษา 2561

Search:

สำนักงานเขตพื้นที่	จำนวนนักเรียน	ผ่าน		ไม่ผ่าน	
		ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน
สพม.42	42,236	92.68	39,145	7.18	3,031

ความสามารถของระบบติดตามการนิเทศภายในโรงเรียน คือ การรวบรวมข้อมูลที่มีความหลากหลาย มีการจัดกระจายขนาดใหญ่ให้อยู่ในระบบเดียวกัน มีการประมวลผลข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว จัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบสามารถเข้าใจง่ายได้แสดงในรูปแบบแผนภูมิและตารางเชิงเปรียบเทียบเข้าถึงได้สะดวกได้ทุกที่ทุกเวลา

จากการนำเสนอผลการพัฒนาระบบการนิเทศ ติดตามผลการนิเทศภายใน เพื่อเป็นแนวคิด หรือแนวทางให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือโรงเรียนที่มีความสนใจในการพัฒนาระบบด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ ในรูปแบบ Big Data นำไปพัฒนาต่อยอดให้สอดคล้องนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อขับเคลื่อนสู่การดำเนินการให้ครบทุกสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นระบบใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวางแผนและได้มาซึ่งข้อมูลสารสนเทศที่ยั่งยืน

คู่มือการใช้งานระบบ ๔๒.obecdata.com

ส่วนที่ ๗

ตัวอย่างเครื่องมือนิเทศภายในโรงเรียน

แบบประเมินการนิเทศภายในสถานศึกษา

โรงเรียน .....

ประเด็นการประเมิน	ผลการประเมิน
๑. การนิเทศภายในโรงเรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามแผนนิเทศภายในโรงเรียนอย่างน้อยเพียงใด	....
๒. ครูเกิดการพัฒนาอย่างไร	....
๓. การพัฒนาที่เกิดขึ้นส่งผลต่อนักเรียนอย่างน้อยเพียงใดอย่างไร	....
๔. ครูมีความพึงพอใจอย่างน้อยเพียงใด และต้องการอะไรเพิ่มเติมบ้าง	....
๕. มีการนำผลการประเมินมาวิเคราะห์และปรับปรุงแผนนิเทศภายในโรงเรียนในปีต่อไปหรือไม่ อย่างไร	....

ประเมินวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

ผู้ประเมิน.....

แบบบันทึกการนิเทศภายในโรงเรียน

โรงเรียน .....

กระบวนการ	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	วิธีปฏิบัติ
ขั้นที่ ๑ การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการ			
๑.๑ ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพด้านต่าง ๆ เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการประเมิน RT การสอบ NT O-NET ฯลฯ			
๑.๒ การจัดทำข้อมูลสารสนเทศพื้นฐาน เพื่อเป็นข้อมูลในการพิจารณาวางแผนการดำเนินงาน			
๑.๓ สสำรวจและประเมินความต้องการของครู			
๑.๔ จัดลำดับความสำคัญของปัญหาและความต้องการ			
๑.๕ วิเคราะห์สาเหตุ จัดลำดับความสำคัญของสาเหตุ กำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาและดำเนินการตามความต้องการ			
ขั้นที่ ๒ การวางแผนการนิเทศ			
๒.๑ กำหนดแนวทาง/วิธีการการพัฒนาที่หลากหลายตามปัญหาที่เกิดขึ้น			
๒.๒ เลือกแนวทาง/วิธีการในการพัฒนาโดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง			
๒.๓ วางแผนการดำเนินงานพัฒนา ๑) การประชุมเตรียมการนิเทศ ๒) สร้างคณะนิเทศ ๓) กำหนดประเด็นการนิเทศ ๔) กำหนดระยะเวลาในการนิเทศ ๕) กำหนดวิธีการนิเทศ และกิจกรรมการนิเทศ			
๒.๔ จัดทำแผนนิเทศ ประกอบด้วย หลักการ และเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย แผนการดำเนินการ กิจกรรมสำคัญ ปฏิทินการปฏิบัติงาน ทรัพยากรที่ต้องการ เครื่องมือนิเทศ ผลที่คาดว่าจะได้รับ			

ขั้นที่ ๓ การสร้างสื่อและเครื่องมือ			
๓.๑ สร้างสื่อการนิเทศที่ทำให้การนิเทศบรรลุวัตถุประสงค์			
๓.๒ สร้างเครื่องมือการนิเทศเพื่อเก็บข้อมูล ๑) แนวทางในการแก้ปัญหาและพัฒนา ๒) ความก้าวหน้า ๓) ติดตาม ตรวจสอบ ๔) การสะท้อนผล ๕) การประเมินผลการดำเนินงาน			

กระบวนการ	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	วิธีปฏิบัติ
ขั้นที่ ๔ การปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน			
๔.๑ การปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียนเป็นไปตามแผนที่วางไว้			
๔.๒ การปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียนผ่านการบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพครู (Professional Learning Community : PLC) และการศึกษาชั้นเรียน (Lesson Study)			
๔.๓ มีการสะท้อนผลการนิเทศหลังจากการนิเทศภายในโรงเรียน			
๔.๕ ผู้รับการนิเทศนำผลการนิเทศไปปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน			
๔.๕ ผู้รับการนิเทศมีความพึงพอใจต่อการนิเทศภายในโรงเรียน			
๔.๖ มีการนิเทศภายในห้องเรียนทุกห้อง			
๔.๗ สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการนิเทศ			
ขั้นที่ ๕ การประเมินผลและรายงานผล			
๕.๑ การประเมินความก้าวหน้าในการดำเนินงาน			
๕.๒ นำผลการประเมินความก้าวหน้าไปปรับปรุงการนิเทศภายใน			
๕.๓ ประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียนเมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินงานในแต่ละปี			

กระบวนการ	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	วิธีปฏิบัติ
๕.๔ การรายงานผลการนิเทศภายในโรงเรียน			
๕.๕ คัดเลือกผลงานที่เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) และจัดเวทีเผยแพร่			
๕.๕ การนำปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะไปปรับปรุงพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนในปีการศึกษาต่อไป			

ประเมินวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

ผู้ประเมิน.....

แบบบันทึกการนิเทศภายในโรงเรียน

โรงเรียน ..... เขต/จังหวัด.....

ประเด็นการนิเทศ	การดำเนินการ	การนิเทศ
๑. โรงเรียนมีแผนงาน/โครงการ/ แนวทางในการนิเทศภายในโรงเรียน อย่างไร		
๒. โรงเรียนมีการขับเคลื่อนการนิเทศ ภายในโรงเรียนอย่างไร		
๓. โรงเรียนมีแนวทาง/วิธีการในการส่งเสริมการนิเทศภายในโรงเรียนโรงเรียนในระดับห้องเรียนอย่างไร		
๓.๑ การใช้หลักสูตรสถานศึกษา		
๓.๒ การอ่านออก เขียนได้		
๓.๓ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)		
๓.๔ การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อ เทคโนโลยีทางไกล DLTV/DLIT		
๓.๕ การยกระดับผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของผู้เรียน		
๓.๖ การประกันคุณภาพการศึกษา		
๔. โรงเรียนมีผลที่เกิดจากการนิเทศ ภายในโรงเรียนอะไรบ้าง		
๕. โรงเรียนมีปัญหา/อุปสรรคในการ ขับเคลื่อนการนิเทศภายในโรงเรียน อย่างไร		
๖. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนิเทศภายใน โรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จมี อะไรบ้าง		

แบบบันทึกการสังเกตการจัดเรียนการสอนในชั้นเรียน

โรงเรียน.....

ชื่อ .....

กลุ่มสาระการเรียนรู้.....ชั้น.....

วันที่.....เวลา .....

๑. การสังเกตการสอน

ประเด็นการสังเกต	การดำเนินการจัดการเรียนรู้
ด้านการเตรียมการสอน	
๑. การวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคล	
๒. จัดทำหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้/จุดประสงค์การเรียนรู้/การวัดและประเมินผล	
๓. มีเทคนิค/วิธีการจัดการเรียนรู้ เพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ หาคำถาม/หาคำตอบด้วยตนเอง คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างสรรค์งาน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชื่อมโยงกับชีวิตจริงและนำไปประยุกต์ใช้ได้	
๔. กำหนดวิธีการและเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน ครอบคลุมตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้/จุดประสงค์การเรียนรู้	
๕. สื่อ นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้	
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
๑. มีกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียนที่น่าสนใจ/กระตุ้นนักเรียนได้นำความรู้เดิมเพื่อสร้างความรู้ใหม่	
๒. ครูกระตุ้นท้าทายนักเรียนด้วยคำถามที่ให้นักเรียนค้นหาความรู้และคำตอบด้วยตนเอง คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างสรรค์งาน และเชื่อมโยงกับชีวิตจริง	
๓. ครูเป็นผู้ชี้แนะ แนะนำนักเรียน หรือใช้สื่อในการส่งเสริมให้นักเรียนค้นหาความรู้และคำตอบด้วยตนเอง คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างสรรค์งาน เชื่อมโยงกับชีวิตจริงและการบันทึกการเรียนรู้ด้วยวิธีการหลากหลาย เช่น Mind Map คลิปวีดีโอ ฯลฯ	

ประเด็นการสังเกต	การดำเนินการจัดการเรียนรู้
๔. การมอบหมายงานให้นักเรียนสร้างภาระงาน/ชิ้นงาน/นวัตกรรมสอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้ และเป็นไปได้	
ด้านสื่อ นวัตกรรม และแหล่งการเรียนรู้	
๑. การใช้สื่อที่สอดคล้อง เหมาะสมส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย	
๒. นักเรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อ	
๓. การใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้	
ด้านการวัดและประเมินผล	
๑. นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล	
๒. มีวิธีการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลาย เหมาะสม และครอบคลุมตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้/จุดประสงค์การเรียนรู้	
๓. นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินรวมทั้ง ผู้ปกครอง หรือผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการประเมิน	
๔. แจ้งผลการประเมินให้นักเรียนได้ทราบเพื่อการพัฒนา	
การสรุปผลการสอน	
๑. บันทึกผลการสอน หลังจัดกิจกรรมการเรียนรู้ <ul style="list-style-type: none"> - พฤติกรรมของนักเรียน - เป้าหมายที่เกิดขึ้นกับนักเรียน - ความพึงพอใจที่มีต่อนักเรียนตามเป้าหมาย - ปัญหา/อุปสรรค - สิ่งที่ต้องปรับปรุงในครั้งต่อไป 	
กระบวนการจัดการเรียนรู้	
๑. จัดการเรียนรู้ตามหน่วย/แผนจัดการเรียนรู้ตามที่กำหนด	
๒. ใช้สื่อเสริมการเรียนรู้ตามหน่วย/แผนจัดการเรียนรู้ตามที่กำหนด	
๓. ประเมินผลการเรียนรู้ตามหน่วย/แผนจัดการเรียนรู้ตามที่กำหนด	

๒. ข้อค้นพบ/จุดเด่นในการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

๓. การสะท้อนผลการสอน

ผู้นิเทศสะท้อนผลการสังเกตการสอนให้กับครูผู้สอน ตามประเด็นที่สังเกตและข้อค้นพบ

ประเด็นการสังเกตและข้อค้นพบ	แนวทางแก้ไขปัญหา	ผู้รับการนิเทศ
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

ลงชื่อ.....ผู้รับการนิเทศ
(.....)

ลงชื่อ.....ครูผู้ร่วมนิเทศ
(.....)

ครู โรงเรียน.....

ครูโรงเรียน.....

ลงชื่อ.....ผู้นิเทศ
(.....)

ตำแหน่ง.....

บรรณานุกรม

- ชโลมใจ ภิงคารวัฒน์ และอุทัย บุญประเสริฐ. (๒๕๒๘). **หลักและแนวทางในการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์.
- ชารี มณีศรี. (๒๕๒1). **การนิเทศการศึกษา**. กรุงเทพฯ : โสภณการพิมพ์.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (๒๕๓๖). **การนิเทศการสอน**. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ.
- ราชกิจจานุเบกษา. (๒๕๖๐). **ประกาศ เรื่องยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๘๐)**. เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๘๒ ก วันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๑
- ราชบัณฑิตยสถาน. (๒๕๔๒). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒**. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์การพิมพ์.
- รัชเนีย พรหมพานิช. (๒๕๓๒). **ผู้บริหาร : การนิเทศภายใน**. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป.
- วิชรา เล่าเรียนดี. (๒๕๕๓). **การนิเทศการสอน: Supervision of Instruction**. พิมพ์ครั้งที่ ๗. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- (๒๕๔๕). **การนิเทศการสอน สาขาหลักสูตรและการนิเทศ**. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- (๒๕๔๘). **เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้สำหรับครูมืออาชีพ**. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สังัด อุทรานันท์. (๒๕๓๐). **การนิเทศการศึกษา หลักการทฤษฎีและการปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ: มิตรสยาม, ๒๕๓๐
- (๒๕๒๙). **การนิเทศการศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มิตรสยาม.
- สุโขทัยธรรมมาธิราช. (๒๕๓๖). **ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาหลักสูตรและวิทยวิธีทางการสอน หน่วยที่ ๓-๗**. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (๒๕๓๔). **การดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- (๒๕๔1). **เส้นทางสู่โรงเรียนในอุดมคติ**. กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ.
- (๒๕๔๒). **การนิเทศเพื่อการเป็นเลิศ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (๒๕๔๖). **สรุปผลนิเทศติดตามประเมินการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ ๒๕๔๖**. กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ.
- (๒๕๔๗). **เอกสารประกอบการศึกษาด้วยตนเองหลักสูตรผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการพัฒนาข้าราชการครูเพื่อเข้าสู่ตำแหน่งสายงานผู้บริหารในสถานศึกษา ปีงบประมาณ ๒๕๔๗**. กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (๒๕๖๒). **แนวทางการนิเทศบูรณาการโดยใช้พื้นที่เป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่การนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน**. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (๒๕๔๔). **รูปแบบการบริหารและการจัดการศึกษาแบบกระจายอำนาจ**. กรุงเทพฯ: กลุ่มงานบริหารและจัดการศึกษา. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (๒๕๔๔).
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๖๐). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙**. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ. (๒๕๖๐). **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๖๐**. กรุงเทพฯ : บริษัทธนาเพรส จำกัด.
- Bullis, E.W. (1980, October). *“Perceptions Elementary School Principal Concerning Their Role in Supervision,”* **Dissertation Abstracts International**. 49 (643) : 1846-A.
- Seymour and Lee. (Dec 1999). **Research Development and Validation of a Principals Information Age Technology**. [online]. Available : <http://www.DAO.COM> DAI-A 60/60, P1859. 25 August 2011.
- Tilahun, B. (1998). **The Kind of School Supervision Needed In Developing : Administration**.
- Goldhammer, Robert H. Anderson and Robert J. Krajewski. (1980). **Clinical Supervision : Special Methods for the Supervision of Teacher**. 2nd ed. New York : Halt, Rinehart and Winston.
- Briggs, T. H., & Joseph. J. (1952). **Improving instruction through supervision**. New York : McMillan.
- Krajewski, Robert J., John S. Martin and John C. Walden. (1983). **The Elementary School Principalship : Leadership for the 1980s**. New York : Holt Rinehart and Winston.
- Spears, H. (1967). **Improving the supervision of instruction**. New Jersey : Prentice – Hall
- Good, C. V. (1973). **Dictionary of Education**. 3rd ed. New York : McGraw-Hill.
- Harris, B. M. (1985). **Supervisory behavior in education**. 3rd ed. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall.
- Glickman, C.D., Gordon, S. P., & Ross-Gordon, J. M. (2001). **Supervision and instruction Leadership : A Developmental Approach**. 5th ed. Boston : Allyn and Bacon.
- Glatthorn, A. A. (1984). **Differentiated supervision**. Washington D.C. : Association for Supervision and Curriculum Development.

Oliva, P. F., & Pawlas, G. E. (2004). **Supervision for today's school**. United State of America : Malloy Lithographing.

Chester, N.M. (1996). **An Introduction to School Administration : Selected reading**. New York : McMillan Company.

คณะกรรมการจัดทำเอกสาร

ที่ปรึกษา

๑. นายสุเทพ ชิตยวงค์	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๒. นายพีระ รัตนวิจิตร	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๓. นางเบญจลักษณ์ น้ำฟ้า	ผู้เชี่ยวชาญพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๔. นางลาวัลย์ ตรีเนตร	ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งที่ปรึกษา ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้
๕. นายเกรียงศักดิ์ สังข์ชัย	ผู้เชี่ยวชาญด้านวิจัยและประเมินคุณภาพทางการศึกษา

คณะกรรมการจัดทำเอกสาร

๑. นายเจตนา เมืองมูล	หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	ประธานกรรมการ
๒. นางสาวอังคณา ปรีชานนท์	ข้าราชการบำนาญ	กรรมการ
๓. นางพรรณภา พูลบัว	ข้าราชการบำนาญ	กรรมการ
๔. นายธรัตน์ มหายศนันท์	ศึกษานิเทศก์ สพม. เขต ๓๗ ช่วยปฏิบัติราชการ หน่วยศึกษานิเทศก์ สพฐ.	กรรมการ
๕. นางรวิภัทร เหล่าคุ้ม	ศึกษานิเทศก์ สพม. เขต ๑ ช่วยปฏิบัติราชการ หน่วยศึกษานิเทศก์ สพฐ.	กรรมการ
๖. นายพิรุณ พึ่งพานิช	ศึกษานิเทศก์ สพ. ตรัง เขต ๑ ช่วยปฏิบัติราชการ หน่วยศึกษานิเทศก์ สพฐ.	กรรมการ
๗. นายสัจพจน์ นามภักดี	ศึกษานิเทศก์ สพ. ศรีสะเกษ เขต ๔ ช่วยปฏิบัติราชการ หน่วยศึกษานิเทศก์ สพฐ.	กรรมการ
๘. นางสาวสุวิมล อินทปันตี	ศึกษานิเทศก์ สพม. เขต ๒ ช่วยปฏิบัติราชการ หน่วยศึกษานิเทศก์ สพฐ.	กรรมการ
๙. นางณัฐมน คุณิรัตน์	ศึกษานิเทศก์ สพ. อุบลราชธานี เขต ๕ ช่วยปฏิบัติราชการ หน่วยศึกษานิเทศก์ สพฐ.	กรรมการ
๑๐. นายตฤณ ก้านดอกไม้	ศึกษานิเทศก์ สพ. เชียงใหม่ เขต ๕ ช่วยปฏิบัติราชการ หน่วยศึกษานิเทศก์ สพฐ.	กรรมการ
๑๑. นางประภาศรี พิทอนวอน	ผอ.กลุ่มนิเทศ ฯ สพ. ชลบุรี เขต ๑	กรรมการ
๑๒. นายกาญจนาภรณ์ โชนกอง	ผอ.กลุ่มนิเทศ ฯ สพม. เขต ๓๙	กรรมการ
๑๓. นายสนธยา หลีกทอง	ศึกษานิเทศก์ สพ. สกลนคร เขต ๒	กรรมการ
๑๔. นางสาวณัฐริน เจริญเกียรติบวร	ศึกษานิเทศก์ สพ. นนทบุรี เขต ๑	กรรมการ
๑๕. นายวัชรพัทธ์ มะธิตะโน	ศึกษานิเทศก์ สพม. เขต ๔๒	กรรมการ
๑๖. นางวาสนา คำเพ็ง	ศึกษานิเทศก์ สพม. เขต ๒๙	กรรมการ

๑๗. นายกฤติน พันธุ์เสนา	ผอ.โรงเรียนบ้านหนองขามหัวหนองสามัคคี สพป.มหาสารคาม เขต ๑	กรรมการ
๑๘. นายชวฤทธิ์ พันธุ์เหล็ก	ผอ.โรงเรียนไทรย้อยวิทยาคม สพม. เขต ๓๙	กรรมการ
๑๙. นางพัทธภร หนูปักขิน	ผอ.โรงเรียนวัดเขาป่าเจ้า สพป.พัทลุง เขต ๑	กรรมการ
๒๐. นายบุญจันทร์ เจริญไชย	ผอ.โรงเรียนบ้านกุดตะกาบ สพป.สกลนคร เขต ๒	กรรมการ
๒๑. นางบัวบาง บุญอยู่	ศึกษานิเทศก์ สพป. ปราจีนบุรี เขต ๑ ช่วยปฏิบัติราชการ หน่วยศึกษานิเทศก์ สพฐ.	กรรมการและ เลขานุการ
๒๒. นางนัจรีภรณ์ ทุมสงคราม	ศึกษานิเทศก์ สพป. เลย เขต ๑ ช่วยปฏิบัติราชการ หน่วยศึกษานิเทศก์ สพฐ.	กรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ
๒๓. นส. ภิญญาพัชญ์ เชื้อจันทร์ยอด	ศึกษานิเทศก์ สพป. น่าน เขต ๒ ช่วยปฏิบัติราชการ หน่วยศึกษานิเทศก์ สพฐ.	กรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ

บรรณาธิการ

นายเจตนา เมืองมูล	หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางบัวบาง บุญอยู่	ศึกษานิเทศก์ สพป. ปราจีนบุรี เขต ๑ ช่วยปฏิบัติราชการ หน่วยศึกษานิเทศก์ สพฐ.
น.ส. ภิญญาพัชญ์ เชื้อจันทร์ยอด	ศึกษานิเทศก์ สพป. น่าน เขต ๒ ช่วยปฏิบัติราชการ หน่วยศึกษานิเทศก์ สพฐ.

ออกแบบปก

นายสนธยา หลักทอง	ศึกษานิเทศก์ สพป. สกลนคร เขต ๒
------------------	--------------------------------

ภาพปก

นายรังสรรค์ มณฑล	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคำบ่อ สพป.สกลนคร เขต ๒
------------------	---

